

SKAUTING

ROČNÍK 32 DUBEN 1994

8

Z OBSAHU:

ŘEZBÁŘEM
SNADNO,
ALE POMALU

ODMĚNY –
BODOVÁNÍ –
RADOŠT

TÁBOROVÝ
INSPIROMAT

NAPLŇME SVÉ
IDEÁLY – OS

PŘEDPLATNÉ
33. ROČNÍKU
SKAUTINGU!

Krátce od Vás pro Vás	2
Z redakce	2
Říkám-li bratře, říkám-li sestře	3
Tortuga – mezinárodní skautské středisko Nymburk	3
Heslo „Povinnost – Odpovědnost – Kázeň“	4
Naplníme své ideály!	5
Zprávy Liliového kříže	5
R&R	6
O životě, vzájemných vztazích, výchově dětí...	
Horní Mlýn Na Říčkách	
Řezbářem snadno, ale pomalu	7
Vůdcům a vůdkyním	8-9
Učme se skautsky myslet 8.	
24. duben – svátek sv. Jiří	
Skautské výlety a výpravy III.	
Hry na výpravě	
Všem vedoucím letních táborů	
Tábory se blíží	
Odměny – bodování – radost	10
Zelené deníky – příloha	11-14
Táborový inspiromat	15
Pa'douršíťm?	
Rodinný skauting aneb „Na táboře je to prima...“	
Z dopisů	16-17
Doma u přátel	
Junák všude bratry skauty má...	
Velká pedagogická hra – Březový lístek	
Diskuse – Názory – Kritika	17-20
Skautování je překrásná dílna	
Jak připravit skauty o iluze aneb Konec skautských bláznů?	
Také máte svého okresního archiváře?	
Soutěž o nejlepší junácký tábor 1970	
Opravdu pro víčata?	
Nové knihy	21
Cestou k pramenům	
Absolutní horizont?	
Skauti za ostnatými dráty	
Československý skautský oddíl v Šanghaji	22
Otevíráme archiv	22
Zprávy	23
PŘÍLOHA: Stupně zdatnosti skautů a skautek	
Jak si předplatit příští ročník SKAUTINGU!	
+ složenka	

Fotografie na obálce: Anna Cuhrová (1. strana)
archiv redakce (4. strana)

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu

vydává Junácká edice pro Junák a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová
redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Zdeněk Hájek	Jaroslava Pešková
Milan Husák	Tomáš Řehák
Nora Janotová	Vlasta Šebestová
Vladimír Kopřiva	Ondřej Vanke
Iva Macková	Jiří Zachariáš
Michal Neděla	Jiří Zajíc

Adresa redakce:

Skauting, Sokolovská 44, 186 00 Praha 8

Cena výtisku pro předplatitele 9,60 Kč

Předplatné na celý rok včetně poštovného 105,- Kč

Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou

pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/Fiš-1865/1992

Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vra-
cejí se na vyžádání odesílatele.

Uzávěrka 8. čísla byla 4. 3. 94

Termín pro odevzdání příspěvků do 10. čísla: 25. 4. 94

BUDE...

Jubilejné výročí skautingu –
v tomto roku oslaví celé skaut-
ské hnutí na Slovensku svůj
velký svátek. Bude to 75. výro-
čí založení prvního sloven-
ského oddílu skautov. Zalo-
žili ho v roce 1919 v Žiline stu-
denti realky Vančík a Khade.
Pracovali v rámci Svazu juná-
kov skautov RČS.

VI. Snem
slovenského
skautingu

ako sme sa
predbežne
dozvedeli, by
sa mal konať
v dňoch 23.

a 24. apríla – symbolicky na deň
sv. Juraja, patrona skautov celé-
ho sveta – v Bratislave. Ešte pred-
tým sa budú konať rôzne pred-
snemové zhromaždenia.

Ivančenu a další informace o chystaných akcích najdete na
str. 23, Zprávy liliového kříže na str. 5.

Štafetový oheň sesterství a bratrství – 5

Dnešní informace jsou bohužel psány ve chvíli,
kdy ještě nevyšly informace č. 4 (v březnovém
čísle).

Oddílů, středisek a ORJ, které se dosud přihlásili
je velmi málo – méně, než abychom mohli propo-
jit alespoň některé dílčí úseky. Je to zřejmě za-
průčeno nedostatkem zkušeností s podobnou akcí jak oddílů, tak
i samotného „štábu“. Nebo také bohatou činností v regionech, takže
na takovou akci nezbývá již čas (nebo chuť?).

Přestože je již dnes jasné, že se nepodaří uskutečnit celou štafetu, tak
jak byla původně zamýšlena (od Aše až na Ivančenu), nemusíme klesat
na mysl, nebo to dokonce vzdát! Věříme, že se ještě probudí někteří
„zimní spáčů“ kteří se přidají. Věříme – a to absolutně, že v sobotu
11. června 1994 budou plát ohně na oslavu 80. výročí založení spolku
Junák – Český skaut! Záleží jen na nás, kolik jich bude a zda vytvoří
na některých úsecích řadu alespoň několika ohňů – malou štafetu.
Zkušenosti z těchto malých ohňových štafet budou velmi cenné v bu-
doucnosti.

Mnoho času nezbyvá, přesto pište, odpovíme. Čtete znova výzvu v č. 5
(leden 1994) a propagujte štafetu u svých sousedů. Sledujte poslední
pokyny v příštím čísle Skautingu.

Windy

Z REDAKCE...

Nejvyšší čas objednávat příští ročník SKAUTINGU!

Příští – 33. ročník bude mít opět 11 čísel
o 24 stranách. Příloha Junák hlásí bude i nadále
součástí časopisu. Předplatné na celý rok je 110 Kč.
Čtete informace na zvláštní příloze uvnitř čísla!

UPOZORNĚNÍ!

KDO NEZAPLATÍ VČAS – t.j. do 29. 7. 1994,
tomu nemůžeme zaručit, že dostane č. 1.
V žádném případě nemůžeme tisknout do
zásoby.

Bratři a sestry – předplatitelé ZE SLOVENSKA!

Vzhledem k nepřehlednosti zasílaných peněz na předplatné
Skautingu a Skauta-Junáka Vás žádá sekretariát Slovenského
Skautingu, Karpatská 2, 811 05 Bratislava, abyste zároveň
s penězi na účet č. 1038-12537-112/0200 u Všeobecné úvěro-
vé banky v Bratislavě zaslali objednávku s kopií stvrzenky na
adresu sekretariátu.

Totéž by měli zpětně učinit i ti, kteří mají předplacen současný
ročník (32) Skautingu, a hlavně 37. ročník Skauta-Junáka!

ANKETU pro čtenáře SKAUTINGU, tak, jako v loňském
roce, najdete na předtištěném korespondenčním lístku
v příloze Junák hlásí v tomto čísle. Prosíme všechny,
kterým není náš časopis lhostejný, aby nám odpovědi
zaslali do 15. května na adresu redakce.

Redakce děkuje poctivým odběratelům K. Peškové z Prahy, středisku
v České Skalici, a ORJ Michalovce, kteří nám vrátili výtisky Skautingu,
omylem jim zaslané navíc.

Říkám-li bratře, říkám-li sestro,

- **podávám Ti zároveň své ruce:** levou, od srdce, k pozdravení, pravou ke spolupráci, obě – pro pomoc v nouzi
- **potvrzuji Ti zároveň svou důvěru:** věřím Ti, chápu Tě, rozumím Ti
- **nabízím Ti zároveň vše, co dává lidská vzájemnost:** úctu, přátelství, místo u svého ohně
- **slibuji Ti zároveň svou pomoc v nouzi, zastání, kdekoliv Tě bude ponižovat nespravedlnost, ubližovat ti příkoří, ohrožovat Tě možné nebezpečí, svádět Tě cokoliv z pravé cesty**
- **překonávám zároveň všechny přehrady: věkově rozdíly, stupeň vzdělání, národnosti či náboženské odlišnosti – vše, co brání plnému srozumění**

- **nabízím Ti zároveň družný podíl na radosti, kráse i vznešenosti skautského života:** v družině, v oddíle, v hnutí.
- **projevují Ti zároveň svou úctu i sympatie:** jsme jedné krve, Ty a já, jsme na stejné Stezce, jdeme stejným směrem
- **vybízím Tě zároveň ke společné Cestě:** k Cestě vzhůru, za Poznáním, za Světletem Pravdy, za lepším lidstvem
Nemusíme si navzájem vyměňovat krev ze žepěsti, jako to učinili na znamení sbratření Vinnetou s Old Shatterhandem. Jediným rituálem, který stačí nám, lidem hledajícím ve všem smyslu a opravdovost, bude upřímný stisk ruky, přímý pohled z očí do očí a vědomí sounáležitosti všech lidí dobré vůle.

Jistě mi rozumíš, sestro,
jistě souhlasíš, můj bratře.

Ladislav Rusek

TORTUGA

mezinárodní skautské středisko Nymburk

V Nymburce vzniká nové středisko určené pro činnost místních skautských oddílů i pro akce na celostátní a mezinárodní úrovni.

Buduje se ve vile, kterou skautskému hnutí věnovali sourozenci MUDr. Eva Rumlová a JUDr. Karel Ruml. Oba byli aktivními činovníky nymburského skautingu v poválečném období.

Vila sehrála svou roli ve skautské činnosti již v letech 1943-1949, kdy tu měla klubovnu roverská družina „Posádka Vorvaně“¹⁾. Rodiče Evy a Karla věnovali družině malou podkrovní místnost, kde se mohla scházet i v období zákazu skautské činnosti. Posádka Vorvaně dala této klubovně jméno TORTUGA²⁾.

Po emigraci Karla do USA a Evy do Švýcarska byla vila vyvláštěna a převzala ji obecní bytová správa³⁾. Od tohoto okamžiku dochází k postupné devastaci vily. Byla necitlivě přestavěna na čtyři bytové jednotky, stylové zařízení z velké části zničeno nebo rozkradené.

V roce 1993, po vyřízení restitučního procesu, věnovali Eva a Karel vilu skautskému hnutí. Spravování tohoto majetku svěřili II. přístavu vodních skautů a skautek v Nymburce – MODRÉ FLOTILE, řízení tohoto střediska včetně provozu a oprav Hlavnímu kapitanátu vodních skautů a tím ústředí Junáka-svazu skautů a skautek.

Náročná opravy jsou v plném proudu. K provádění odborných prací nabídl své služby místní podnikatel, kteří sami prošli skautskou výchovou nebo jejichž děti jsou členy našich skautských oddílů. Finance se shánějí z různých dotací, sbírek i odměn za pomocné práce, které družiny a oddíly dle svých možností provádějí na různých místech. Také pomocné práce při opravách vily od vyklizení až po výkopky (např. při opravě plynové přípojky) provádějí členové oddílů.

K vile patří velká zahrada, kde bude možno vybudovat sportovní hřiště, loděnice i plochu pro stanování. Řeka Labe je nedaleko a mímý sklon břehu v tomto místě umožňuje snadný přístup s loděmi na vodu.

Půjde-li vše podle plánu a bude shromážděn dostatek peněz na nejn nutnější opravy především střechy, instalací a omítek, bude možno středisko otevřít ales-

poň pro částečný provoz na podzim letošního roku.

Vila svým zvláštním architektonickým řešením vyhovuje pro pořádání okresních, celostátních i mezinárodních akcí menšího i středního rozsahu. Hlavní klubovní místnost pohodlně pojme padesát účastníků. Také hala, kde bude obnoven krb a která je otevřena přes dvě podlaží, umožňuje příjemné posezení nejméně třiceti osobám. S hlavní klubovní místností a klubovnou ústředí je propojena dvoukřídlými dveřmi. Celá jižní stěna haly probíhající přes obě podlaží je prosklená a při otevření se rozšíří o zahradní terasu⁴⁾. Od hlavních vchodových dveří v hale vede dubové schodiště na vnitřní dřevěný ochoz-pavlač v I. patře, z kterého jsou přístupny tři klubovny a byt správce. V přízemí je ještě klubovna ústředí, kterou spravuje HKVS, malá klubovní místnost, kuchyňka a sociální zařízení.

V podkroví, které je přístupné samostatným schodištěm v severní části budovy, je šest „kajut“, které budou sloužit částečně jako družinové klubovny a částečně pro ubytování hostů. Jedna další dvoukajuta včetně sociálního zařízení bude trvale vyhrazena Evě a Karlovi. Protože vila má i rozsáhlý suterén, bude zde, až to rozpočet dovolí, zařízena truhlářská a zámečnická dílna pro zájmovou činnost družin, ale i pro výrobu a údržbu různého vybavení včetně lodí a táborové výzbroje. Je zde plánováno vybudování posilovny a sauny.

Vila se nachází v jedné z nejhezčích čtvrtí města Nymburka, „Zálabi“, nedaleko ostrova, na kterém je známé celostátní tělovýchovné středisko. Z vily je 6 km do Sadské, kde je možno najet na

dálnici do Prahy. Celá cesta autem trvá cca 40 minut. Nymburk je železničním uzlem, do kterého je velmi dobré vlakové spojení z většiny měst republiky.

Otokar Randák – Oskar

Poznámky:

1) V době zákazu skautské organizace v roce 1940 se rozhodlo několik skautů z Nymburka pokračovat v družinové činnosti jako klub Mladého hlasatele – Hoši přírody. Podstatnou část svého programu věnovali vodácké činnosti. Když v roce 1943 postavili plachtěnici VORVAN, přejmenovali družinu na Posádku Vorvaně. Posádka sehrála klíčovou roli při založení 2. oddílu vodních skautů v Nymburce – později II. přístavu VS – MODRÁ FLOTILA.

2) TORTUGA (ŽELVA) je malý ostrov v Karibském moři. V dobách pirátů a bukanýrů byl jejich námořní pevností a symbolem volnosti.

3) Zvláště odchod Karla do emigrace měl pro rodinu neblahé následky. Karel byl jedním z aktivních členů skupiny, která přejela 11. září 1951 s rychlíkem Praha – Aš přes hranice do Selbu v tehdejší Západní Německo. Tato akce zvaná „Vlak svobody“ umožnila 35 Českoslovákům emigraci.

4) Vila byla postavena podle jednoho z návrhů na budovy čs. vyslanectví v oblasti Středozemí.

HESLO „POVINNOST – ODPOVĚDNOST – KÁZEŇ“

Historická komise Ústřední rady Junáka byla požádána náčelnictvem dívčího kmene, aby zjistila vznik činovníckého hesla Povinnost – odpovědnost – kázeň a vysvětlila jeho význam.

Toto heslo vzniklo až v době ohrožení republiky, když se 22. 1. 1939 konal ustavující sněm Junáků, při němž – po předchozím mimořádném valném sněmu 10. – 11. 12. 1938 – bylo rozhodnuto ukončit činnost Svazu junáků skautů a skautek RČS a vytvořit s dalšími 5 autonomními skautskými organizacemi jednotnou organizaci skautů a skatek „Junák“.

Nový velitel Junáka Václav Vlček ve svém hlavním projevu mimo jiné řekl: „Vědomí povinnosti a odpovědnosti určí, jakým způsobem využít pravomoci, jež nesmí být zneužita ani nevyužita, to jest bude dodávat vedoucím patřičné sebeukáznění. Slova povinnost, odpovědnost, kázeň budou heslem všech vedoucích a všech dalších činovníků Junáka a k těmto cíli se ponese i výchova našich dětí a „Junáků“ (Vůdce, str. 15 – 15. 2. 1939).

Bratr Rudolf Plajner, tehdy vedoucí redaktor „Vůdce“, vybral z projevu br. Vlčka právě toto heslo a použil ho na titulním listě časopisu. Heslo se pak začalo používat např. na legitimacích činovníků a bylo po zákazu r. 1940 obnoveno r. 1945 a znovu pak v letech 1968 – 70, i po roce 1989, např. jako heslo V. sněmu 1992.

men nebo kdy toho vyžaduje vyšší zájem, nebo když je spojení s ústředím a představeným znemožněno. V případech posledně uvedených ujímáme se velení, resp. vedení na vlastní odpovědnost a jsme povinni postupovat tak, jak nám káže junácký slib a zákon, naše svědomí a čest“.

Ke kázni br. Plajner napsal: „... Naproti tomu kázeň dobrovolná, lépe řečeno, dobrovolně přijatá, vyplývá z jasného poznání, že omezení osobní svobody je nutné a v zájmu celku prospěšné, že je vznešené obětovat své pohodlí, majetek, ba i život ve prospěch bližních, svého národa a státu“. A ještě jeden závěrečný citát: „Povinnost vůdce a velitelů jest býti vzorem ukázněnosti a požadovati naprostou kázeň svých podřízených. Těžce by se provinil takový činovník, který by kázně nedbal, kázeň nežádal nebo nevybíral; nezasloužil by býti vůdcem nebo velitelem junáků a musel by býti okamžitě odvolán. Neukázněný jedinec porušuje se proti svému slibu a junáckému zákonu a nemůže být považován za opravdového junáka“.

Je to skutečná výzva pro všechny členy Junáka a heroické období, kdy se i junáci zapojili se vši aktivitou do odboje, o tom přináší historické svědectví.

Tři pojmy obsažené v hesle můžeme ovšem nalézt ještě na několika místech u zakladatele skautingu Baden-Powella

me a nevymezíme obsah těchto pojmů, pak se jim může dávat a dává různý význam a váha; z toho pak pramení současná stanoviska k tomuto heslu.

Všechny tři části hesla mají svůj vlastní smysl a význam, doplňují se a tvoří vnitřní jednotu. Pojmy povinnost a odpovědnost nemají příliš velkou možnost zcela protikladných výkladů jejich obsahu. Dnes je zvlášť aktuální třetí pojem – kázeň. Jeho obsah měl, má a může mít přímo protikladný význam. Jednou je to samozřejmě snaha zabránit až bezbřehému výkladu jeho obsahu, který by mohl ve svém důsledku ohrožovat samu ideovou podstatu a jednotu našeho hnutí. Jindy se může vykládat jako donucovací tendence podřídit se, což může pak dokonce sloužit jako odrazový můstek pro zavádění nedemokratických princí-

Sám br. Plajner rozebral v dubnu 1939 (!) toto heslo ve svém článku „Povinnost, odpovědnost, kázeň“ (Vůdce, roč. XX, str. 48–49), zejména pro činovníky a vložil ho znovu ve zkráceném textu v červnu 1939 (Junák, roč. XX, č. 9–10) pro všechny členy sjednoceného Junáka. Je třeba zdůraznit že to bylo měsíc po násilné likvidaci ČSR nacisty a již po zřízení tzv. Protektorátu. Celý článek je ne příliš skrytou výzvou k odporu proti okupantům. Tim dostalo toto heslo ještě vyšší význam a smysl. Připomeňme si z článku alespoň následující. K odpovědnosti R. Plajner píše: „Sbor našich činovníků neskládá se však jen z vůdce mládeže, jsou mezi nimi i velitelé a sestry a bratři, odpovědní za celého Junáka. Každý má mimo odpovědnosti mravní ještě odpovědnost organizační, musí vidět náš společný cíl a znát cesty, které k tomuto cíli vedou...“ a dále např. „... jsme povinni převzít velení v takových případech, kdy přímý představený jednotky není přítom-

en v letech 1909–39. Heslo zapadá zcela přirozeně do konkrétní situace jednotlivých období našeho i světového skautingu. V době budování hnutí, v době kdy světový i náš skauting procházel buď určitou vlastní krizí, nebo kdy byla ohrožena jednotna hnutí, či když bylo smrtelně ohroženo hnutí společenství v určitých zemích, jako např. v Československu v letech 1938–39, kdy měla být obětována naše vlast, jen aby se zachoval pomyslný a problematický mír apod. Toto heslo bylo – a je cti našeho hnutí – plněno dobrovolně po celou dobu okupace. Po 2. světové válce, kdy na jedné straně silily demokratisující tendence a na druhé využití tohoto hesla v posilování vůdcovského principu, se toto heslo začalo různě pojímat a bylo ne vždy plně respektováno. Udrželo se však od obnovy r. 1945 až do násilné likvidace v r. 1970. Uvědomme si, že uvedené tři pojmy Povinnost – Odpovědnost – Kázeň jsou pojmy abstraktní a pokud si nevyjasní-

pů, či dokonce až k vyžadování tupé poslušnosti a drilu. Po prožití dvou totalismů, nacistického a komunistického, jsme na takový výklad zvláště citliví.

Pokud tedy nebude jasný jednoznačně chápáný obsah a smysl tohoto hesla, musí zcela logicky docházet k rozpornému vztahu k jeho smyslu a významu. Pro starší generaci činovníků vyjadřovalo heslo přímo smysl jejich činnosti v hnutí, patřilo k tradici, ač zde hrozilo nebezpečí jeho zneužití. Mladší a mladá generace činovníků by si měla uvědomit, že to nejsou jen prázdné pojmy, nebo dokonce pojmy stojící v rozporu s demokratickými principy moderní občanské společnosti. Je to především dobrovolné rozhodnutí každého z nás plnit důsledně to, co nám ukládá slib a zákon, které jsme dobrovolně složili.

Jaroslav Macek-Cid
Ilustrační foto z V. sněmu Jan Zavřel

V 6. čísle Skautingu („Ideál, nebo prázdná fráze?“) jsem slíbil sdělit něco bližšího o společenství dospělých, které naplňuje ideál mezinárodního bratrství a sesterství. Již v minulých ročnících Skautingu byla uveřejněna řada informací, ale – jak říká klasik a praxe potvrzuje – nikdy není informací dost. A pak taký – ono se čte a nečte...

IFOFSAG – světové společenství dospělých skautů a skautek – sídlí v Bruselu a sdružuje 37 národních organizací dospělých. Světové konference se konají shodně ve stejných letech, jako WOSM a WAGGGS: poslední byla v květnu 1993 v Indonésii (nebyli jsme přítomni, zastupoval nás Rakousko), příští bude za 3 roky (1996) v Itálii. My – tehdy ještě jako Československo – jsme byli přijati na světové konferenci 1991 v Řecku; loni v Indonésii byla jednomyslně přijata společná žádost našich nástupnických organizací o pokračování v členství jako dvou samostatných bratrských členů.

Organizace dospělých jsou v některých zemích obdobné jako u nás součástí skautského hnutí, ve většině zemí však jsou samostatnými organizacemi mimo organizace, sdružující skautskou mládež. Je nutno si v této souvislosti uvědomit, že ve většině zemí existuje několik skautských organizací mládeže (Německo, Francie, Itálie, Rakousko, severské státy), avšak u dospělých vždy pouze jedna – dokonce i v tak tradiční Anglii se spojila výlučně divčí Trefoil Guild s OS-Guildou sv. Jiří, kde bylo členstvo obou pohlaví. Zdá se, že skautské hnutí dospělých pochopilo podstatu ideje bratrství a je v tom průkopníkem a ukazatelem cesty pro skautská hnutí mladých. Vícekrát již bylo zdůrazněno, proč a v čem u nás spatřujeme zásadní význam společné organizace mladých s dospělými: chceme tím nejen prokazovat, ale opravdu i uskutečňovat kontinuitu skautského života, jeho neustálé rozvíjení a naplňování od dětství až po stáří, a hluboce si uvědomujeme vzájemné obohacování všech generací navzájem. Spatřujeme v tom i náš přínos pro světové skautské hnutí v budoucnosti.

Vznik IFOFSAG: z podnětu Old-skautského výboru (Old-Scouts' Committee) světové konference WOSM 1947 v Moisson ve Francii a po letech konzultací a příprav vznikl IFOFSAG v r. 1953 na

NAPLNĚME SVÉ IDEÁLY!

Světové společenství dospělých skautů a skautek

zakládající konferenci v Luzernu ve Švýcarsku. Čestným předsedou se stal prezident tehdejšího BSIB (Boy Scouts International Bureau) – dnešního WOSM – J. S. Wilson, a zůstal jím doživotně až do roku 1969. To byla však doba nejtvrďšího potlačování skautingu u nás, a i proto povědomí o IFOFSAG u nás mezi dospělými bylo minimální (a je mnohdy doposud!). Znali jsme – do roku 1948 – světová skautská ústředí chlapců a dívek, s nimiž jsme měli styky a v nichž jsme tehdy nacházeli bratry a sestry, jejichž přátelství nás přenášelo přes oněch 40 let protiskautské totality (zejména naše starší sestry žijí dodnes vřelými vztahy z tehdejších dob). – O některých zajímavostech z historie IFOFSAG však až někdy přistě.

Od počátku jsou ve světovém výboru (vrcholný orgán IFOFSAG) stabilně zastoupeny jak WOSM, tak WAGGGS svými delegovanými zástupci. IFOFSAG výrazně hmotně podporuje obě tato skautská ústředí (v roce 1993 u příležitosti světových konferencí obdržela každá tato organizace po 250.000,- BF). Kromě toho jsou velmi významné aktivity IFOFSAG na mezinárodním poli: podpora sociálních programů zejména v rozvojových zemích (v roce 1993 např. bylo z výtežku „banky známek“ předáno 29.000,- USD pro výstavbu zařízení pro zdravotně postižené děti v Ugandě – Masindi *), účast na ekologických programech, na programech OSN a UNESCO aj.

Něco o vnitřní organizaci IFOFSAG: kromě členských organizací z jednotlivých zemí celého světa jsou členy IFOFSAG v tzv. „Central Branch“ („ústřední kmen“)

i jednotlivci z těch zemí, kde není dostatečný počet pro vznik národní organizace. – V jednotlivých členských zemích se členové sdružují v místních „gildách“ (totéž co naše kluby OS), v některých zemích (např. NSR) existuje kromě nich i „Ústřední gilda“ s obdobným posláním jako Central Branch, t. j. pro jednotlivce z míst, kde není dost zájemců o ustavení (pro vznik) místní gildy (klubu).

Hlavní náplň činnosti gild:

– vlastní činnost a program: kultura, vzdělávání, zábava, hobby, výlety, zájezdy, tábory, společenské akce atd.
– specializované zaměření: sběratelství, skautský archiv, museum (např. NSR), skautská historie, umělecká činnost (pěvecký sbor z Provence byl v květnu 1993 u nás!)

– účast na společenském a veřejném životě v místě

– pomoc skautskému hnutí v místě, v zemi: podpora, spoluúčast a pomoc při místních nebo příležitostných akcích (táborech, zahr. zájezdech, besídkách, poutích, slavnostech atp.), v profesní a skautské specialisaci (lékaři, stavitelé, říz. podnikatelé)

– mezinárodní kontakty dospělých, zájezdy a naopak hostitelství, návštěvy, mezinár. setkání (o dovolených, neformální i programová)

Jak je patmo, velmi mnoho z činnosti i zkušeností zahraničních organizací dospělých skautů a skautek je obdobné jako u nás, řada dalších nás může inspirovat a povzbudit. I my však máme co nabídnout jak z našich tradic, tak i z nových myšlenek našeho oldskautingu. Jednou z velmi významných, zejména v letošním roce, je rozvíjející se rodinný skauting.

V květnu letošního roku uvítáme v Praze presidenta IFOFSAG bratra Paulli Martina z Dánska, a to při příležitosti našeho semináře, věnovaného jednak IFOFSAG, jednak právě rodinnému skautingu. **Zájemci o tento seminář nechtě se neprodleně přihlásí na adresu ústředí – náčelnictvo kmene OS**, aby-
chom věděli, s jakou účastí máme počítat.

Vladimír Kopřiva-Vlk

‘J k tomuto účelu bylo i u nás již nasbíráno přes 100.000 známek a akce dostává stále větší a větší obrátky! Četli jste o tom zprávu v příloze Junák hlásí v tomto čísle Skautingu?

Zprávy Liliového kříže

Naše místní církev, arcidiecéze pražská, slaví v tomto roce své významné jubileum. Je to již 650 let, kdy papež blahé paměti Klement VI. svou bulou „Ex summe providentia maiestatis“ z 30. dubna 1344 zřídil církevní provincii, která zahrnovala celou oblast českých zemí. Do jejího čela postavil nové arcibiskupství. Povýšení pražského biskupství na arcibiskupství je pro nás, ale i pro všechna dnešní biskupství Čech a Moravy, příležitostí vzdávat díky Bohu při oslavách, které k této příležitosti připravujeme. Dalším důvodem oslav je položení základního kamene staroslavné katedrály sv. Víta v Praze ve stejném roce – 21. listopadu 1344, kdy byl zároveň uveden

v úřad první pražský arcibiskup, metropolitní Amoš z Pardubic.

Bude naší radostí, jestliže Vás budeme moci v tomto jubilejním roce u nás uvítat.

Dne 29. dubna 1994 bude otevřena výstava k této příležitosti a v sobotu 30. dubna se bude konat hlavní oslava našeho výročí.

Miloslav Vlk

arcibiskup pražský a primas český

30. 4. 1994 9.30 hod. slavnostní mše svatá v katedrále sv. Víta

28. 9. 1994 17.00 hod. setkání skautů ve Svatováclavské kapli s předáním Liliových křížů

Antiochia 94 aneb nový prázdninový experiment pro mládež

Br. Miroslav Sudoma shání na 14 dní spolehlivý tým laických misionářů, kteří by se na tuto dobu vydali do některé pohraniční severočeské farnosti k evangelizační službě mezi místním obyvatelstvem.

Rovněž a rangers, co vy na to?

Kontaktní adresa: Miroslav Sudoma
Ř.k. farní úřad Hustopeče u Brna
693 01

O víkendů 22. – 24. 4. 1994 se opět koná Skautská pouť ke cti sv. Jiří v Rajhradě. Mše svatá s Otcem biskupem Vojtěchem bude slavena v sobotu v 10,00 hodin. Na odpolodní jsou připraveny soutěže a oheň.

Ubytování je zajištěno i pro vřátka a světlouky až do neděle.

Milovat neznamená dívat se jeden na druhého, ale dívat se spolu jedním směrem.

Antoine de Saint Exupéry

O ŽIVOTĚ, vzájemných vztazích, výchově dětí...

Ono je to s tou láskou trochu zvláštní. Když člověk přichází na svět, tak je někým, kdo je centrem pozornosti – středem světa. A ostatní kolem – rodiče, babička, děda, sourozenci – mu lásku dávají a on prostě přijímá. Výchovou se má dítě učit si tu lásku skutečně uvědomovat, aby nepřijímalo projevy lásky druhých automaticky. Že ten hnek na stole je automatika, to mléko že je automatika, všechno že je automatika. Aby si uvědomovalo, že to vše ukazuje, že ho má někdo rád. To je první důležitý krok. Druhý důležitý krok je v tom, že mu dospělý pomáhá lásku nejen přijímat, ale také dávat. Kousek po kousku. Tím, že pozdraví, poděkuje, nebo pomůže, tím se učí mít také toho druhého rád. A dospělým se stává člověk tenkrát, když je schopen více lásku dávat, než přijímat. Můžeme mít občanku stokrát, osmnáct let za sebou miliónkrát, dokud nebudeme schopni mít více rádi druhého, než sami sebe, tak nejsme dospělí. Protože jen tenkrát je dospělý člověk skutečně schopný založit rodinu a lásku dávat partnerovi i dětem.

To je velice důležité, že manželství, budoucí manželství, je vztah dvou lidí, kteří se rozhodli lásku dávat a nejen přijímat. Na toto bych měl asi taky říct, protože jsme všichni trochu poznamenáni sobectvím, které si táhneme s sebou z dětství a nedokážeme se stát dospělými. Bojíme se stát dospělými, protože dětství je příjemnější. Maminka navaří, vypere, nachystá – a teď abych já se staral o druhého. Pšli ke mně jednou dva mladí lidé, že chtějí mít svatbu. Jemu bylo asi osmnáct a půl, jí osmnáct. Tak přišli a říkají: „Pane faráři, my se chceme brát!“ Já říkám: „A máte se rádi?“ „Chi, to víte, že ano!“ Považovali

mě trochu za hloupého, protože jsem si dovolil jaksi pochybovat o jejich lásce, a dali mi najevo, že je asi nechápu. Sedli jsme si a já říkám: „Promiňte, nechťel jsem se vás dotknout, to v žádném případě.“ Potom jsme hodili rozhovor a ukázali se být celkem dobří, bezva lidé. Povídali jsme o všem možném a nakonec jim říkám: „Když se tedy máte rádi, tak zkuste jednu takovou věc. Sedněte v sobotu ráno na vlak, jedte někam strašně daleko, tam vyseďte, běžte pěšky na nějakou pořádnou túru do kopce, pak zpátky a pak se vraťte do Brna. S tím, že nebudete snídat, svačit, ani obědovat, ani svačit, až potom dejme tomu doma večeřet – prostě celý den o hladu.“ Neřekl jsem jim proč, řekl jsem jim – jedte.

Oni to vzali, a taky se vypravili v sobotu na takovou akci. Když se vrátili, přišli za mnou – zkroušení, zplihlí... Já říkám: „Co je, co je?“ A oni: „Ale, pane faráři, špatně to dopadlo. My jsme se tak pohádali, to jste neviděli!“ Já říkám: „A je-da, je-da! Podívejme se na to. To je teda dobrý.“ ... Protože, jak je člověk hladový, nervozní...

Svatba se odložila a my jsme začali sku-

tečně poctivě. Oni zjistili, že to čemu

řekli láska, bylo sobectví. Já jsem toho druhého měl rád, protože jsem chtěl sám sebe nějak obšťastnit, potěšit, zlikvidovat svou samotu. Přitom ve skutečnosti pravá láska znamená vidět se ve druhém. Když se jim potom v noci probudí dítě, bude mít jasný den a bude si chtít hrát a zpívat si, oni se nevyspí a budou muset do práce – budou se mít i potom rádi? Ta pravá láska – mohu to použít z pisma – to je dům, postavený na skále, ne na pisku. Kdo staví svůj dům na pisku, je hotový raz dva – má se hnedka dobře. Dům postavený na skále, znamená fušku. Tahat cihly do kopce, pořádně hloubit základy a těžce stavět. Tam se bydlí o hodně později, ale je to dům, který vydrží.

Když už tedy mluvíme o tomto tématu – o této lásce, tak je potřeba si uvědomit, že na tom, abychom dokázali mít druhé raději, než sami sebe, je potřeba celý život makat. A nesmím si namlouvat, že to, čemu říkám láska, je láska, protože to je pouze mé sobectví – touha po tom, abych se já měl dobře. To tedy, prosím, ode mne přijmete a ve chvílích, kdy budete přemýšlet o partnerovi, o vztahu i o rozdávání lásky dál, uvažujte i v tomto směru. Nikdy se neukvapte a snažte se skutečně váš vztah postavit na tom pevném, na skutečně pravé lásce, protože běžně se mají lidé rádi pro své sympatie: „On je mi obrovsky sympatický, víte, on je i sportovec!“ Sympatie, zdraví, zdatnost – to všechno jsou ty křehké lidské věci, o kterých jsme mluvili – dneska jsou, zítra nemusí být. Půjde ven, drcne do něj šalina a je invalida. Bude ta láska trvat nebo nebude, když visí právě na tom, že je sportovec?

Proto je třeba, aby byl vztah postaven skutečně na té pravé lásce, ne na našich domněnkách nebo fantazii.

Já vám v každém případě přeji, aby se vám dařilo děti i sebe učit nejen životu v přírodě a vztahům k lidem, ale především skutečně poctivostí v těch vztazích, čemuž říkáme láska.

P. Jiří Kaňa

promluvy ze 3. setkání R&R bez stylistických úprav, kráceno.

Převzato z občasnku brněnských rovení OBR&R č. 7

Grafika Ladislav Rusek-Šaman

Horní Mlýn Na Říčkách

(viz. Skauting č. 4)

Mlýn zve všechny starší 15-ti let, kteří jsou ochotni přiložit ruku k dílu, a to každý víkend až do prázdnin. Možnost ubytování je omezena na soukromý byt správce (do 10 osob) nebo táboření v těsné blízkosti mlýna. O prázdninách (maturanti i dříve) se nabízí možnost táboření max. 20 osob ochotných pracovat, ale hospodářsky a jinak nezávislých. Doprovod vůdce staršího 18-ti let je žádoucí. Z důvodů stavby, bezpečnosti a omezených možností organizačních není v současnosti možný vícedenní pobyt na mlýně oddílům – tj. mladším 15-ti let. Platí do odvolání.

Mlýn se nachází v údolí řeky Řičky asi 15 km SV od středu Brna, v těsné blízkosti známé jeskyně Pekáma. Na mapě

Okolí Brna – Moravský kras (1 : 50 000) jej naleznete na rozcestí modré turistické značky vedoucí údolím a odbočující žluté do Bilovic nad Svitavou. Místo je přístupné od konečné autobusu č. 55, Lišeň – Mariánské (dříve Gottwaldovo) údolí. Linka 55 vyjíždí v Brně od Grandu. Z této konečné je mlýn vzdálen 90 min. chůze převážně po asfaltě po modré značce proti proudu. Další autobus č. 58 vyjíždí v Brně z Moravského náměstí naproti pojišťovně a konečnou má v Lišni u hřbitova. Odtud po žluté kolem velkomoravského hradu Staré zámky do údolí, kde se napojíte na modrou. Tato cesta je asi o 15 minut kratší. Maximální interval těchto linek je i v nepracovních dnech 15 – 20 minut a jezdí od 05 do 23 hodin. Nejbližší autobusová zastávka je Ochoz Řičky, odsud silničkou dolů po žluté asi 1 km. V případě příjezdu

autem je nutné zde auto zanechat, protože vjezd dolů je jen na povolení.

Kmeny (skupiny, ale i jednotlivci), které mají zájem strávit na mlýně některý víkend nebo část prázdnin, mohou napsat na naši adresu a zvolit si vyhovující termín (raději i termíny náhradní). Připíšte očekávaný počet, věk, složení (kluci – holky), kontaktní adresu a telefon (fax).

Veškeré pobyty, zejména spojené s nabídkou pomoci a požadavkem na ubytování je zapotřebí dohodnout předem se správcem (a mít je od něj potvrzené).

Kontakt: Ivo a Jana Brzobohatí
Horní Mlýn
Na Říčkách 35
664 02 Ochoz u Brna
tel. (05) 44212732

Na mlýně se na vás těší Ještěr + Sojka

Blíží se léto a tábory, kdy je víc možností vyzkoušet si to, na co není během roku čas ani po ruce vhodný materiál. Podle návodů v tomto třídičném seriálu se vy i vaši skauti můžete zkusit stát

ŘEZBÁŘEM snadno, ale pomalu

V praxi skautských zkoušek je řada požadavků k používání nože. Ten je ze základních nástrojů, který má vlastnit každý pořádný kluk. K vyřezávání se ovšem nehodí dýka nebo „rybička“, ale stačí už „perořízek“. Musí mít náležitou špičku, podobnou hrotu kopí, ne tedy tvaru gotického oblouku, jak přichází z obchodu. A musí být i dobře naostřený, abychom se na jeho řez mohli spolehnout. To by měl řezbář sám brouskem zvládnout. Zkušební tvrdí, že tupý nůž spíše sklouzne do měkké ruky než ostrý.

Důležité je dodržovat (hlavně u začátečníka) několik zásad: řezat vždycky jen od sebe nebo proti podloženému prkénku, o něž se bude výrobek opírat. Zkušenější mohou vyřezávat i tak, že nůž drží čtyřmi prsty v dlani a palec položí na plochu nože před špičkou – jako když se vykrajují „očka“ na bramborech. Konečně ještě jen svíráním držících prstů tak, aby se ostří pohybovalo před odkloněným palcem. Druhou rukou, výrobek drží, nikdy nestavíme před směr tlaku na nůž. Ale i když přece jen k pořezání dojde, vzpomeneme na pořekadlo, že „nešikovné maso musí pryč!“

Chce-li se někdo naučit řezbářské práci,

adept řezbářství v zápisníku. Ale zde aspoň několik údajů:

Lípa – je měkké dřevo, řeže se z ní dobře, ale skoro lépe dlátkem než nožem, protože při malých rozměrech výrobku se vlákna trochu trhají. V tom směru je lepším dřevem **olše** – i když je zase tmavší (za čerstva žluté). Měkkým dřevem je i **jílva** a **vrba**. Také **smrk** je řazen mezi měkká dřeva, ale silně se štípe. Trochu lepší je **jedle**. Někdy se však štipovitosti smrku dá využít, na př. při výrobě holubičky nad kolébku, pávu nebo tetřevů v rozevřenými křídly a roztaženými ocasními pery. Dřevo se tu však napřed musí vyvařit a pak hned zpracovávat.

Bříza je polotvrdá a lépe se opracovává za čerstva, podobně i **líska** a **švestka**, která má vnitřní dřevo hnědočervené.

Buk má tvrdé dřevo, ale dá se dobře řezat. Má krátká vlákna a opracovává se ovšem pomalu. Z cizích dřevin je podobný mahagon s tmavohnědým dřevem. (Možnost kombinací barevných dřev: mahagon, švestka, olše, lípa!)

Dub je tvrdé dřevo a řeže se špatně. Nevhodné dřeviny na vyřezávání jsou akát nebo tis a jalovce – sesychají a praskají. Při vlastní práci postupujeme od jednoduchého k složitějšímu.

1) Jako první zkusíme zručnost na obyčejném **plodu kaštanu**. Výřezy se stran a svrchu naznačíme **příští košíček** s uchem. Teď je jen třeba odstranit dužinu a nikde nepoškodit slupku, zvláště oúško.

2) Dalším materiálem je **měkká borová kůra**. Nebudeme vyřezávat lodičky – příští řezbář se pokusí o **opravdu kulatou kuličku** a pak –

3) **hrací kostku**. (Je dovoleno nakonec obroušení skelným – smrkovým papírem.) Na kostku patří ovšem puntiky od jednoho do šesti. Ty uděláme z korálků nebo lépe ze špalíček odříznutých ze špele či zaoblené zápalky, které zatlačíme do předem vyvrtaných otvorů.

4) Dalším úkolem jsou **dva stejné dřeváčky** – a potom

5) **domeček**. Hranolek bude „obytná“ část, trojboký jehlan střeška, nakonec komin, který musí být zdola vyříznutý tak, aby na hřebeni střešky neseděl křivě.

6) Nakonec **reliéfní lilie** z jednoho kusu kůry na „placku“ ze silnější větve.

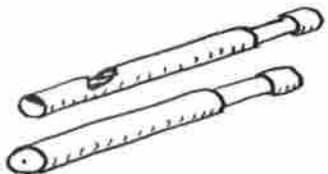

7) Teď potřebujeme asi 50 cm dlouhou rovnou větev s kůrou. Kůru v prouzcích nařizeme a sloupneme tak, aby na **hůlce** vznikl **ozdobný ornament** (proužky, spirály, šachovnice apod.)

8) **Ořezání tužky** do pěkného tvaru s dobrou špičkou je průpravou pro další –

9) **dřevěný kvítek**. Vrbový proutek nejmeně v síle tužky obrátíme kolmo odříznutým koncem k sobě. Asi 3 – 4 cm od tohoto konce výše nasadíme nůž a začneme odřezávat kůru kolem dokola směrem k odříznuté části. Ale nedořezávat do konce! Asi 1 cm před koncem zarazíme a kůru přehneme do protisměru. Po ořezání kůry ořezáváme dále proužky dřeva stále dokola a ohýbáme jako kůru. Když se dostaneme k „duši“, kvítek se odlomí. Ještě jej trochu rozprostřeme a „duši“ spodního konce nabodneme – třeba hřebíkem. Tímto místem se pak kvítek nasazuje na tmy tmkové větvičky. Je dobré si vybrat na prutu část, kde nejsou pupeny, aby „plátky“ kvítku neměly kaz.

10) Další dovedností je **píšťalka** – a podobně vyrobená – i **stříkačka** z vrbového prutu. Napřed zářez asi 2 cm od spodu (spodní řez kolmý, shora k němu sbíhající řez šikmý), dále pak obříznutí kůry dokola na konci budoucí píšťalky. Po „otlučení“ a sloupnutí kůry napřed seřizni u viditelného zářezu dřevní hmotu ve výšci zářezu a tam, kde byl kolmý řez, dokonči oddělení špalíčky, který se zaseune zpět na původní místo v kůře. Zbylý „píst“ se zkrátí a také zaseune zpět do kůry.

U stříkačky se odřezává také špalíček – ovšem bez seřezávání proužku dřeva – ale propichne se, třeba zas hřebíkem, v místě „duše“. Píst se nezkracuje.

Jir Čermák

Kresby i výrobky autor

Pokračování příště

Skaut je veselý myslí
Skaut je veselý myslí stejně jako strom. Všimni si, že jen v nejhorším víchru ohýbá strom svou hlavu, a to jen na čas. Jinak ji nese hrdě vztyčenou a přijímá do ní odlesk usměvavého slunce. Proto nezná opravdový smutek, jen do-

časný pocit bezmocnosti. Ví a věří s pevnou nadějí, že po čase mrazivého větru a bouře bude zase svou tvář nastavovat laskavým paprskům slunce. Odtud plyne i naše určení smutku jako ztráty poslední naděje. Veselá mysl není ovšem lehkomyšlnost, jak by se na první

pohled zdálo. Je to návod k životu, příkaz dívat se dopředu s úsměvem a vírou, že překonám každou překážku. Žít s veselou myslí, to je největší důkaz o Tvé pevné vůli.

Z brožury P. Hájka – Balúa
Čtení pro naše rovery a činovníky

24. DUBEN – SVÁTEK SV. JIŘÍ

Svatý Jiří – patron skautů celého světa, symbol dobra, které vítězí nad drakem zloby a špatnosti.

Svatý Jiří – vzor ctnosti a rytířství. Buďme i my rytíři.

Že to dnes již není možné? Čti pozorně další řádky. V našich zákonech a slibu se říká: „Skaut je pravdomluvný, pomáhá bližním, všechny lidi dobré vůle považuje za své přátele a skauty za své bratry.“ Jednou z dalších zásad je heslo:

„Každý den nejméně jeden dobrý skutek.“ Vidíš, to vše je vlastně dnešním rytířstvím. Svým slibem jsme se zavázali sloužit. Svou službou Pravdě, Lásce, Kráse a Dobru nejlépe dokážeme svou účtu k našemu patronu.

Rolf

Sv. Jiří podle lidové malby na skle.
Patron vojáků, jezdců, rytířských řádů, rolníků a skautů.

Skautské výlety a výpravy III.

Program před spaním

Přenocování v přírodě přináší oproti jednodenním výpravám další programové možnosti. V první řadě je to táborový oheň. Při víkendovém přenocování nemusí být večer u ohně tak slavnostní jako na táboře. Posezení u ohně, na kterém se opéká pečeno, debatní oheň, oheň s vyprávěním ze skautského dávnověku mají své vlastní kouzlo. Chvilu u ohně můžeme využít k rozjímání či zpěvu.

Jiným večerním programem jsou různé hry, například Plížená do tábora, Světýlka a podobné. Večerní hry hrajeme jen tehdy, když na tábořiště dorazíme ještě za světla a máme čas seznámit se s okolním terénem. U starších skautů můžeme občas zvolit úmyslný pozdní příchod na tábořiště, s chůzí setmělým lesem a odzkoušením zálesáckých schopností při stavbě stanů a ostatních pracích za tmy. Hlídky stavíme při každém přenocování v přírodě. Možná se to může zdát zbytečné, ale patří to ke kouzlu přenocování venku. Navíc každá hlídka učí statečnosti, sblíží děti s přírodou, vychovává k odpovědnosti a samota nutí k přemýšlení. Hlídky rozdělujeme spravedlivě. Na oddílové výpravě střídejme družiny tak, aby při každé výpravě hlídala vždy jiná družina.

Hlídku musí obcházet celý tábor a sledovat vše, co se kolem děje. Nesmí sedět na jednom místě. Je dobré hlídkám zadat úkoly s pozorováním přírody, o kterých nám ráno řeknou pár slov.

Spaní ve volné přírodě

K přenocování bez stanu nás někdy donutí okolnosti. Posloužit nám může suchá jeskyňka či skalní převis, jindy si postavíme přístřešek z chvoji či jiného přírodního materiálu. Za suchého počasí stačí si najít suché místo pod hustým smrčím (uchrání nás před raní rosou). Pro zprůjemnění přenocování je vhodné přes noc udržovat oheň. Musíme si ale připravit dostatečnou zásobu dřeva na celou noc.

Důležité pro přenocování venku je připravit si lůžko dobře izolované od země. Nestačí jen dát si pod sebe celtno. Alespoň použijeme karimatku nebo si uděláme izolační vrstvu z chvoji, sena a podobně a teprve na ní dáme celtno nebo spací pytel.

HRY NA VÝPRAVĚ

Dobře připravená a provedená hra je nosným prvkem výpravy nebo výletu. Celý program by měly hry prolínat tak, že není znatelná hranice mezi hrou a prací, hrou a závodem. Hra smeluje kolektiv, spravuje náladu, sblíží se s přírodou a pomáhá i při návratu skautských dovedností.

Příprava doma začíná již s přípravou celého programu. Hry do něj musí zapadnout. Na každou výpravu jdeme s určitým cílem a podle toho hry vybíráme a zařazujeme do programu. Vždy pamatujeme na nepředvídané okolnosti a máme dostatek her v zásobě. Hra může být buď doplňujícím prvkem programu nebo hlavním programem celé výpravy – pak vše ostatní vážeme na pravidla hry.

Při přípravě programu pamatujeme na hry za pochodu, na hry ve vlaku, hry pohybové a nezapomínejme i na hry tělocvičné. Důležitým prvkem je počet hrajících. Některé hry se dají hrát pouze s dvaceti a více hráči; u jiných nemůže hrát víc jak deset hráčů. Nestačí si poznamenat jen názvy her – musíme si je dobře pročíst a promyslet. Na výpravě již na to nezbývá čas a špatně vysvětlená pravidla dokážou nejen zkazit hru, ale i náladu účastníků. A to přeci není naším cílem.

Při přípravě musíme na plné obrátky zapojit svoji představivost a hru si v duchu zahrát se svým oddílem – přitom si nejlépe uvědomíme, kam koho postavit a komu jaký úkol svěřit. Také nám vyplyne potřeba pomůcek a nářadí pro jednotlivé hry. A nespolehejme přitom na svou paměť a vše si poznamenejme. Na schůzce pak určíme, co kdo zajistí a přinese (vybereme skutečně spolehlivé skauty a na srazu před odchodem ještě

zkontrolujeme, zda máme skutečně vše). Dopředu neříkejme, jaké hry na výpravu připravujeme, raději vždy něčím překvapme.

Plán her

Každá výprava či výlet je pouze částí programu oddílu a právě tak i každá hra je jen částí širšího programu her, který si sestavujeme na určité období (měsíc, zimní období, jarní období, předtáborové období a podobně). V takovém plánu již uvážujeme o střídání her, četnosti zařazení a vhodnosti jednotlivých her. Vyvanujeme se pravidelnosti ve střídání her. Herní plán nikdy nejlépe horkou jehlou, ale dobře ho promysleme, proberme na oddílové radě a teprve potom ho uvádíme v život. Není nutné o něm příliš mluvit, ale vždy ho zhodnotíme, poznamenejme si dobré i špatné zkušenosti, pomůžeme nám to při práci v dalších letech.

Kartotéka her

Je naším nejlepším pomocníkem při přípravě programů. Zaznamenáváme si v ní hry, které jsme hráli, pomůcky potřebné k provedení, jak se líbily. Pomůžeme nám, abychom se vyvarovali starých chyb. Nejsou to jen poznámky pro nás. Nelitujeme času při její tvorbě, mnohonásobně se nám to vrátí.

Průběh hry

Je naším nejlepším pomocníkem při přípravě pravidel. Skautům musí být jasna představa o pravidlech hry. Pravidla nestačí jen přečíst, musíme je interpretovat tak, aby dodala chuti ke hře. Když se nám to povede, máme úspěch v kapse. Jsou-li pravidla složitá, můžeme si pomoci ukázkou. Nikdy neztrácejme čas dlouhými řečmi, ale hrejme. Třeba poprvé zkusobně a opravme pak všechny chyby a nepřesnosti. Dodržujeme vždy přesně pravidla a každý pokus o jejich oběhnutí ihned v zárodku zlikvidujeme. Nezapomněme, že i zde platí: „V nejlepším se má přestat.“

Hry za pochodu

Tyto hry střídáme s ostatním programem výpravy. Při pochodu se nejlépe cvičí různé pozorovací hry. Při zpáteční cestě již musíme počítat s únavou. Hrajeme-li

hru již ve městě, hrajme nenápadně, aby nikdo nepostřehl, že nějakou hru hrajeme. Sice to většinou hru ztíží, ale prokážeme tak svou zdatnost. Při hrách v lese zachovávejme klid, abychom neplašili zvěř.

Hry ve vlaku

Tyto hry nám pomáhají využívat čas. Pro tuto příležitost se hodí téměř všechny hry v místnosti. Vhodné jsou i různé pozorovací hry. Zkusme si cestou všimnout i signalizačních znamení a pokusme se zjistit, co znamenají.

Hry na tábořišti

Výběr je dán programem, do kterého hry musí dobře zapadnout. Nezapomeňme vzít v úvahu i možnou únavu dětí a také skutečnost, že nás čeká ještě cesta nazpět. Můžeme zařadit hry procvičující znalosti přírody, orientace, uzlování, první pomoci. Vhodné jsou hry pohybové – míčové, honičky i zápasnické. Chybět by neměla i nějaká veselá hra.

Terénní hry

Vyžadují pečlivé přípravy rádců i vůdců. Musíme nejen znát dobře hru, ale i te-

rén, v kterém ji hrajeme. Důležité je zcela jasně vysvětlit pravidla, protože to je jedna z hlavních podmínek úspěšnosti hry. U těchto her je dobré po skončení hry zhodnotit co vše bylo dobré a co se nepovedlo.

Co dělat, když se hra nepovede

Je nutné předeslat, že se to může stát sebelepšimu vedoucímu. Každý si ale musí odpovědět na základní otázku, proč se hra nepovedla.

1. Příčinou neúspěchu může být nedostatečné nacvičení hry.

2. Hrou se netrefíme do nálady v oddíle.
3. Špatně vysvětlená pravidla způsobují různý výklad.
4. Hra se nehodí pro určitý věk, což může způsobit problémy v oddíle s chlapci rozdílného věku.
5. Příčinou nezdaru je únava.
6. Nebyl zvolen vhodný terén.

Jaké hry a kde je vzít?

Jednou z prvních pokladnic her byla příručka Dr. V. Fanderlíka – Ing. Jos. Štefana – prof. A.B.Svojsíka a Nonni: 600 junáckých a polních her, kterou ještě dnes má mnohý oddíl ve své knihovničce. My máme k dispozici Velkou encyklopedii her Miloše Zapletala, která se skládá ze čtyř svazků: 1) Hry v přírodě, 2) Hry v klubovně, 3) Hry na hřišti a v tělocvičně 4) Hry ve městě a na vsi. Z těch nejmladších publikací bych připomněl Skautské hry v klubovně a Skautské hry v přírodě vydané v edici Skautské prameny.

Pokračování příště

Rolf

Ilustrační foto Anna Cuhrová

VŠEM VEDOUCÍM LETNÍCH TÁBORŮ

V letošním roce se uskuteční již počtvrté od znovuzrození činnosti Junáka letní tábory. Ne nadarmo jsou označovány za vyvrcholení celoroční činnosti. Jsme přesvědčeni, že i díky vám, členům vůdcovských sborů dopadnou letošní tábory dobře. Dokonce lépe než než v minulém roce, protože další rok činnosti musí být na každém oddíle vidět.

K táborům patří také nezbytné „papirovaní“. O všech nutných potvrzeních a povoleních vás jistě průběžně informují vaše okresní rady. V tomto čísle Skautingu jistě budete věnovat pozornost i následující stati o potřebných dokumentech. Vaším ORJ jsme koncem března rozeslali vzory hlášenek táborů. Střediska je budou odevzdávat do 20. 5. okresním radám, ty je po sumarizaci odešlou do 3. 6. na ústředí. Náčelnice pak do 17. 6. zašlou kopie hlášenek „hostitelským“ okresům.

I v letošním roce budou jezdit členové náčelnictev a pověření členové okresních rad Junáka na návštěvy. Opravdu se nejedná o kontroly, i když v případě zjištění závažných výchovných či mrav-

nostních problémů by bylo razantně zakročeno. Činovníci, kteří navštíví vaše tábory se neopomenou představit a legitimovat. Budou se chovat jako normální návštěvníci, všimnout si zejména dodržování hygienických předpisů, dodržování bezpečnostních zásad táboření, celkového dojmu z tábora, vztahu k životnímu prostředí a k místním obyvatelům. Případné zjištěné nedostatky s vámi taktně proberou a vždy vám budou připraveni poradit a pomoci.

Náčelnictva důrazně zakazují všem oddílům Junáka jakékoliv noční přepady cizích táborů. Tento rozšířený nešvar, uskutěčňovaný každoročně různými partami nabývá brutálních podob a nechybí již ani vážné úrazy. Naproti tomu se domníváme, že předem ohlášená a projednaná noční hra se sousedním (byť neskauským) táborem může výrazně přispět k atraktivitě tábora.

Vzhledem ke složité bezpečnostní situaci náčelnictvo divčího kmene upozorňuje, že při plnění zvláštního odznaku Tří orlí pera u dívek odpadá samostatné přenocování v lese.

Na táborech nezapomínejte udržovat přátelské vztahy s místními obyvateli, zkuste pozvat místní kluky na „den otevřených dveří“ s programem – vyhnete se tak nepříjemným nočním návštěvám. Věříme, že výpomoc na poli či v lese je samozřejmostí pro každý tábořící oddíl.

Ani na táborech nezapomínejte na plnění náboženských povinností. Pokud máte v oddíle věřící děti, umožněte jim, podle podmínek, nedělní návštěvu kostela (je to jejich povinnost, deklarovaná i ve skautském slibu). Ti vedoucí, kteří hledají formy duchovní výchovy na táborech jistě budou s dětmi při nočních vigiliích u ohničku hovořit o mravních hodnotách a s otevřenými očima hledat a nacházet stopy duchovního života v kraji.

Věříme, že letošní tábory, na které si jistě neopomenete přibalit právě vycházející knihu Skautský tábor z libereckého nakladatelství Skauting, vám všem připraví trvalé zážitky, na které budete dlouho vzpomínat.

*Oldřej Vanke, zpravodaj NChK
Miša Mužíková, zpravodajka NDK*

TÁBORY se blíží

Doporučená dokumentace zotavovací akce

- písemná informace o táboře pro rodiče, prezenční listiny, ujednání, kde byla podána
- přihlášky dětí na tábor
- seznam účastníků tábora
- doklad o schválení tábora provozovatelem
- doklad o schválení majitelem objektu (smlouvy o pronájmech)
- doklad o pojištění účastníků objektu, motorových vozidel používaných na táboře, příp. k přepravě osob
- dohody o výkonu funkce na táboře, pracovní smlouvy apod.
- táborový řád

- denní režim
- plán činnosti tábora a denní program
- bezpečnostní předpisy na táboře a doklad o instrukcích
- rozpočet
- jídelničky
- hospodářská evidence
- dohody o hmotné odpovědnosti
- doklady o účastnících poplatcích
- doklady o otevření pohledávek a účtů
- doklady o protokolárním převzetí – předání tábora
- doklady o zdravotní způsobilosti osob zaměstnaných na táboře
- doklady o zdravotní způsobilosti dětí, zdravotní a očníkový průkazy dětí

- zdravotní průkazy pracovníků, prohlášení o bezinfekčnosti dětí
- zdravotní deník, záznamy o úrazech
- dohoda o poskytování zdravotní péče účastníků (smluvní lékař)
- doklady o zakoupení zdravotnického materiálu (na kusy a počet balení) v množství podle příslušné zdravotnické vyhlášky
- doklad o odborném posudku hygienika (obsahuje doklad o koupání v přírodě – není nutný při koupání v bazénech a rekreačních rybnících)
- doklad o nezávadnosti pitné vody
- protokol o kontrole tábora z hlediska protipožárního
- dohoda o ostraze tábora

Přehled dokumentů není zcela vyčerpávající, může se měnit případ od případu.

Z časopisu Sondy

Další náměty k táborům najdete v tomto čísle na str. 7, 10, 15, 19 a 20.

V našem časopise se opětovně objevují úvahy o odměňování dětí a o bodování v oddílech. Je to věčné téma debat a zkoušek i při setkáních skautských vůdců. Jednoznačné řešení nenajdeme asi nikdy. Ve výchově převažuje tvořivost nad jednoduchými schémata. Ani následující odstavce nejsou návodem, ale jen námětem k vlastnímu uvažování.

ODMĚNY – BODOVÁNÍ – RADOST

Proč přemýšlet o odměnách – a proč právě dnes to považují za jeden z pilířů skautské metodiky?

a) V péči o děti se u nás příliš rozmohly tresty, zákazy a napominání. Děti jsou okřikovány a omezovány – doma, ve škole, na ulici i na hřišti. Mnohdy na ně není bohužel čas (nebo se vymlouváme na čas), chybí fantazie, jak je zaměstnat, jak s nimi společně hrát a připravovat lákavý program. Dítě si proto samo hledá náměty pro činnost. Opakovaně zjišťuje, že je mu stále něco zakazováno a to většinou bez zdůvodnění. Nakonec si raději sedne k televizi či snaží se zmizet z dohledu dospělých.

b) Pochvala a pozitivní ocenění je pro dítě v každém věku příjemným prožitkem. Obrazně se říká, že „není-li dítě hlazeno, vysychá mu mícha“. Příliš málo kladného oceňování dětských činností vidíme kolem sebe. Poskytujeme je v oddílech co nejvíce, pokud se k tomu objeví rozumný důvod. Kladné a radostné prožitky jsou pro vývoj dítěte nezbytné – o tom v dnešní výchově nikdo nepochybuje.

c) Odměna dítěti říká, co udělalo dobře a o č by se mělo i v budoucnosti snažit. Trest pouze informuje, kudy cesta nevede, ale neříká, co je třeba dělat. Zhusta tím vyvolává pocity zmatenosti a nejistoty. Trest není lék a většinou neodstraní příčiny nevhodného jednání.

d) Z teorie učení je známo, že odměna bývá v průměru třikrát účinnější než trest, přináší malé i větší radosti a pohodu, vede ke kladnému životnímu postoji. Jak vhodně odměňovat? I to je stará otázka a opět neplatí jediný návod. Každý vůdce postupuje dle vlastního uvážení, přiměřeně k dané situaci a k celkovému stavu dětí v oddíle. Snad jen několik obecnějších zásad:

Odměny i tresty musí být dětem srozumitelné: Co se oceňuje a proč. Vynoří se řada otázek: Ocenit výkon či vynaložené úsilí? Brát v úvahu věk, zdatnost a zkušenost či mít stejný metr na nováčka jako na rádce? Odměňovat jednotlivce či družinu? Odměňovat slovem či čímsi materiálním? Odměňovat veřejně či spíše naznačit, že jsem si všimnul dobrého činu? Ať se rozhodnu pro jakýkoliv systém, je nutné stanovit si pravidla, která děti pochopí a zapamatují si je.

Časté riziko: Odměňující se převážně jedinci zdatnější, rychlejší, obratnější a snadno se vytváří jakási odlišná elita. Nováčky nemají naději na úspěch a jejich motivace klesá. Někdo namítne: Nevadí, za rok, za dva i na ně dojde řada. Ale vydrží ty dva roky v oddíle a nevytvoří si o sobě chybný obraz? Odměny se mnohdy promítají do různých

bodovacích systémů. Je to jedna z tradic našeho skautingu. V řadě zemí pracují pouze s udělováním stupňů zdatnosti a s odbornými zkouškami. My jsme zvyklí bodovat vše možné: docházku, výsledek hry, složenou zkoušku, naostřený nůž, službu v kuchyni atd. Bývá z toho často složitý a nepřehledný bodovací řád. Nepřehlížeje riziko, že mno-

hé věci se dělají pouze „pro body“. Co se nebuduje, uniká pozornosti a děti mají pocit, že je to méně důležité.

Jinde se budují jen výsledky her a z konečného součtu vyplývají důsledky pro poslední etapu či pro uzavření skautského roku, tábora a pod. Vytváří se dojem, že nejdůležitější je vyhrávat ve hrách a to nebývá nejlepší motivace pro celkovou výchovu.

Jestliže zavedeme pravidelné bodování, osvědčuje se nepostupovat stále stejně.

„Náš skautský vůdce nás učí, jak být dobrým člověkem.“
„Náš skautský vůdce nás učí, jak být dobrým člověkem.“
„Náš skautský vůdce nás učí, jak být dobrým člověkem.“

Při ranní prohlídce bývají většinou 2 – 3 stany v prvním pořadí a jiné jsou proslulé opakem. Bodování ztrácí na zajímavosti. Je však možno střídát kritéria: jeden den celkový dojem stanu, druhý den prohlídku důkladné jídelní misky, holinky a čistotu „za ušima“, po třetí nůž, uložení prádla a okolí stanu, další den „stav pod postelí“ a pod. Je to zajímavější, roli hraje moment překvapení a výsledky bývají často překvapivé. Jindy mohou prohlídku řídit „komisionelné“ zástupci jednotlivých družin. Učí se při tom srovnávat své dojmy, debatovat o výsledcích, ale i poučit se o tom, jak si upravují stany druži.

Velmi užitečné je oceňovat postupné zlepšování jedinců. Oč rychleji uváží uzly

než při minulém závodě. Mistr „uzlař“ se již příliš zlepšovat nemůže, ale začátečník má ještě mnoho rezerv pro zdokonalení – a to právě oceníme. I ten poměrně nejslabší má šanci dobře se umístit. Každý vlastně závodí sám se sebou, vidí vlastní pokrok a může se těšit ze zlepšení.

Nedoporučuji užívat příliš často odměny hmotné – ať již ve formě peněz, poukázek „na zboží“ či jiných požitků. Každý bodovací systém má v sobě podobné riziko. Jestliže postupujeme neobratně, pocítíme záhy tendenci ke konzumnímu myšlení, které patří k velkým nebezpečím pro dnešní děti.

I o tradici je třeba uvažovat. Mnohé oddíly mají vlastní pravidla. Nebylo by dobré je opouštět, ale stejně tak není dobré na nich lpět za každou cenu. Výhodná je jistá pravidelnost v kombinaci s prvky proměnlivými a překvapivými.

Nejdůležitější ze všeho je schopnost vůdce postřehnout a ocenit jakýkoliv pozitivní čin ve prospěch někoho druhého, pro družinu či pro širší okolí. Poradil slabšímu, pomohl v kuchyni i mimo službu, přiznal chybu ve hře, upo-

zomil na dobrý skutek někoho jiného – to vše je třeba ocenit. Podporujeme tím dobré vztahy mezi dětmi, učíme je vzájemně se oceňovat a učit se jeden od druhého – mnohdy i vůdce od dětí. Je to jedna z hlavních metod mravní výchovy. Uniknou-li však podobné činy naší pozornosti, začnou mizet a naše úsilí se miji cílem.

Při každé výchovné metodě je třeba rozlišovat, co je cíl a co je prostředek. Bodování je prostředek k poznávání sebe sama, k zjišťování co umím a co se mi nedaří. Pomáhá vytvořit si přiměřený obraz o sobě a o vlastních schopnostech. Je to také prostředek pro radostné prožívání vlastních úspěchů – ať již osobních či skupinových. Nezapomínejme na starou výchovatelskou moudrost: Zaňžvej vše tak, aby dítě něco udělalo dobře a pak je pochvalte. Nedopusťte, aby něco dělalo špatně a museli jste je trestat. Výchova „po dobrém“ je účinnější než „po zlém“, což si může každý ověřit sám na sobě v denním životě, v rodinách i v širším okolí.

Václav Břicháček
Ilustrační foto František Bobek
Kresba Lubka Školoud

Na Svatého Jiří vylézají z děr hadi a štíři. Co je to had, ví snad každý, kdo chodí do přírody, horší je to se štírem. Není to onen známý škorpion, ale spíš bájný tvor. Vzpomínám si, že před léty bylo v dnešní Slovinské republice v kraji zvaném Dolenjsko, kde je mnoho krásných jeskyní, zvykem, že místní farář kadidlem vykuřoval a svícenou vodou vystříkával vchody do jeskyní, ve kterých podle vyprávění svědků žili lindverni, což je zkomolenina německého jména Lindwurm. Toto pohádkové stvoření mají ve znaku město Celovec v Konutnech v Rakousku a město Ljubljana dnešní hlavní město Slovinské republiky. Domořodci z kraje, kde jsou krásné jeskyně, pevně věřili, že lindver požírá ovce, krávy, ale i pastýře. Inu, pohádky mají tuhé kořeny. V heraldice najdeme znakovou figuru baziliška, který by byl totožný s lindverem. Z pohádek známe vyprávění o statečných rytířích jako Bajaja, jak brání princezny před mnohohlavými draky. Snad je to pozůstatek lidské paměti na praještěry a dinosaury. Obvyční stopaři znají hady typu užovky a zmije. Kdo se pohybuje kolem vod při pozorování pobřežního a vodního ptactva, jistě narazil na hada, který pluje po hladině se vztyčenou hlavičkou, vlní tělo jako na suchu a při tom se rychle pohybuje po vodní hladině. Několikrát jsem byl svědkem, jak užovka uplavala něko-

lik kilometrů na vodě, když překonávala vzdálenost dvou břehů jezera. Před dávnými léty bylo místo pod Kazínem, kam jsme chodili na výlet, místem užovek, které plavaly vždy kolem nás, když jsme se koupali pod skálou. Snad je to bavilo nás doprovázet, jako čestná flotila. Tam, na druhý břeh i zpět.

Užovka má krásné kulaté čemé, okrouhlé a výrazné oko, dalo by se říci radost-

Užovka stromová

Užovka obojkatá

Užovka podplamatá

Zmije obecná

né, oproti zamračenému, zlobnému pohledu úzké zornice zmije. U nás žilo, a snad ještě žije několik druhů užovek, které všechny mají zajímavý způsob života, charakteristické životní prostředí pro každou. Velmi vzácný druh je to užovka stromová, nebo také eskulapová. Žije v listnatých porostech. Šplhá velmi dovedně mezi větvemi. Svrchu je světlá v několika odstínech, břicho má však světlé až bíložluté a dosahuje délky až 2 m. Pro mne to byla jedinečná podívaná v křovině na břehu rybníka sledovat jak se provléká, obtáčí mezi větvemi, (bylo to na Břehunském rybníce). Loví drobné hlodavce. Škrť je klikkami svého těla.

Občas se objevuje druh užovky hladké, jejíž zbarvení šupin na hřbetě často připomíná kresbu známou se hřbetem zmije a je proto ubijena jako hloupě obávaná zmije. Břicho však má růžové až cihlově červené, což zmije nemá.

Konečně je naše užovka obojkatá, známá z pohádek, jako had s korunkou. Má totiž po stranách hlavy běložluté, nebo sytě žluté skvrny, jinak je ocelově šedá s břichem tmavě šedým až černým. Pohybuje se po souši neobyčejně rychle a neméně rychle plave ve vodě, kde je lovcem žab. Když je chycena, omotá se kolem držící ji ruky a potřísní ji páchnoucím tekutým trusem, který vypouští z análního otvoru.

Duben

Zem se odemyká, všechno raší, pučí, dere se za sluncem. Je čas Velikonoc, svátku sv. Jiří, filipjakubské noci, dru Země. Čas očisty, úklidu vně i uvnitř, těla i mysli. Vše se omývá (dobytke se omýval vodou ze třech pramenů nabranou), aby bylo připraveno přijmout nové síly, nové vzdušné života, které se chystalo pod příkrovem zimy. Očista je spojena s vodou a ohněm. Oheň spaluje nezdravé, mytí má význam obrozovací, přináší čistotu, osvězení, vláhu.

Voda tekoucí či stojatá je tím prazákladním oživujícím činitelem veškerého života, je nejcennější složkou životního prostředí. V naší zemi, odkud všechny řeky odtékají, je péče o čistotu vody a šetřím hospodaření s ní důležitým úkolem pro každého z nás. Úctu k vodě měly všechny civilizace. Herodot píše o Peršanec: „Nemočí do nich, neplivají, nemýjí si v nich rukou a netpí, aby tak někdo činil, nýbrž mají před řekami obzvláštní úctu.“ Co dnes vidíme protékát našim krajem není zdaleka typická, průzračná voda, pod městy jsou to často spíš stoky plné chemikálií, v nichž není života. Ale nic není ztraceno. Víme o Temži či Rýnu, kde se podařilo vodu vyčistit a oživit. Nejdůležitější je zbavit ji jedovatých látek, v čistění nám pak pomohou i vodní organismy. Vskak podle přítomnosti některých živočichů můžeme zjistit kvalitu vody. Tam, kde najdeme koryše blešivce, je voda zaručeně

čistá, kde najdeme perloočku hrotnatku velkou je voda bohatá na dusíkaté látky. I žáby jsou ukazatelem poměrně čisté vody.

Pojďme se tedy na jarní výpravě věnovat vodě. Krásný je výlet, kdy vyhledáme potok a jdeme proti proudu až k jeho prameni. Po cestě si všimáme všeho co kolem žije a roste a není toho málo. Je mnoho pobřežních a vodních rostlin a živočichů a jejich život a vývoj je velmi zajímavý. Anebo si připravte krásnou slavnost, inspirovanou prastarým obyčejem „otevírání studánek“. Najdete jich jistě dost, které potřebují péči, upravení, vyčištění od všeho, co tam nepatří. Když se pak čistěním zkalená voda usadí a vyčistí, pocítíte zvláštní uspokojení a radost, a protože se prameny nacházely pod ochranou víl, prožijete třeba i kousek pohádkové atmosféry.

Na filipjakubskou noc, 30. dubna, budete mnozí, věrní starým zvykům, pálit ohně a upalovat čarodějnice. Prodlužte si tuto noc a vyjděte za slavičím zpěvem. Slavík, náš nejlepší pěvec začíná svůj zpěv právě v květnu, a to kolem půlnoci. Má čtyřicet základních písní a dosahuje velké rozmanitosti jejich obměnami. Nejkrásnější je vystupňování čistých tónů s následujícím tlukotem. Hnízdo bývá nízké při zemi v křoví, žije v lužních hájích, na okraji lesů a ve starých zahradách s nízkým křovinatým porostem. Mnoho let jsme je chovali poslouchat na okraj Šárky a dejkových zahrad. Vyhledejte taková místa

a nenechte si ujít tento zážitek květnové noci.

Ale vraťme se k jarní, předvelikonoční očistě. Nezapomeňte tedy na ranní či večerní koupel v čistém potoce či řece. Jistě vám přinese i nové a radostné myšlenky a smyje zlobu a nedůvěru. V dnešní příloze si přečtete „Otevírání studánek“ Miloslava Bureše. Sbirka byla věnována hudebnímu skladateli Bohuslavu Martinu. Jeho komorní kantáta na tyto verše je hudbou, která potěší srdce.

J. P.

Člověk a příroda

Člověk svou činností od prehistorie ovlivňuje a pozměňuje přírodu. Vlivem technického pokroku a nedoceněním jeho důsledků dosáhlo toto ovlivňování přírody celosvětových rozměrů a vyústilo v globální problémy, které ohrožují existenci celé biosféry.

Těchto problémů je celá řada, lze je shrnout do několika skupin:

1. Problémy lidské populace

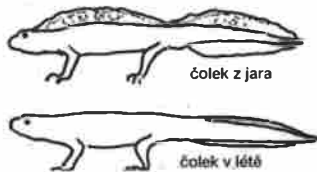
Početnost lidské populace roste geometrickou řadou, stejně tak rostou i nároky na přírodní zdroje (potrava, energie). Přírodní zdroje i jejich dostupnost jsou však omezené, jejich distribuce je navíc nerovnoměrná. Prvním důsledkem je přelidnění mnoha oblastí světa, hladomor, epidemie, migrace (do Evropy, Severní Ameriky). Vzniká disproporce mezi bohatým Severem a chudým

Pak je tu užovka podplamatá, která dřív žila na březích regulované Vltavy, ojediněle jsem ji našel na Berounce. Pamatujte si jednu zásadu, žádného hada nezabíjet a nechat je v klidu. Mají svoji funkci v ekologii svého životního prostředí a to je nutno respektovat. Zmije – to slovo dovede v lidech vzbudit paniku a křik. Had opířený pověrami, že je útočný, že napadá lidi, a podobné hloupé vlastnosti jsou mu připisovány. Ve skutečnosti je to had velmi bázlivý. Je velmi citlivý na otřesy země, které způsobí pohyby živočichů a zejména lidské kroky. Proto kdo umí chodit, uslyší v místech kde se zdržují zmije, jak to šustí v listí. To se zmije snaží rychle skrýt před rušitelem svého životního prostředí. Ano, když je dohnána útoky člověka do úzkých, stočí se do klubíčka, přesněji do talíře, syčí a seká hlavou kolem sebe v místa, odkud cítí nebezpečí. Bezpečně prozradí zmiji její oko. Zomíčka je úzká, jde kolmo napřč červenou plochou oka.

Jinak je to skutečně jedovatý živočich. Přední zuby jsou vynikající injekční jehly, kterými po stisknutí čelistí prýští do rány

jeď, který u některých lidí zapříčiní velmi nepříjemné komplikace. Pozor na mladé zmije, které rády vylézají k vrcholům smrčů v mlázi, omotávají se kolem kmínků a tělem spočívají na přesle nové větvi. Při nechtěném shoení nebo doteku rukou malá zmije ihned útočí. Pozoruhodné jsou zmiji svatby, kdy se slézají desítky zmiji, ovíjejí se v pohlavním vzrušení, visí spletené z větvi smrkového mlázi.

Po svatém Jiří lze najít v lesních tůňkách, rybníčkách přechodného obyvatele těchto vod. Buď je to čolek obecný menšího vzrůstu, nebo statnější, čolek větší. Jaro je doba, kdy se samcům zvětší hřeben na hřbetě a zbarví se. Milý čolek se tak stane parádníkem, aby upoutal skromnější vybarvenou samičku. Po nakladení vajíček do vody, kde mají čolci prožívat svůj vývoj, opouští tento náš obojživelník vodní prostředí a žije na suchu, kde rozmanitě dobře ukryt přežívá ve spícím stadiu i zimu. Oba čolci jsou při životě na souši tvorové noční, jen v době páření ve vodě tu a tam je lze vidět i ve dne.

V larválním stavu připomínají pulce a také se u nich postupně objevují končetiny, až je z larvy dospělý čolek putující na souši. Žel, že poslední dobou znečišťováním vod mizí i životní prostředí, důležité pro vývoj vajíček a larev, tedy vůbec života čolka. Lidé se naučili vysušit, zasypat každou tůňku, rybníček, nebo do nich naházet odpadky, prázdné nádoby od chemikálií, a to vše je záhubou pro čolky. Totéž je možno říci o tršticích, to je místo kde se páří žáby, kladou vajíčka a vyvíjejí se pulci.

Jednou jsem šel „po hlase“ kuňky a milou zpěvačku smutného kuňkání jsem našel ve vyhozeném plechovém nočníku, kde byla zadržena dešťová voda. Žabka tu nalezla vlhko, ale zase nemohla pro překlenutou část nočníku z něho vyskočit na lov, za potravou. Tak jsem ji i s nočníkem odnesl k zbytku starého ramene meliorovaného potoka, kde z bývalé studánky pronikala voda a tvořila se velká louže. Žabku jsem vyložil do vody a myslím že byla ráda, jelikož si mohla opatřit potravu.

Mám na skale dva mělké rybníčky – pro hosty, párek čolků, jednoho skokana a ropucha. Odkud přišla tato žabi a čolci společnost nevím, ale mám ji tu již tři roky usazenou. Jen ropucha mne neuznala za hodného, asi jsem nějak zapůsobil nepřátelsky a předvedla mi svůj zstrašující manévř. Naufoukla se jako mňic a postavila na ztopořené nohy. Asi si myslela, že vyhlíží hrůzostrašně, já jsem se však ohromně bavil, jak se na-

Jihem. (Průměrný obyvatel USA nebo západní Evropy má více než 50x vyšší spotřebu než obyvatelé třetích zemí.) Zdanlivě dochází k pomoci rozvojovým zemím, ve skutečnosti probíhá tok opacným směrem (důsledkem levné pracovní síly, levných surovin, odbytištěm pro výrobky apod.).

Druhým závažným problémem lidské populace je genetické ohrožení. Zde se uplatňuje jednak nepříznivý selekční tlak (zvyšování sobeckých, bezohledných jedinců), jednak ohrožení mutagenními faktory (radioaktivita) a hromadění genetických odchylek.

2. Znečištění prostředí

Do této skupiny lze zahrnout: produkce odpadů, toxických látek, znečištění atmosféry, vod, půdy, radioaktivita, globální oteplování a změny klimatu, narušení ozónové vrstvy apod.

U řady látek používaných člověkem nejsou zcela známy jejich účinky, různé vlivy se mohou různě kombinovat.

3. Narušení a degradace přírodních ekosystémů

V každém ekosystému existuje složitá síť vztahů, každý zásah může tuto rovnováhu narušit. Na činnosti živých organismů je závislý tok všech prvků v biosféře (O₂, voda, C, N, atd.). Mezi největší problémy patří: odlesnění, rozšiřování pouští, úbytek druhů, eroze půdy, odvodnění krajiny, úbytek planktonu v oceánech, introdukce cizích druhů, nahrazování přírodních ekosystémů umělými, urbanizace.

4. Vyčerpání přírodních zdrojů

Současný rozvoj civilizace je založen na spotřebě neobnovitelných zdrojů (uhlí, ropa, nerostné suroviny). Při současném tempu spotřeby se odhaduje vyčerpání hlavních zdrojů v průběhu příštího století. Navíc se zhoršuje dostupnost těchto zdrojů a jejich čerpání bude náročnější a bude ještě více narušovat přírodní prostředí.

PŘÍČINY SOUČASNÉHO STAVU:

Existuje jistě široké spektrum názorů na příčiny dnešního stavu. Chci upozornit na dvě, podle mě nejzávažnější:

1. „Syndrom populace bez přirozených nepřátel“

Každá živočišná populace je v rámci ekosystému regulována nosnou kapacitou prostředí (prostor, potrava) a svými přirozenými nepřáteli (predátory, paraziti). Je-li populace přemístěna do výhodných podmínek bez přirozených nepřátel, dojde k přemnožení a k invazivnímu chování (rozšiřování populace do nových prostor) – viz. např. králci v Austrálii.

Člověk po celou dobu své existence snižoval svou závislost na přírodě (a tím se vymykal z výše uvedených regulačních vazeb), příznaky přemnožení se projevovali pouze lokálně (epidemie, války = boj o již zaplněný prostor, úpadek velkých civilizací). Zlom nastal nástupem průmyslové revoluce – prudce se zvyšuje spotřeba surovin, energie, produkce odpadů, současně s tím i početnost lidské populace, přemnožení se stává globálním.

2. Novověký racionalismus a antropocentrismus

Současná technická civilizace je založena na způsobu myšlení, který na jedné straně umožnil dosáhnout vysoké technické a ekonomické úrovně společnosti, na straně druhé způsobil globální ekologickou krizi.

Hlavní znaky tohoto způsobu myšlení jsou:

a) Důraz na rozum, vědu, techniku. Přesvědčení, že věda a technika vyřeší všechny problémy člověka a odpoví na všechny otázky, že je schopna zajistit blahobyt a šťastný život pro všechny obyvatele Země. S tím je spojena představa o jednoznačnosti, vyčísitelnosti a mechanické kauzalitě všech jevů na světě.

b) Víra v pokrok. Lidstvo směřuje k určitému cíli (rovnost, svoboda, blahobyt), k jeho dosažení má právo použít všech prostředků, pokrok je v podstatě neomezený jak časem, tak prostorem.

c) Neuznání samostatné hodnoty přírody. Příroda je pojmána jako věc, jako prostředek pro člověka. Svou hodnotu má pouze ve smyslu užitečnosti pro člověka (potrava, suroviny, rekreace). Příroda je chápána jako mechanický fungující, důsledky zásahů jsou předvídatelné a je možné jim předejít.

d) Neschopnost kooperace, důraz na soutěživost, individuální prospěch, maximální spotřebu, preference krátkodobých zájmů a okamžitého efektu. (Všechny pokusy o nastolení koopera-

2

Dilli Země - Sobce Ozanasfens

STUPNĚ ZDATNOSTI SKAUTEK A SKAUTŮ

Milé sestry, milí bratři,

v kontextu současných skautských problémů se podařila věc nevídaná. Ačkoliv návrhy stupňů zdatnosti skauetek a skautů se v prvních návrzích z jara roku 1993 lišily velmi výrazně, podařilo se poměrně rychle dosáhnout souhlasu ke konečnému znění, platnému pro skautky i skauty. Opět se ukázalo, že v případě dobré vůle a dobré znalosti skutečného stavu lze dosáhnout dohody bez zbytečného zdůrazňování jakýchkoliv specifičnosti.

Náčelnictva obou kmenů, divčích i chlapeckého, schválila tyto nové stezky na svém zasedání dne 26. 2. 1994. Bylo by však chybou, kdybychom ortodoxně trvali na jejich okamžitém zavedení v oddílech. Naopak se domníváme, že tomu kdo se opravdu vydal na skutečnou skautskou stezku, nemohou jisté formální rozdíly stezek dosavadních, oficiálních či dokonce i neoficiálních, působit větší starosti. Chtěli bychom však sjednotit do budoucna skautské stezky především z hlediska náplně základních výchovných programů jednotlivých oddílů. Proto doporučujeme, aby nové stezky byly zaváděny postupně jen pro nově příchozí, tj. pro nováčky od 1. 9. 1994 a všichni ostatní mohli i formálně pokračovat v plnění svých stezek staršího data.

V dalším textu uvádíme jednotlivé body nových skautských stezek. Byli bychom rádi, aby se v této formě objevily naposled. Nechceme ale naopak nikomu zakazovat, aby se tyto body nadále objevovaly ve formě nám všem doposud známé. Naší snahou však bude připravit již pro letošní nováčky u nás zcela novou formu stezky. Ne dosavadní „šekovou knížku“, ale ve většině ostatního skautského světa úspěšně používanou základní příručku, která by kvalitativně i kvantitativně sjednotila programy oddílů ve všech základních a přitom ponechala skautkám, skautům i jejich vůdkyním a vůdcům volnost volby směru další sebevýchovy i realizace. Pokusíme se proto ještě letos vydat první díl příručky pro nováčkovskou zkoušku a v příštím roce pak i druhý díl v rozsahu prvního i druhého stupně skautské zdatnosti. Držte nám palce!

Za výchovné odbory obou náčelnictev:

Ludmila Štrofová a Karel Švehla

Nováčkovská		1. stupeň	2. stupeň
1. Idea	1.1. Pohovoří s vůdcem o obsahu a významu zákona, slibu, hesla a denního příkazu (zná zákon, slib, heslo a denní příkaz a dokáže o vybraných částech hovořit v debatě s vůdcem).	1.2. Pohovoří s vůdcem o plnění zákona, slibu, hesla a denního příkazu (v rozhovoru vyloží jak plní vybrané části zákona a slibu, heslo a denní příkaz).	1.3. Pohovoří s vůdcem o problémech plnění zákona a slibu (v rozhovoru dokáže debatovat o obtížných situacích a okolnostech při plnění zákona a slibu na úrovni přiměřené věku a zralosti).
2. Sebevýchova a služba	1.1. Dbá o úpravu svého zevnějšku.	1.2. Dobrovolně na sebe převezme novou a stálou povinnost konkrétní činnosti v rodině. 2.2. V rámci družiny nebo oddílu se zúčastní sociálně prospěšné akce. 3.2. Připraví a vede družinový podnik (včetně organizačního zajištění) dle dohody s vůdcem. 4.2. Zastává po určitou dobu družinovou funkci (např. kuchaře, pokladníka, kronikáře ap.) nebo připraví nováčka k nováčkovské zkoušce.	1.3. Ve vedení domácnosti dokáže zastoupit matku (ovládá základní domácí práce). 2.3. Připraví a uskuteční sociálně prospěšnou akci spolu s družinou nebo oddílem. 3.3. Připraví a vede část oddílového podniku (včetně organizačního zajištění) dle dohody s vůdcem. 4.3. Zastává po určitou dobu oddílovou funkci (např. kronikáře, tajemníka, hospodáře ap.) nebo připraví skauta pro část 1. stupně (určenou vůdcem).
3. Občanství	2.1. Zná státní vlajku i její význam (vlajka jako symbol státu a pravidla jejího užívání). Zná státní hymnu a chování při ní. 3.1. Zná tísňová telefonní čísla přivolání pomoci (včetně tísňových signálů).	1.2. Zná hlavní osobnosti dějin českého státu. 2.2. Má všestranné znalosti o své obci (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce) s cílem podpořit smysl pro příslušnost k obci. 3.2. Zná okolí bydliště a klubovny (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce a místních podmínek). 4.2. Ovládá jízdní řády (použití pro potřeby družiny).	1.3. Rozumí historickému vývoji českého státu. 2.3. Má všestranné znalosti regionu (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce) s cílem pochopit zvláštní rysy a tradice regionu (kulturní, přírodní, historické, folklorní ap.).
4. Kultura	1.1. Má přehled o vydávaných skautských časopisech. 2.1. Vede si skautský zápisník.	1.2. Má přehled o základních skautských příručkách. 2.2. Vede si na odpovídající úrovni skautský zápisník. 3.2. Promluví před družinou o přečtené nebo nové knize, výstavě, divadelním představení. 4.2. Vyhotoví zápis do družinové kroniky. 5.2. Splní dvě z níže uvedených podmínek:	2.3. Vede si na odpovídající úrovni skautský zápisník. 3.3. Promluví před oddílem na téma stanovené vůdcem. 4.3. Vyhotoví zápis do oddílové kroniky. 5.3. Splní další tři z níže uvedených podmínek:

- navrhne (skicou) a zhotoví ozdobný výrobek z vhodného materiálu (dřevo, kůže, kov, hlína ap.),
- zhotoví tisk pomocí linorytu, dřevorytu ap.,
- zhotoví herbář pomocí kouřových otisků listů,
- předloží sérii kreseb se skautskou nebo přírodní tematikou,
- předloží fotodokumentaci na přírodní téma,
- vypracuje scénář fotodokumentace tábora či oddílové akce a zrealizuje jej,
- koresponduje se skautem či oddílem v tuzemsku či v zahraničí,
- podá věcnou a srozumitelnou informaci na určené zadání (popis cesty, pravidla hry, zpráva o činnosti ap.),
- seznámí oddíl se zajímavým tématem (místo, historie, památka, osobnost, rarita ap.),
- naučí oddíl nové písně,
- doprovází na hudební nástroj,
- navrhne a nacvičí výstup k veřejnému vystoupení (táborový oheň, besídka ap.),
- má sbírku libovolného zaměření.

5. Skautská dovednost	<p>1.1. Obstará si vhodnou výstroj a výzbroj na výpravu (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).</p> <p>2.1. Vybere vhodné místo pro stavbu stanu a stan postaví.</p>	<p>1.2. Zná potřebnou výstroj a výzbroj jednotlivce na tábor (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).</p> <p>2.2. Zná zásady nouzového přespání v přírodě.</p> <p>3.2. Zúčastní se letního tábora.</p>	<p>1.3. Zajišťuje výstroj a výzbroj družiny na tábor (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).</p> <p>2.3. Zná zásady zimního táboření.</p> <p>3.3. Zúčastní se dvou letních táborů nebo expedic. (Expedicí se rozumí putovní tábor pěší, vodácký, cyklistický ap., zimní táboření a zahraniční skautský pobyt.)</p>
	<p>4.1. Rozdělá oheň a zabezpečí jej.</p> <p>6.1. Zorientuje mapu dle buzoly.</p>	<p>4.2. Dovede použít jednoduché polní vaříče.</p> <p>5.2. Zajistí a připraví hlavní jídlo pro družinu.</p> <p>6.2. Prokáže schopnost číst mapu tak, aby mohl podle ní uskutečnit cestu mezi dvěma určenými body.</p> <p>7.2. Dokáže určit světové strany bez použití buzoly (podle slunce, měsíce a hvězd).</p> <p>8.2. Rozumí turistickému značení.</p> <p>9.2. Splní čtyři z níže uvedených podmínek:</p>	<p>5.3. Zajišťuje a připravuje jídlo pro tábor minimálně na dva dny a zná zásady uskladnění potravin.</p> <p>9.3. Splní čtyři z níže uvedených podmínek:</p>
	<p>8.1. Zná skautské značky.</p>	<p>- sleduje pravidelně předpověď počasí v rozhlase nebo v TV a vysvětlí základní používané pojmy,</p> <p>- signalizuje morseovkou nebo semaforem,</p> <p>- ovládá několik způsobů jednoduchého šifrování,</p> <p>- zná značky topografických map,</p> <p>- zná způsoby odhadu vzdálenosti a výšek,</p> <p>- uplete turbánek,</p> <p>- umí ošetřit lano,</p>	<p>- přibližně určí vývoj počasí na příští den podle přírodních úkazů,</p> <p>- prokáže znalost morseovky nebo semaforu přijetím souvislé zprávy,</p> <p>- zná zásady metod transpozicičního a substitučního šifrování,</p> <p>- vypracuje s přijatelnou přesností plánek tábora a jeho okolí,</p> <p>- zná způsoby měření nepřístupných vzdáleností a výšek,</p> <p>- zhotoví ozdobný pletenec,</p> <p>- ovládá základy práce s lanem (laseem),</p> <p>- ovládá zálesácké vaření bez použití nádob,</p> <p>- postaví složitější táborovou stavbu nebo řídí stavbu.</p>
	<p>10.1. Přishi je knoflík</p>	<p>10.2. Pečuje o osobní výstroj a výzbroj, správně uloží věci do batohu.</p>	<p>10.3. Pečuje o družinovou nebo oddílovou výzbroj.</p>
	<p>12.1. Uváže ambulanční, škotovou a rybářskou spojku, lodní a dračí smyčku a zkracovačku, zná jejich užití.</p>	<p>11.2. Naostří nůž a zná zásady užívání sekery a pily.</p> <p>12.2. Ovládá kolmou, šikmou a prodlužovací vazbu.</p>	<p>11.3. Naostří sekery a zná zásady užívání sekery a pily.</p> <p>12.3. Postaví složitější konstrukci vazbou.</p>
	<p>13.1. Pořídí si krabičku poslední záchrany.</p>	<p>13.2. Zná umístění a způsob ovládnutí uzávěry vody a plynu v bytě i v klubovně.</p> <p>14.2. Splní dvě z níže uvedených podmínek:</p>	<p>13.3. Vymění žárovku, ovládá jističe či výměnu pojistek.</p> <p>14.3. Splní další dvě z níže uvedených podmínek:</p>
		<p>- umí zacházet s videokamerou,</p> <p>- ovládá počítač,</p>	

- zná základy programování,
- zhotoví funkční elektrický nebo elektronický přístroj,
- vyvolá film a zhotoví pozitivní zvětšení,
- zhotoví model (lodě, letadla, železnice, dalekohledu, táborové stavby ap.),
- zhotoví užitkový předmět ze dřeva, kůže nebo hlíny,
- vymění těsnění vodovodního kohoutu,
- vyčistí syfon umyvadla,
- zapustí hmoždinku či zasádne dřevěný špalík do zdi,
- vymaluje pokoj nebo klubovnu,
- vymění vzdušnici kola, motoru či auta,
- dokáže roztřídit a vyprat prádlo pro praní v automatické pračce a zná zásady volby programů,
- umí zacházet s šicím strojem a samostatně ušije výrobek pro oddíl,
- upeče ozdobné cukroví,
- uplete nebo ušákuje užitečný výrobek (šálu, čepici, dečku ap.),
- vyšije obrázek minimálně 10 x 10 cm libovolnou technikou.

6. Skautské znalosti	1.1. Je seznámen se stručnou historií světového a českého skautingu (textem v příručce, nezkouší se).	1.2. Zná historii svého oddílu i střediska (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce).	1.3. Je seznámen s podrobnější historií českého i světového skautingu (textem v příručce, nezkouší se).
	2.1. Zná svoji družinu a oddíl (včetně družinových a oddílových pokřiků a signálů).	2.2. Zná svoje středisko, význam ORJ (funkci ORJ v celém systému Junáka).	2.3. Zná funkci ústředních orgánů Junáka.
		3.2. Rozumí skautské symbolice, zná význam dnů 22. února 24. dubna.	3.3. Je seznámen se základními údaji o světovém skautingu (textem v příručce, nezkouší se).
	4.1. Zná skautský znak, pozdrav, hymnu a kroj (nejzákladnější prvky). (Nováček si kroj pokřikuje po splnění nováčkovské zkoušky.)	4.2. Zná krojové označení (odlišnosti světlušek, vlčat, vodních skautek a skautů).	4.3. Zná krojové označení činovníků (označení funkcí a kvalifikací).

7. Příroda a ekologie

1.2. Zná zásady pohybu v přírodě (zásady jsou vloženy v programu oddílu, nezkouší se, potvrzují se podle skutečného chování). 2.2. Zná chráněné rostliny a živočichy ve svém regionu. 3.2. Zná běžné jedovaté houby a rostliny. 4.2. Účastní se ekologického projektu nebo akce. 5.2. Splní čtyři z níže uvedených podmínek: - zná běžně se vyskytující rostliny, - zná běžně se vyskytující dřeviny, - zná běžně se vyskytující houby, - zná volně žijící savce včetně jejich stop, - zná volně žijící ptáky včetně jejich hlasů, - zná ve svém regionu volně žijící hmyz, - zná hlavní souhvězdí a mytologie s nimi spojené, - zná základní minerály a nerosty, - provede pozorování škodlivých vlivů lidské činnosti na přírodu, - ovládá způsoby likvidace odpadů na výpravách a táborech, - popíše hlavní ekologické problémy svého města nebo obce a vysvětlí jejich příčiny - pečuje o domácí zvíře, - pečuje o zeleň v bytě, - pečuje o část užitkové nebo okrasné zahrady.	1.3. Zná zásady ekologického chování při skautské činnosti (zásady jsou vloženy v programu oddílu, nezkouší se, potvrzují se podle skutečného chování). 2.3. Zná nejbližší chráněná území, chráněnou oblast či národní park. 3.3. Systematicky sleduje zvolený přírodní objekt (hnízd, mraveniště, tůň, keř, louku ap.). (Nemožovat na dobu tábora.) 4.3. Připraví a uskuteční ekologický projekt nebo akci (projekt i akci je možno uskutečnit i mimo oddíl, např. s rodinou, třídou ap.). 5.3. Splní další čtyři z níže uvedených podmínek:

8. Zdraví

1.1. Přečte a prodisktuje s rodiči nebo s vůdcem bružurku o nebezpečí kouření, alkoholu, drog, zneužívání dětí a sexuální výchově (text zajistí zdravotní rada). 2.1. Zná zásady péče o zdraví a osobní hygieny a dodržuje je. (Odměna: o významu péče o zdraví připraví vývěsku, pokřik, scénku, písničku nebo nakreslí obrázek.)	1.2. Aktivní účast na besedě s vůdcem o drogové závislosti, kouření a alkoholismu (viz „Skautská zdravotní rada“). 2.2. Osobní a táborová hygiena: denní řád, význam pohybu - sport, otužování, odpočinek, výživa - voda, potraviny, ubytování, čistota, oděv, obuv (ošetření nohou). (Poučení o	1.3. Aktivní účast na besedě s vůdcem o sexuální výchově a zásadách správného sexuálního chování (viz „Skautská zdravotní rada“). 2.3. Zdravý životní styl: životní prostředí, denní režim na táboře i během roku, ochrana před infekčními nemocemi (AIDS), život bez alkoholu, kouření, drog, odpovědnost za zdraví vlastní i

	hygieně navazuje na školní znalosti, vyplývá z programu oddílu, nezkouší se, potvrzuje se dle skutečného chování a získání návyků.)	druhých, hendikepovaní. (Poučení o tělovědě navazuje na školní znalosti, vyplývá z programu oddílu, nezkouší se, potvrzuje se dle skutečného chování a postojů.)
	3.2. Zná zásady ochrany před úrazy (doprava, voda, oheň, elektrický proud) a předcházení nakažlivým nemocem (sterilita, infekce, imunita, desinfekce, izolace).	4.3. Život zachraňující úkony - při krvácení, šoku, bezvědomí, utonutí, zasažení elektrickým proudem: resuscitace dechu a oběhu (předvede na loutce), znehybnění zlomenin (praktická ukázka).
4.1. Umí ošetřit drobná poranění - oděrku, puchýř a spáleninu sterilním obvazem.	4.2. První pomoc jako služba: zná postup při nehodě (zastavení krvácení, dýchání z plic do plic, přivolání rychlé zdravotnické pomoci).	5.3. Polohování a doprava raněných též improvizovanými prostředky (podle druhu postižení).
	5.2. Správně ošetří ránu, podvrtnutí kloubu, bodnutí hmyzem. Vytáhne klíště, třísku, smítko z oka (předvede jednoduchý obvaz i s použitím skautského šátku).	6.3. První pomoc při mdlobě, úpalu, popálení, omrznutí, pokousání zvířetem, uštknutí hadem, alergické reakci, otravách, zvracení, průjmu - s použitím osobní nebo družinové lékárničky.
9. Sport	1.2. Dosáhne minimálně průměrné hodnoty v CMT pro daný věk (úpravy pro tělesně hendikepované stanovní vůdce).	1.3. Dosáhne minimálně průměrné hodnoty v CMT pro daný věk - nejméně 13 let (úpravy pro tělesně hendikepované stanovní vůdce).
3.1. Ujde 10 km terénem.	2.2. Dosáhne 30 bodů ve fit trojboji pro daný věk (úpravy pro hendikepované stanovní vůdce).	2.3. Dosáhne 30 bodů ve fit trojboji pro daný věk (úpravy pro hendikepované stanovní vůdce).
	3.2. Uplave 50 metrů.	3.3. Zná zásady pomoci tonoucímu.
	4.2. Splní tři z níže uvedených podmínek:	4.3. Splní další tři z níže uvedených podmínek:
	<ul style="list-style-type: none"> - je aktivním členem sportovního oddílu, - seznámí družinu s méně známou sportovní hrou, - organizuje sportovní soutěž jednotlivců nebo družin, - na táboře navrhne finskou stezku a vede její stavbu, - sestaví a vede na táboře ranní cvičení, - naučí jednotlivce správnému plaveckému stylu, - zúčastní se veřejného závodu v orientačním běhu, - zúčastní se veřejných sportovních závodů nebo soutěží, - ovládá základy sebeobrany, - pravidelně ráno cvičí, - ve fit trojboji dosáhne 39 bodů pro daný věk, - ovládá základní prvky sjezdového lyžování nebo běhu na lyžích, včetně správného mazání, - absoluuje na kole výpravu v délce minimálně 45 km, - ujde během roku na výpravách minimálně 100 km. 	
10. Vodácké doplňky		
11. Náboženské doplňky		
12. Oddílové doplňky	Pozn. Oddílové doplňky 1. a 2. stupně potvrzují výchovní zpravodajové obou kmenů příslušné ORJ.	
Podmínky plnění	Přihláška do oddílu, podepsaná odpovědným zástupcem. (Pozn. Je nutno uložit org. radě ÚRJ zavést nový typ přihlášky dle doporučení obou náčelnictev.)	Skautský slib Dokončení 2. stupně je podmíněno složením 1. stupně.

5. Vystřižené známky vložíme do misky s vlažnou vodou a necháme několik minut odmočit. Známky z papíru „slezou“ samy.

6. Známky vyjímáme, necháme na okraji misky chvilku odkapat.

7. Známky uložíme mezi 2 ssvé (novinové) papíry a necháme 2 – 3 minuty zaschnout.

8. Mezi jednotlivé vrstvy ssvého papíru se známkami vložíme ještě několik novinových listů, dáme dospod a navrch další noviny, položíme na pevnou rovnou desku, nahore zatížíme a necháme alespoň 24 hodin proschnout.

9. Zkontrolujeme, zda jsou známky suché, zda mají všechny zoubky, nebo nejsou jinak poškozené.

10. Suché a nepoškozené známky spočítáme, případně uřídíme, vložíme do obálky (nebo obálek) a přiložíme papírek s těmito údaji: Jméno (pokud známky posílá jednotlivec),

oddíl, středisko, místo, počet kusů, datum.

Za sběratelský odbor NKD bankéř BPZ – Stan

Všem, kterým naše příroda není lhostejná

trampům, tulákům, táborníkům, woodcraftérům, skautům, vandrákům, dospělým, dětem i důchodcům, lidem a lidčkám

Když koncem 80. let mohli lidé vidět díky kosmickým letům nádhernou, modrou planetu vznášející se v tmavém vesmíru, žasli. Všichni si mysleli, že naše planeta bude

vždy taková, ale díky bezohlednosti naší civilizace se stav rapidně horší. Nejedná se jen o přelidnění, ozónovou díru, kácení pralesů, ale i o znečištění spotřebou materiálních statků a snáží se pomoci. Můžeme přitom si lidé, kterým není vše lhostejno připomínají v Den Země – 22. 4., že nemáme právo takovýmto způsobem ničit modrou planetu a snaží se pomoci. Můžeme přispět i my.

Ukažme, že nám není lhostejný osud krásné modré planety, která je naším domovem a spojuje své síly 30. 4. Uklidíme třeba i malý kousek v našem okolí. Vydejme se k potokům, studánkám, do lesů nebo i na starý hrad a pomůžeme přírodě opřít se od lidského nepořádku, který do ní nepatří. Snažme se nemyslet na to, že my se chováme k přírodě slušně, a že jsou mezi námi nezpovědní lidé, kterým je příroda lhostejná a naše snahy marné.

Záleží na svědomí každého z nás. Tato akce je myšlenka těch, kterým není stav naší planety lhostejný, aniž by museli být organizováni.

Prosíme místní, obecní, krajské úřady o pomoc tím, kteří se na ně obrátí s prosbou o pomoc při organizaci, likvidaci odpadků (např. přistavení kontejneru) či jinou pomoc v rámci vašich možností.

Děkujeme všem, kteří uskuteční tuto výzvu. Ahoj v přírodě

dětské tábornické kluby a trampské osady
České tábornické unie

Junák – svaz skautů a skautek Praha DOPLŇKY A PROVÁDĚCÍ POKYNY K PŘEDPISU PRO ČINOVNICKÉ ZKOUŠKY

Nový zkušební předpis, platný od 1. ledna 1994 je závazný pro divčí i pro chlapčeský kmen (bez ohledu na to, že v textu předpisu není důsledně dodržen rod podstatných jmen a pod).

Tento předpis vstoupil v platnost 1. 1. 1994 v rozsahu české zkoušky, tzv., že sestry a bratři, kteří složili k 31. 12. 1993 českou zkoušku podle tzv. „Bílé knížky“, budou skládat vědovskou zkoušku v r. 1994 ještě podle starého předpisu. Tato úprava se týká jen obsahové náplně vědovské zkoušky. Kapitola VII – zkušební řád vědovské zkoušky již platí v plném rozsahu podle nového předpisu.

Kapitola II, III, 3, IV.D.2, VI.3.6, VII.D.1.4 a G.1 – zatím se používají staré tiskopisy. Nové formuláře jsou v tisku a budou se rozestlat v dubnu 1994 na ORJ.

Kapitola IV.E – podmínka. Společnou komisí se rozumí komise složená z mužů a žen, ale pouze po jednom (jedné) za každý obor. V případě starších kandidátů/tek k čekatelské zkoušce musíme postupovat individuálně, podle toho, zda již kandidát/ka skautoval/a, nebo je úplně začátečník/ce – zde je povinnost absolvence čekatelského kursu. Nebudeme na př. ve 25 letech vyžadovat, aby vedl/a družinu. V těchto případech se v kapitole IV.F.3 nahradí větou: pomáhá vůdci (vůdkyni) oddílu ve vedení oddílu po dobu přípravy, tj. 1 roku.

Kapitola V.B – ústní zkouška je ověřením, zda je kandidát/ka po stránce teoretické (psychické, morální, kognitivní atd.) i praktické schopná/a zapojit se do řídicí práce v oddíle.

V kapitole V.C – praktická část čekatelské zkoušky – je možno prověřit znalosti I. a II. stupně. K jednotlivým tematickým okruhům lze použít obsahové náplně „experi-

mentální stezky“, projednané na jarním kongresu Junáka v r. 1993 (po definitivním schválení stupňů zdatnosti se bude samozřejmě postupovat podle nových stezek). V tomto materiálu jsou obsaženy všechny okruhy, které postarád ústní část čekatelské zkoušky. Čekatelská zkouška je tudíž praktickým a teoretickým navázáním na rozsah vědomostí stupňů zdatnosti a jejich metodickým použitím pro práci v oddíle a v družině. Hlavní důraz zde patří kladen na ověření znalostí v kapitole V.C.1, která je nosnou částí čekatelské zkoušky.

Kapitola VII.D.1 – povinnosti zpravodaj/ky LS oblasti – termín 31. leden se mění na 28. únor. E. – zkušební komise – společná komise – viz doplněk ke kapitole IV.E. Nutno dodržet podmínku odeslání návrhu oběma náčelnictvům, která návrh schvaluje.

Kapitola VIII.B.5.3 – právní odpovědnost a kvalifikace vůdce, vůdkyně – tato otázka bude upřesněna po doplnění legislativy na základě platných právních předpisů (bude vydáno jako závazný předpis pro práci v celé naší organizaci od družiny po Ústředí).

Kapitola IX – kapitálská zkouška – zkouší se podle nového předpisu.

Kapitola X – postgraduální kursy – k tomu vydá odbor LS společně s oblastními zpravodaji/kami a vůdci/vůdkyněmi LS jednotlivá témata, na které se jednotliví zájemci z řad vůdců a vůdkyň v průběhu každého roku přihláší. Seznam vyjde ve Skautingu a v příloze Junák hlásí.

V žádosti o vůdovské dekrety nelze uvádět sestry a bratry společně.

Žádosti vyplňujte, prosím, čitelně. Zaměstnání – vyplíjte, prosím, obor (např. technik, zedník), ne zaměstnavatele.

Vůdovské dekrety, které nejsou vystaveny náčelnictvem divčího kmene a náčelnictvem chlapčeského kmene, jsou neplatné. V Praze dne 15. 3. 1994

Náčelní DK Jarka Pešková v.r.
Náčelník CHK Zdeněk Hájek v.r.

Lesní kursy dřívího kmene v roce 1994

Do termínu 26.2.1994 byly na NDK ohlášeny tyto Lesní kursy:

1. Dolní Bečva 12. - 21.8.

Porádá oblast Zlínská a Valašská, vč. Evy Fiserové,

Koráb 11.20, 763 12 Vizovice.

Kurs je zaměřen ekologicky a je již obsazen.

2. Stanová základna Nejdk u Bělto-
na 30.7. - 6.8.

Porádá oblast Hanácká, vč. M. Lučnické,
Neumayrová,

Tomaňkova 9, 750 00 Písek.

3. Staré Hutě pod hradem Buchlovem
19.8. - 26.8.

Porádá oblast Ostravská - Bezručova, vč.
M. Milena Mužíkové,

28. října 275, 709 00 Ostrava - Mar. Hory.

Tento kurs je ekumenický.

4. 7. - 14.8., místo bude upřesněno.

Porádá oblast Brněnská, vč. Aleny Alice Bil-
kové,

Rečkova 29, 602 00 Brno.

Kurs bude zaměřen na tělovýchovu.

5. Měsíční údol u Vlasině 20.8. - 28.8.

Porádá oblast Svojskova - Pražská, vč.
M. Vlasty Hůlkové,

Nad vinicemi 503, 252 63 Roztočy u Prahy.

Velmi pravděpodobně budou pořádány ještě
tři další kursy v oblasti Jiřákovou, vč.

kyňské těchto kursů budou: Růžena Valáš-
ková, Kodymova 123 517 23 Opocno, a Zde-
na Štěpánka, Plackého 745, Lanškroun 563

01. Termín a místo konání obou kursů bude
co nejdříve upřesněno.

Přihlášky do všech LK zasílejte přímo vůd-
cům kursů.

odbor LŠ NDK - Věra Ševčíková

Zpráva o projednání stanů Junáka

Na základě usnesení SK dne 25. 2. 1994 a na
podkladě usnesení společného zasedání ÚR

a náčelníkův dne 26. 3. 1994 proběhlo ve
dnech 18. - 20. 3. 1994 v Seči u Chručim
pracovní zasedání SK, rozšířené o zástup-
ce ústředních orgánů s cílem zpracovat ko-
nečný návrh stanov.

Výchozími podklady k jednání bylo několik
základních návrhů stanov (zvláště návrhy
projednané na podzimních kongresech)
a dosud připomínky ke všem těmto návrhům.
Účastníci jednání se shodli na konečném
znění návrhu stanov ve dvou základních
variantách, vzájemně se lišících v konstruk-
ci ústředních orgánů.

Doporučení dalšího postupu s časovým programem

Společně zasedání zástupců ústředních orgá-
nů a stanových komisí konané ve dnech 18. -
20. 3. 1994 v Seči u Chručim se shodlo na
následujících závěrech, které jako doporučení
předkládá ústředním orgánům Junáka:

1. Zde přijaté konečné znění návrhu stanov
bude spolu s ostatními materiály odesláno
na střediska a ORJ do 31. 5. 1994. Součástí
materiálu bude i anketa listek, ve kterém
střediska, ORJ, MFJ a ústřední orgány vy-
značí své stanovisko k jednotlivým alterna-
tivám. Tento listek odešlou na ústředí do
2. 10. 1994 prostřednictvím ORJ, resp. MFJ.
Na základě tohoto hlasování se sestaví ver-
ze stanov (tj. bez alternativ), kterou bude
sněm 26. 11. 1994 schvalovat a ta se ode-
šle delegátům sněmu. Jestliže sněm takto
sestavené stanov nepřijme, zkouší se prŕ-
chodnost ostatních alternativ. Jestliže ani
tak stanov neprojdou, sněm se rozpustí,
až by stanov přijal. Po schválení nebo
neschválení stanov se sněm prohlásí za
ukončený a ve zbýlém čase (bude-li jaký)
bude pokračovat jako kongres s progra-
mem, připravovaným ústředními orgány.
2. Doporučujeme, aby řízením projednávání
stanov na mimořádném sněmu byl pověřen
br. Pavel Zenaty a dále, aby v pracovním
předsednictví byli sestři Štirová, br. Pi-
sko a br. Slavček.
3. Doporučujeme, aby sněmu se zúčastnili
delegáti své okrsky (obvodů), podle klíče 1 de-

legát za 2 střediska - počet delegátů za-
okruhliti nahoru.

4. Domníváme se, že není nutné, aby se
mimořádný sněm konal v Praze. Je nutné
zvážiti ekonomickou náročnost, dopravní
možnosti a možnosti ubytování.
V Seči, 20. 3. 1994

Stanovisko Historické komise

Historická komise při ÚR Junáka byla po-
řádána o vyhlášení k materiálu Junák po
listopadu 1989, který byl rozšířen K. Kuče-
rou z Brna. Po seznámení s materiálem
konstatuje, že jakkoliv se tento materiál od-
volává i na historický vývoj organizace, je
ho zapotřebí posuzovat především z pohle-
du současného stavu, problémů a per-
spektivy organizace. Otázka posouzení his-
torické části dokumentu není a ani nemůže
být dominantní.

K pasážím materiálů, zabývajícím se histo-
rií, používají historická komise za potřebné
zdůraznit, že je nesporné, že Ewold-Jedlič-
ková plnila v junácké organizaci úlohy KSČ.
Ovšem největší zástupci měli KSČ mezi
členy v Brně. Především brněnská sku-
pina komunistů - junáků vystupovala nejek-
tívněji, nekoordinovaněji a výrazně initio-
vala celou strategii KSČ ve vztahu k juná-
cké organizaci. Autor spisu se mylí, hovoří-li
o usazení vlády o kolektivním členství Ju-
náka v SCM. Šlo pouze o iniciativu dvou
ministrů (Kopocký, Nejedlý). Není možné
souhlasit ani s příliš vágní tezí, že v roce
1947 došlo k úpadku táboru.

Historická komise považuje současně za
nutné konstatovat, že autor spisu Junák po
listopadu 1989 postupuje při citování histo-
rických dokumentů způsobem, který neod-
povídá základním požadavkům a pravid-
lům práce s historickými prameny.

Banka poštovních známek - 2. kolo

Do druhého kola akce Banka poštovních
známek (určená pro podporu těch nejchud-
ších skautských organizací) se k 15. února

1994 zúčastnilo již více než 20 vkladatelů,
kteří uložili 42113 Kč známek. Poradí na
prvních 10 místech:

1. klub odstavců Domažlice 7000 Kč
 2. 3. st. "Slunadla" Písek 6799 Kč
 3. člen OS st. Frydek - Místek 5470 Kč
 4. 1. divčák a 1. chlapčák odd. Lomnice
n. Pop. 4800 Kč
 5. roveň a rangas Slavičany 3417 Kč
 6. středisko 70302 Havlov 2350 Kč
 7. 1. roj světláček Čáslav 2000 Kč
 8. st. Týsán - Týnec n. S. 1930 Kč
 9. 309. odd. 35. st. J. Raab - Praha 10 1395 Kč
 10. P. Brtna, 17. st. Alhabska - Praha 9
1261 Kč
- Nejmladším vkladatelem je br. J. Vávrov ze
st. Javor v DL Třebové, který dosud poslal
11 zášek a je na 11. místě. Dále přispěl:
junáci Jedličkova ústavu Praha 4, OS klub
Junáka, 52. odd. Orlami Praha 2, Dr. L.
Kurka a Stan Zka (oba ze sběratelského
odboru) J. Dědek, Vyškov, 1. st. Hr. Kráto-
vé, st. Stážíř, red. Skautingu, st. Jicin
a další. Akce stále pokračuje - nepřidáte se
také?
- Tisíce a tisíce doslých známek musíme utř-
dit, zvevidovat a připravit k dalšímu ho-
madnému odeslání. Za každou došlou
známku děkujeme, ale je třeba upozornit,
že nelze posílat známky poškozené, nebo
neodpovědné. Kdo ví, kolik času zabere od-
lepení jen stovky známek, si ani představí
práci s tisíci známkami - to není pro banké-
ře únosné. Sestavili jsme Desítko pro
přípravu známek určených do Banky
poštovních známek:
1. Známkou vystřihneme s úzkým okrajem
papír z obálky, nebo pohlednice.
 2. Nevystřiháváme známky z oblék a listků
orazikovaných příležitostným razítkem,
nebo jinak sběratelsky zajímavých. V nejls-
totě se poradíme se zkušenějším sběrate-
lem.

fukovala a snažila být co největší. Šel jsem pryč, ropucha se vyfoukla, sklopila nohy do normální polohy a byla to zase obyčejná žába s překrásným zlatým okem. Není hezká, ale má kouzelné oko, podívejte se někdy na ni. Ale moc se nedotýkat. Starší ropuchy doveďou krásné člověka „počůrat“. Jindy jsem ji našel zahrabanou v mechu, jako partyzána, jen hlava vyukukovala. Inu, doveďe všelijaké kousky.

Skokan je zelený, vypasený a nejraději se hřeje na sluníčku jako pěkně zelená koule. Jen můj stín dopadne kousek vedle něho a šup, je ve vodě, zaleze mezi okřehek, vystrčí lehce hlavu a dívá se. Přírodovědci tvrdí, že žába špatně vidí. No neví, loví bezpečně pavouky, jak jsem zjistil.

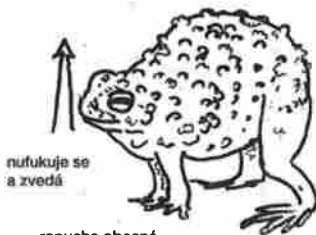
Mám tam na keřích také přivandrovalou rosníčku. Je to taková křehká, něžná žabka, ale hlas jako rozrušený býk a velká kejklička. Mění barvu své kůže podle toho na jakém listě sedí. Mám zjištěno, že to umí od tmavé zelené, přes jasnou světlou zelen, po špinavě olivovou až nažloutlou. Plave sice ve vodě dobře, ale neméně dovedně dokáže šplhat po větvích nebo po motouzu. To je dokonalejší akrobat.

Velmi brzo z jara najdete podél lesních vodních struh nebo potůčků skokana hnědého. Je to náš otužilce a první, který se ze žab objeví. Dříve po dešti, „pršely žabky“, jak lidé říkali. Zejména na pěšinkách a polních cestách se po dešti objevily malíčky ropušky, které využívaly

kuřka žlutobřichá

v obranném postavení

nufukuje se a zvedá

ropucha obecná

deštěm osvěžený prostor k lovu a pohybu.

Jistě jste si všimli, že žaby mají na předních končetinách čtyři prsty, na zadních pak pět.

Kuřky mají zvláštní obranný systém. Kuřka ohnává se při nebezpečí otočí tak, aby útočník byl zastaven červenými, nebo červenooranžovými nepravidelnými skvmami, které ze šedo černého, nebo černého okolí velmi výrazně „zažáří“. Podobně pak kuřka žlutobřichá

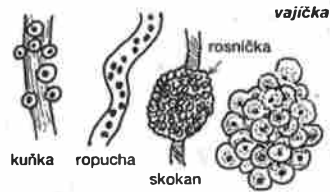

skvny
zelené
červené

rosnička

odrazuje svým sytějšítm zbarvením skvm na tmavé kůži spodní části svého těla.

vajíčka

kuřka

ropucha

skokan

cezkrachovaly, např. utopismus, komunismus).

NÁZNAK ŘEŠENÍ

I. Obecné předpoklady:

1. Člověk je pouze jedním z nesčetných druhů organismů na této planetě, v jistém smyslu má tedy stejné postavení jako kterýkoliv jiný živočišný druh. Naše planeta byla v minulosti postižena několika katastrofami podobnými té hroziící (např. konce prvohor a druhohor). Z hlediska jejího vývoje nebyla tato změna tragédií, došlo pouze k vymření nepříznivých druhů a objevily se nové.

2. Člověk se stal „geologickým činitelem“, svou činností se vydělil ze společenství ostatních živočichů a tím se stal odpovědným za tuto planetu. Člověk je tedy povinen řešit současnou katastrofickou situaci, kterou způsobil, nesmí se však stavět do role mazařera či výrobce nové přírody, musí naopak velmi pečlivě respektovat její zákonitosti.

II. Konkrétní cesty

Cílem je zajistit takový stav společnosti, který by mohl trvat dlouhodobě, zajišťoval by uspokojování potřeb obyvatelstva a neměl by negativní vliv na přírodu.

Tento cílový stav je označován termínem **Trvale udržitelný rozvoj** (někdy také T. U. život). Jeho hlavní cíle jsou:

1. Zajistit splnění potřeb současné generace, aniž by se snížila možnost splnit potřeby příštích generací nebo jiných společností.

2. Zajistit zachování a zlepšení biotérických životodárných systémů, základních ekologických procesů a biologické diversity.

K prosazení a zajištění trvale udržitelného rozvoje je nezbytné splnit následující podmínky:

1. Nalezení takových technologií, které jsou schopné zajistit dostatečné množství výrobků požadovaného druhu a současně šetrné k přírodě. Příkladem může být recyklace a další použití odpadů, hledání alternativních zdrojů energie, snížení energetické a surovinové náročnosti výroby, zemědělství bez mechanizace a chemie.

2. Změna lidských hodnot a postojů, zejména uznání hodnoty přírody, omezení konzumu, šetření, nalezení odpovědnosti, skromnost apod.

3. Nalezení politického systému, který bude schopen zajistit splnění podmínek 1. a 2.

Největší šanci má zřejmě demokratický, tržně orientovaný systém se zvýšeným podílem samosprávy a kooperace, s využitím ekonomických nástrojů k prosazování přírody šetrných technologií.

Vít Růžička

Doporučená literatura:

Bedřich Moldan: *Ekologie, demokracie, trh*
Bedřich Moldan a kol.: *Životní prostředí České republiky (Modrá kniha)*
Bedřich Moldan a kol.: *Duhový program*
Jonathon Porritt : *Zachraňme Zemi*
Konrad Lorenz: *Takzvané zlo*

Konrad Lorenz : *8 smrtelných hříchů*
Kurt Mündt: *Zachraňme naději (rozhovor s K. Lorenzem)*

Václav Bělohradský: *Kapitalismus a občanské ctnosti (soubor článků)*

Pierre Teilhard de Chardin: *Vesmír a lidstvo*
Pierre Teilhard de Chardin: *Místo člověka v přírodě*

Albert Schweitzer: *Úcta k životu*
časopisy: *Nika, Vesmír, Ochrana přírody*

Slovníček

Pesticidy – chemické látky používané k hubení škůdců rostlin. Jejich účinky na člověka v malých dávkách nejsou patrné, ve vyšších dávkách jsou jedovaté a mohou být příčinou rakoviny. V přírodě mohou kromě škůdců hubit i prospěšné organismy.

Insekticidy – pesticidy sloužící k hubení hmyzu

Herbicidy – „-“ – rostlin (plevelů)

Fungicidy – „-“ – hub a plísní

Zelené hnojení – zaořádání mladých rostlin z čeledi Bobovité (např. Jetel, Vojtěška, Vikev), obohacující půdu dusíkatými látkami, které využívají ostatní rostliny

Biopotraviny – potraviny vyrobené bez chemikálií v čistém prostředí

Biologická ochrana proti škůdcům – alternativa k používání pesticidů. Přemnožení škůdců se předchází častým střídáním plodin, pomocí přirozených nepřátel (dravý hmyz, ptáci), mohou se užívat feromonové lapače (hlavně v lesích) apod.

Někdy, jsem nacházel na chmelnicích ropuchu zelenou. Není jednobarevná – rezavohnědá jako ropucha obecná, ale její kůže je posetá nepravidelnými zelenými, žlutobílými a červenými skvmami, vytvářená hrbolatou, jakoby strupatou pokožkou.

„zpívající“ žáby

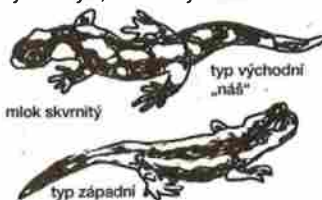

Dejte si čas a pozorujte žáby ve vodě v době „žabiho koncertu“, zejména ve večerních hodinách. Musíte být zcela nehybní, ale za to mít oči na štopkách. Uvidíte jak se některým samcům tvoří resonanční měchyřky po stranách hlavy, komu se nadouvá hrdlo a naučíte se také rozlišovat žabi hlasy. Každý druh má jinou „písničku“. Vyžaduje to trpělivost, ale stojí to za to.

Psal jsem na začátku o užovkách, jak nás u Kazína doprovázely při přeplavávání toku Berounky. Na stejném místě na skalách se opět vyhřívaly na slunci krásné zelené ještěrky. Zejména samci z jara měli hrdlo a někdy i hlavu zbarvenou modrozeleně. Dnes najít zelenou ještěrku je temo, a to ještě velmi vzácné. Ještěrky vůbec jsou tvorové velmi pohybliví, mrštní. Zajímavě zbarvení. Mimo velmi vzácné ještěrky zelené, se najde ještě ještěrka obecná a ži-

vorodá. Rozlišuje se velikostí, zbarvením a prostředím, kde žije. Jako všichni plazi a obojživelníci, kladou i ještěrky vejce v kožovité bláně, jen živorodá kladou vajíčka ve stavu líhnutí nových ještěrek a tak to někdy vyhlíží, jako by rodila živá mláďata, již zbavená vaječného obalu.

Pozorujte seskupení šupin na těle ještěrek, jejich zbarvení. A nesmíme zapomenout na jednoho bratrance ještěrek, slepýše, který patří mezi ně, ale nemá vyvinuté nohy. Je to nevinný tvoreček, rezavěžlutý se šedým, nebo černým břichem.

Pozor, nechtejte slepýše nebo ještěrky za ocas, lehce se ulomí, živočich vám uteče a vy držíte v ruce jen kousíček mrskačičiho se ocásku.

Za teplejšího počasí můžeme v místech, kde se v lesích nepoužívala žádná chemizace, potkat pomalu a rozvážně kráčejícího mloka skvrnitého. Bájného salamandra, užívaného čarodějnicemi a alchymisty pro různé lektvary.

Je to tvor, vyžadující čisté prostředí. Je leskle černý s nepravidelnými žlutooranžovými, ale i bíložlutými skvmami.

Chodíval jsem pod Babku u Revnic k jednomu potoku, kde byly desítky mloků, zejména po dešti. Co tu bylo variant „oskvemění“.

Ten náš je tak zvaný východní typ, velmi zřídka se narazí na západní formu, která má skvmy na hřbetě skoro v souvislé řadě, vlastně dvou řadách. Udává se, že na hřbetě má bradavky, kde končí žlázy vypouštějící jedovatou látku. Alergici by proto neměli brát tohoto tvorečka do rukou. Jinak má lesklé černé oko, kterým se dívá docela „vesele“ do světa. Je to asi poslední „štír“, který po svatém Jiří vylézá po zimním spánku do oslněného světa.

Snažte se zachovat, vyčistit, obnovit vodní plošky, kde by se mohli čolci a žáby rozmnožovat. Nehubte žádného obojživelníka ani hada. Vzpomeňte si na knihu Džungli, kde moudrý had Káj učil lesní moudrosti to lidské mládě zvané „žabička“ – Maugli.

Na konec připomínám stopařům obojživelníků a hadů aspoň dvě publikace: *Klíč našich ryb, obojživelníků a plazů*, SPN, Praha 1973,

Atlas obratlovců, díl 2: Obojživelníci a plazi, SPN, Praha 1966.

**TATO A OSTATNÍ PŘÍLOHY
ČASOPISU SKAUTING
JSOU TIŠTĚNY
NA RECYKLOVANÝ
PAPÍR!**

Miloslav Bureš: OTEVÍRÁNÍ STUDÁNEK

I studánky chtějí být čisté, tak jako děti vy jste; i jim se stýskalo už po jaru. Nejedna studánka malá se o pramínek bála, aby nezapadl do kalu, do bahna a do kamení, jako člověk do soužení, ani trochu vláhy by v ní nezbylo. Vždyť každá studánka v lese na hladině nebe nese, kdyby ji nebylo, o zem by se rozbilo. I kdyby byla nepatrná tak, že pod křídla by ji schoval pták a zaneslo ji

bláto nebo listí, nikdy neztratí se v kamení a v hlině, protože u nás na Vysočině děti z jara studánky vždy čistí. Tam, kde bylo bahna nejvíce, ryče zabořili, připravili hrabice. Kolik bylo na dně přemutného kalu! Když studánku a stružku vyčistili, vytrysklo z hlubin tolik utajené síly, že se vody z břehů vytlily a s květy objaly. Pak přiběhla jedna ze sasaneček, za ruku ji vedl lesní vánek. U pramene

se zastavila, za všechny květiny pravidla: Studánko, hlubáňko, kdes tak dlouho byla? I mě zima soužila, přišla jsem, abych se z tebe napila, abys mi koňinky omyla, abych pro potěšení byla. (studánka odpovídá) Vítám tě, sasanko, na břehu. Vím, přišla jsi ještě po sněhu. Už jsou pryč zlé doby, lidé si ze mne naběrou do nádob. Jsem čistá jak zmi stříbrný, byli by beze mne jak nebe bez luny.

Královnička poklekla na šátek rozprostřený, ponořila džbáněk do stříbmé pěny, pak do všech světa stran vodu vyčila: Zlý moci zaháním, nemoci vyháním! Za lidi, zvířata i louky prosím, za hory i za doliny, za ptáky v povětří. Všechny dobré ušetř, těm, co ze srdce lituji, odpusť jejich viny. Družičky zpívají: Studánko, hlubáňko, studánko Rubínko, buď vždycky čistá

a pro zdraví jistá. Dej hodně šťávy jitroceli, pomoz také poli, ať dá hodně žita, i dobrého zeli. Od lesa vyjdi ven, aby měl hodně vláhy len a hospodyně dobrý vody u kamen. Tak je to u nás každý rok v máji. Děti studánkám prameny jak srdce zemi otvírají, aby i na horách byla hojnost úrody. Aby pramen uživil potoky a řeky z hlubin

vynesl písek měkký a bystřiny jim překlenul na brody. Proto studánky musí být v máji čisté, tak jako děti vy jste, i jim se stýskalo už po jaru. Nejedna studánka malá se o pramínek bála, aby nezapadl do kalu, do bahna a do kamení, tak jako člověk do soužení, ani trochu vláhy by v ní nezbylo. Vždyť každá studánka v lese na hladině nebe nese, kdyby ji nebylo, o zem by se rozbilo.

Pad'ourštim?

Jsem skaut a tramp, respektive trampem jsem byl dříve. Hlavní má vada, rys, přednost či vlastnost je nehorázný sklon k romantismu. Místo abych jako správný intelektuál sáhl po novém Sartrovi či si pochutnal na Páralovi, osloví mne mnohem více Shafferův Shane či Monte Walsh, Londonovi Elam Hamish nebo Malamut Kid, Batličkovi tuláci po pam-pách a mořích. Ostatně vždyť k včiatům mě dovedl malamut (ale to je již jiná povídka, jak by řekl pan Kipling).

Na vandru jsme si zakládali na tom, jak se umíme pohybovat v přírodě. Kameny z ohniště jsme rozesleli, uložili pokud možno tak, aby nebyly očouzenou stranou navrch, uhlíky zahrabali, konzervy rovně. Když jsme opouštěli tábořiště, muselo být v původním stavu. V původním stavu? Před dvěma lety jsme tábořili na jizerskohorském Fort Adamsonu. Když jsme s včiaty zlikvidovali polom a konzervy po lesních dělnících, rozhodli jsme se, že budeme ctít CHKO a nevykopali jsme klasickou odpadovku. Nespasitelný odpad odnášeli včiatci pět kilometrů do Bedřichova vřady, když šli nakoupit. Jak šel čas a tlapy včiatků

běhaly po měkké rašelinové půdě, divili jsme se. Vylézaly konzervy v různém stádiu rozkladu, zcela nerozpadlé sklenice od chalupářských z bratislavských gulášů, jak je kamarádi zde tábořící (ostatně stejně jako já někde jinde) po sobě pečlivě zahrabávali.

Když si dřív někdo na vandr vezl vaříč, byl za měkoně (když jsme byli mimě nalaďeni). Již několik let vozím benzínového Juwela, kterého jsem tehdy ještě za pár babek koupil od bratra Raka. Včiatky učím používat alespoň liháky. Přeci jen od nich ten les chytá hůře, než od ohničku.

Oheň. Čarovný živel. Kouzlo táborového ohně, o němž bylo napsáno mnoho. Chvilu slavnostní, povznášející. Oheň, ke kterému si sednu jen s tím, komu důvěřuji. Oheň spalující vše špatné a nízké v nás, oheň očišťující duši. Oheň prohřívající půdu cca-do hloubky 60 cm a ničící mikrofloru a mikrofaunu do téže hloubky. Jak se o nás od vody říká, mám také mezi prsty plovací blány. A tak vím, že podle vody na tábořících co parta, to táborový oheň. Asi před rokem, rokem a půl, jsme se bavili na toto téma a jeden bráška pravil, že nás čeká to, co je již v cizině běžné, totiž že se přijede na

tábořiště, kde je připravené ohniště, člověk připojí svoji propanovou bombu a rozdělá oheň (na vaření). Mé srdce romantika plakalo hořké slzy, ale táborová ohniště (kuchyňské i slavnostní) jsme raději zvedli do výšky a vysypali pískem, kamna pořídili skládací (vzor Obr Koloděj, náčrt k dispozici). Poslední, co v přírodě po nás zůstává je latrina. Kudy na to, chceme-li opravdu minimalizovat působení tábora na matku přírodu? Zejména táboříme-li na břehu rybníka a tudíž absolutně nejsme schopni říci, že nedejže k pršaku do spodní vody. Pro tento rok jsme si tedy vymysleli, že si na tábor povežeme tři ekozáchody (k čemuž nám dopomáhej firmy Ferex ŽSO Liberec a PeBi Hostinné). Pad'ourštim? Senilním? Začínám myslet na budoucnost! (Ale ten tulák po hvězdách tam uvnitř stejně pláče.)

Jezevec

P.S. Potáborový dodatek č. 1. Jeden záchod je optimální pro deset řtí.

P.P.S. Potáborový dodatek č. 2. Neznáte-li cizí jazyk, nechte si návod přeložit. Zaměnili jsme dvě tekutiny a první várka se v zásobníku nerozložila. Byla to chuťovka.

TÁBOROVÝ INSPIROMAT TÁBOROVÝ INSPIROMAT

Rodinný skauting aneb

„Na táboře je to prima...“

V roce 1994 oslaví rok rodiny i náš 269. old-skautský oddíl Junáka střediska 006.30 Jiskra. Oslaví ho tradičně – letos už pátým rodným letním táborem.

Jak jsme se vlastně dali po tolika letech zase dohromady? Když nám po obnovení Junáka přišla začátkem roku 1990 pozvánka na ustavující schůzku staronové Jiskry s podpisem „Minda“ (Miluše Hrušová) – a na té mě byla ještě rukou psaná poznámka „kytaru s sebou“, probudilo to v nás vzpomínky na nezapomenutelná léta v oddíle pod Mindovým vedením. Její přisálka byla sice často přísná, ale zároveň nám otevřela i nový, bohatý svět táboření a zálesáckých dovedností i krásné jednoduchých ideálů lásky k přírodě, poctivosti, odvahy a soudržné pospolitosti. A tak jsme jejím za-pískání neodolali ani teď. Sešli jsme se – učitelky, lékařky, ekonomky, překladatelky, soukromé podnikatelky – a větší-nou už i matky. A společně jsme zatoužily po tom, aby i naše děti prožily něco z toho, co nás utvářelo, aby i ony jednou mohly vzpomínat na napínavé boje o poklad, ranní přísavit na celtě nad hlavou, čaj z táborového kotlíku, který chutná kouřem, dlouhé mokré kilometry zamračených, ale přesto veselých výletů, sdílnou atmosféru táborového kruhu a plamenů, které rozveselují i ztišují, a hlavně sblíží...

Jen bychom nostalgicky vzpomínaly, ale našťastí mezi námi byla i Kmotra (Marie Medková), žena akce: zajistila tábořiště, zajistila stany i vše potřebné, takže se díky její iniciativě už v r. 1990 uskutečnil první tábor pro rodiče a děti

„Na ostrově pohádek“. Nejstaršímu z dětí bylo tehdy osm. Prožili jsme deset horkých, slunečných dnů, opravdu jako v pohádce; ve dne jsme stopovali Budulinka do liščí nory nebo hledali loupežnický poklad, potkávali Popelku, vodníka a jiné pohádkové bytosti. A když se setmělo, šli Jeničkové a Mařenky pro svého prvního bobříka odvahy, totiž utrhout si pemiček z pemikové chaloupky. Ježibaba v naturalistickém podání Dědka (Pavla Svobody), chrápající uvnitř, vydělala nejvíce ze všech svoje vlastní děti. Po večerech se zpívalo s kytarou u ohně a menší i větší skautičky se brzy naučily tu od Mravenčí skály, tu o Pošto-renském kapele, i tu o skautování a táboře, kde „je to prima, i když je ti v noci zima.“

O rok později jsme se dostali do Lesní nše. Lesní skřítkové nás učili mnohým dovednostem, lákali nás do hlubin zele-

ně světélkujícího, šerícího se lesa, zkoušeli naši odvalu, vyprávěli nám veselé historky a odměňovali nás svými portréty za naši námahu. Další tábor byl indiánský; Voňšek (Dana Cerhanová) všechny překvapila vlastnoručně ušitým tee-pee, a vlastně nás i zachránila; Manitou nám totiž ten rok příliš příznivě nakloněn nebyl a pravidelně na nás vypouštěl celá jezera z věčných lovišť – asi měl problémy s odvodňováním. Kmen Dakotů a s ním soupeřící kmen Sovích indiánů ho však přece jen svými zpěvy v indiánských krocích usmířily aspoň natolik, že nám vždycky dopřál usušit to nejnuttnější. Tee-pee se tedy stalo naším útočištěm, dějištěm indiánských slavností, kde se vyprávěly prastaré příběhy i zapaloval poněkud kouřící ohniček.

Vloni jsme přišli na námořnickém táboře, přesněji na Svensonově ostrově v Korkorovém moři. Zpráva z lahovité pošty nám poodhalila tajemství pokladu, který se na ostrově skrývá. Nalézali jsme každý den útržky deníku tragicky zesnulého kapitána Svensona; stejně jako on jsme navázali přátelství s mirumilovnými domorodci, úspěšně přemohli zákeřné piráty, stavěli přístřešky a žili na ostrově životem Robinsonů, to vše pod vedením svého kapitána, nefalšovaného námořníka Kamila Knotka.

Naše vytrvalé úsilí bylo korunováno úspěchem; nalezený poklad jsme se ovšem zavázali použít k bohulibým účelům, čímž jsme vysvobodili i bloudícího ducha nešťastného kapitána Svensona.

Moje děti se už v září začaly ptát, kdy pojedeme zase na tábor. Těšíme se stejně jako ony. Co si jenom počneme, až nám odrostou?

Hříbek (Blanka Knotková-Čapková)
Ilustrační foto František Bobek

Doma u přátel

To byl název letošního Mezinárodního týdne oldskautských gild, který se tradičně konal v rakouské alpské vesnici Grossarl v Salcburské oblasti. Sjelo se zde na 230 účastníků z 16 evropských zemí a valná většina se již znala z minulých let, takže setkání byla více než srdečná. Také čeští oldskauti byli zde zastoupeni již popáté od znovuzrození našeho skautingu.

Zážitky účastníků jsou nezapomenutelné, ale kromě nich bychom si měli uvědomit, čím nás může bohatý program tohoto týdne inspirovat pro činný život našich OS klubů. Jistěže nemůžeme poslouchat koncerty vrcholných pěveckých těles, jako je Sbor Spojených národů nebo Wiener Sängerknaben, ale proč se někdy nevypravit společně na místní koncert nebo do divadla? Velice výjimečná přednáška rakouského kosmonauta nebo přednáška s diaprozitivu ředitele místní školy o Národním alpském parku nás může inspirovat k vyhledávání zajímavých lidí v našem okolí, kteří nám na schůzce povědí mnoho zajímavého ze svého oboru. Návštěva místního domova důchodců nás může přivést na myšlenku zorganizovat podobnou návštěvu spolu se skautkami a světlukami našeho střediska anebo se trochu víc začít zajímat o naše dnes už velmi staré sestry a bratry. Někdy i občasné zatelefonoání je nesmírnou morální podporou.

Nesčetné výlety po stránách grossarlského údolí, pěšky i na běžkách, závody ve sjezdu, které však byly se svými rozmanitými úkoly spíše velkou legrací jak pro závodící dvojice, tak pro přihlížející, nás třeba vyburcují na společné výlety, a hlavně pro společnou veselou zábavu. Nebojme se smíchu a trochu uvolněného pobavení, které se nám tolik líbilo na velkolepém maškarním báli v Grossaru. A jistě nás potěší, že velmi úspěšný půlnoční program na tomto plese obstal účastník naší výpravy svým uměním kouzelnickým!

Mezinárodní oldskautský týden v Grossaru může být inspirací nejen pro program našich OS klubů, ale i podnětem k zamyšlení nad vzájemnými vztahy v domácí skautské společnosti. Obec Grossarl byla symbolicky nazvána Evropskou vesnicí a opravdu – harmonie, vstřícné jednání a pevné i chápající přátelství mezi skauty z 16 zemí, kteří se tam v polovině ledna sjeli, by mělo pro nás být tím vytouženým cílem. Scházejme se v takové harmonii a vzájemném respektování i v našich střediscích!

Pam

Junák všude bratry skauty má....

Toto krásné úsloví znají snad ve všech koutech naší vlasti, neboť výstižně vyjadřuje čtvrtý bod našeho skautského zákona. I když se nám zdá toto tvrzení samozřejmé, nemáme většinou dodnes konkrétní představu o jeho obsahu. Proto jsme se s chutí pustili do realizace jednoho projektu, který nám byl nabídnut ze Spolkové republiky Německo.

Již v roce 1991 jsme byli kontaktováni, abychom se podíleli na akci „Pomoc českým skautům“, organizované Německým svazem sv. Jiří DPSG z Regensburgu-Řezna. Německý Jáchym nás tehdy hodil do svého stroje, ale my jsme to nějak nebrali vážně. Až najednou, jako s nebe, přišla prosba, zda bychom nepomohli skautům z DPSG z Bambergu, že by chtěli u nás uspořádat o „letnicích“ svůj stanový tábor asi pro 200 lidí. Snažili jsme se jim to rozmluvit s důvodem, že je to „hygienické harakiri“. Po delším dohadování jsme se ujednali, že tábor proběhne ve dnech 20. – 25. května u přehrady Hracholusky.

Byli jsme přizváni ke spolupráci na organizaci akce do NSR na základnu DPSG u Ebermannsdorfu. Zde jsme strávili v romantickém prostředí Franckého Švýcarska kouzelné tři dny. Hned od prvního okamžiku jsme byli překvapeni srdečností všech přítomných. Konal se

zde totiž zároveň sraz vedoucích z celé diecéze, což znamenalo celkem asi 35 mladých lidí. Budiž jim ale ku cti řečeno, že mne s mými čtyřašedesáti lety nebrali jako skautskou fosilii. Veškerý čas byl intenzivně využit prací na přípravách našeho společného podniku. Dále nám byly předvedeny zajímavé duchaplné hry, na př. obřadné představování, které trvalo snad celou hodinu. Skauti si vařili sami, udržovali pořádek a kázeň. Největší dojem na nás však udělali jejich vzájemné vztahy, které jsou založeny na základě umění „vzájemně si naslouchat“ a snažit se vžít do toho, co říká ten druhý. Po celou dobu jsme nebyli svědky nějaké sporu, ani zvýšené hlasu. Všechna jednání byla vedena ve velkém debatním kruhu bez, u nás obvyklého, schůzovního stolu s předsednickým čelem. Byla to vlastně doba kruhu táborového ohně. Jestliže se objevil nějaký složitější, nebo rozsáhlejší problém, bylo vytvořeno několik diskusních kroužků a po jeho vyřešení se celý kolektiv opět shromáždil a vyhodnotil a shrnul závěry. Nikdy bychom byli předtím nevěřili, jak možno touto metodou vyřešit i velmi složité otázky.

Silně na nás zapůsobilo u německých bratrů jejich pěkné chování a přímo ve výchovné skautské práci zvládnutí toho, čemu my říkáme „duchovní dimenze“. Nám, českým Junákům se tu také nabízí mnoho podnětného pro práci roverů a rangers.

Nyní tedy netrpělivě čekáme, co nám přinese společně připravovaný tábor.

MLádé – Jiří MLádějovský

Velká pedagogická hra – Březový lístek

Na mnohých skautských, zejména pak roverských setkáních, se můžete setkat s malými odznáčky podoby listku břzy různých barev. Tyto odznáčky jsou svým způsobem malým významným, po zásluze nazvaným „velkou pedagogickou hrou“. Samotný nápad vzešel téměř před 30 lety od Jana Šimáněho-Galéna, ale i Jana Tůmy-Akely a dalších. Březové lístky mají 12 stupňů, 12 různých barev.

Celá hra je nekonečná a jen málokdo dojde k jejímu vrcholu. Březové lístky se udělají po celý život, od nejvyššího po nejvyšší stupeň tak, že danému adeptovi se napíše udělovací listina s desetinásobnou podpisovou silou. To znamená, že pod slavnostní udělovací listinu se podepíše nositelé BL a za své jméno či příjmení do závorek napíše číslo stupně, který mají. Součet čísel v závorkách musí dát desetkrát tolik, kolikátý stupeň udělujeme.

Příklad: udělujeme 5. stupeň, na uděl. listině je podepsán 1 nositel 12. stupně, 4 nositelé 9. stupně a 6 nositelů 5. stupně. Součet dáváme logicky $12 + 4 \times 9 + 6 \times 5 = 78$. V tomto případě byla síla potřebná na udělení přestoupena, což je dovoleno.

Každý adept začíná od 1. zeleného BL, nebo výjimečně od 2. světlemodrého BL (je-li to vynikající člověk, na kterého se náhodou zapomnělo). Jinak i dlouholetí

vedoucí, vůdci, atd. musí začínat od úplného začátku, nelze jim např. ihned udělit 5. stupeň. Postupuje se nejméně po půl roce, dříve by se udělit vyšší stupeň neměl. Čím vyšší stupeň, tím delší pomilka mezi udělováním, což je logické. Jednotlivé barvy a udílení březových lístků podle Galény:

1. zelený: Zelená je barva přírody. Znaméná „volno“, začátek, mládí, nadějí lidského rodu. Udílí se za ochranu přírody a lidských přátelství „štikám“ v kolektivech (i dětem).

2. světlemodrý: Světlemodrý je rozlet k blankytu oblohy, odvaha mládí, všech generací světa, naší planety. Udílí se 14-ti letým a starším za věrnost mladým ideálům a trvalou pomoc mladším i starším.

3. tmavomodrý: Symbolizuje hlubokou pramenitou vodu a životodámé moře. Uděluje se za poznávání a osvojování praxe i teorie zejm. nejvyspělejších členům týmů vedení, vyspělým patronům, sponzorům, udělovatelům BL...

4. žlutý: Žluté září slunce a plamen. Symbolizuje silné city, úsilí, boj, soutěž. Je určen vedoucím, zástupcům úspěšných oddílů s pevným družinovým či klubovním bodovacím systémem, úspěšně soutěžícím týmům jakéhokoli oboru.

5. červený: Barva ohně, krve, pokroku, evoluce a revoluce. Nositel nejen sám vyzařuje příklad, ale předává zkušenosti

z činnosti i za hranice svého týmu.

6. karmínový: Barva zušlechťovaného zakalovaného kovu. Nositel se dokáže orientovat ve spleťtých situacích vzájemnosti i konfliktů, plně ovládá a používá sociometrii „duhového bodování“ ve prospěch spolupráce vstřícných „pětí pé“.

7. bílý: Barva čistoty, cti, charakteru, míru, kooperace. Určen pro koordinátory všestrannosti i specializaci skautingu, Sokola, Pionýrů, YMCA, ČTU, LLM, atd.

8. šedý: Barva vědění a moudrosti. Konzultantu plánů a uskutečňování, štiče 20-ti srazů a 10-ti VVZ (Velká výměna zkušeností), spolutvůrců táborů, lesních škol, učitelům mladé generace.

9. černý Husitský: Barva nesmiřitelné kritiky nedostatků, překonání překážek a zámutků, laskavého vedení cestou vzhůru. Nositel pomohl stovce kolektivů. Nejméně polovina z nich dosahuje čestných vítězných titulů.

(J. Šimáně-Galén, text 1991)

Při udělování musí první tři navrhovatelé velmi dobře znát navrženého a ručí za to, že BL je předáván od těch pravých rukou. A ještě jedno přísné pravidlo: Vyšších stupňů může být vždy udělena jen polovina nejllepších nižších. Vzniká tak jakási pyramida, dnes však ve své polovině dosti úzká vinou sedmdesát-

tých a osmdesátých let (BL vznikly v roce 1965). Březové lístky se nedědí, danému člověku musí být vždy uděleny. Zpravidla se uděluje zdola nahoru (nejmenší vyššímu, nejmladší staršímu).

Po devíti základních barvách „juniorů“, kterým se někdy též říká JUNY, následují tři barvy seniorů – bronzová, stříbrná a zlatá. Nejvyššími nositeli zlatého BL byli v minulosti bývalý náčelník R. Plajner, E. Ureš-Akéla. Zemřeli a ti, kteří s prací pro mládež přestali, však nejsou v živé pyramidě. Dnešními zlatými senioři jsou Jaroslav Foglar a Jan Šimáně-Galén, mezi stříbrnými jmenujeme Jana Tůmu-Akélu, Karla Líbu, bronzová Bobříce z Křmova, atd.

Březové lístky „zachvátily“ (ale v dobrém slova smyslu) téměř celé bývalé Československo. V současnosti existuje 12 000 nositelů, a jejich řady se neustále rozrůstají. Nositel BL je člověk, na kterého by měl být ve všech situacích spoleh. A 1. stupeň je udělován i dětem, což podněcuje k další činnosti, mnohdy vynikající, z níž v budoucnu prameni noví vůdci a velitelé.

Jenda Potůček

Veškeré dotazy či zájem o březové lístky na udělování vyřizuje sám Galén na adrese:

Jan Šimáně, Ruská 1313/194, Praha 10-Vršovice, 100 00.

Svět hledá lidi, kteří něco umějí udělat a ne ty, kteří umějí vysvětlit, proč to neudělali.

R. Rolland

Skautování je překrásná dřina

Nevím už, kdo tento výrok řekl poprvé, ale v každém případě je to stoprocentní pravda. Dnešní situace v hnutí to opět potvrzuje. Problémy ve státě, ať chceme nebo ne, se přenášejí i do našich řad. Nedostatek peněz, event. sponzorů a další administrativní komplikace zavinují minimální počet kluboven a u vodních skautů i loděnic, dále i získání potřebných pozemků, to vše se projevuje někdy dost negativně na životě našich oddílů. Pokud není vůdce oddílu nebo střediska dost podnikavý, dostane se oddíl často do neřešitelné situace. V tomto případě je nutno se podívat skutečnosti přímo do očí a vymyslet taktiku, jak oddíl či středisko pomoci. Nechci zde navádět naše vůdce nebo vůdkyně k nepravostem nebo dokonce k nezákonnému postupu.

V dnešní komplikované situaci je nutno najít mezi klíčky paragrafů tu potřebnou skulinku, která oddílům přece jen pomůže. Předně si musíme všichni uvědomit, že jsou zde rodiče, kteří v mezích svých možností jistě rádi pomohou, speciálně když oddíl je dobrý, takže jejich děti jsou v kolektivu spokojeni a stali se z nich tak trochu fanatikci činnosti v oddíle. Tento stav závisí však z velké části na vůdci oddílu, jak oddílovým programem své skauty zaujal. Všichni rodiče jsou někde zaměstnaní nebo dokonce

sami podnikají a když se dovědí o problémech oddílů, kterému syn nebo dcera fandí, jistě vůdci pomohou. Máme zprávy, že skautům pomohl členové městského představenstva při získání pozemků, výstavbě kluboven, rodiče zase pomohli zapůjčením mechanismů pro výkopy základů, odprodáním nebo dokonce předáním odepsaného baráku ze stavebního zařízení ap. Všichni si musíme uvědomit, že velká většina nás starších prošla skautskou výchovou nebo má mezi skauty své děti – třeba i ve vašem oddíle.

Nemyslete si, že tyto situace jsou jenom teď. Obdobné problémy jsme zažili i my před válkou a také po válce. Před válkou jsem byl v Bratislavě a dohodou rodičů s ředitelem reálky jsme získali suterénní místnosti pro dva oddíly. Těsně před válkou jsem se stal členem 5. oddílu vodních skautů v Praze – Bratkovy „Pětky“. Když po válce se oddíl rozrostl na pět oddílů a navíc jsme nezískali zpět klubovnu na libeňském ostrově, prožili jsme schůzky na Židovském ostrově, pak na Petřském nábřeží v teskobarácích po německých organizacích, které se však do léta 1945 zbouraly a tak nezbylo, než si novou klubovnu postavit. Byla pod lázněmi „Mlejnek“ v Podolí. Díky Bratkovým jsme získali pozemek a ihned se stavělo. Všechny povolení včetně projektu zajistili členové Pětky. Základy byly provedeny z kamene rozstřílené Staroměstské radnice, tvárnice na zdívo jsme si dělali sami ze škvárobetonu, krov byl z prkenných vazníků a toto vše jsme dokázali sami za odborné pomoci otce Nepila, jehož oba synové byli v Pětce.

Dodnes vzpomínám na jeho neúnavnou pomoc při budování této klubovny a neustále si ho připomínám, když se sejdu

s nynějším spisovatelem Františkem Nepilem.

Bohužel po likvidaci Junáka v roce 1948 byla celá stavba zbořena výstavbou nové dvouproutkové komunikace kolem soudních lomů. Touto historií jsem chtěl říci, že skauti měli vždy problémy se svými klubovnami, ale vždy našli způsob, jak klubovnu získat. Skautská myšlenka je tak silná a kdo ji jednou propadne, ten nepovolí a dokáže i nemožné proti všem starým strukturám, které nám házejí klacky pod nohy. To je bohužel dnes navíc.

Končím přáním, aby všichni naši skauti a skautky uměli vždy něco po oddíle udělat a nevysvětlovali, že to nejde a proč to nejde. Všichni víme, že klubovna je vždy základem dobré práce oddílu a je na všech členech, aby se za každou cenu snažili ji získat, pokud ji nemají nebo upravit si ji dle nejlepších zvyklostí, pokud ji mají.

Zdeněk Hájek – Jack
Kresba Pierre Joubert

Jak připravit skauty o iluze aneb Konec skautských bláznů?

(ad „Vlastní názor“ Dariny Vystrčilové, Skauting č. 2, ad „Zpověď jednoho skautského blázna“ Rikiho Šmajcla, Skauting č. 7, ad Ad Ad Ad...)

Zdá se, že se konečně začínají lámat ledy na dlouho zamrzlé hladině našeho skautského společenství. Společenství, které trpí jednak traumatem minulosti, jednak – a to především – iluzemi a strachem z přítomnosti (či budoucnosti).

Zdá se, že to, co v zárodku začalo kvasit po IV. a zejména pak před V. skautským sněmem, by mělo nebo mohlo vyzrát a stát se dobrým vinem v době příštího řádného sněmu. Mohlo by, kdyby se ještě mnohé vykonalo, a především mnohé překonalo:

1/ **Konzervativnost**: strach z možného nezdaru nových alternativ tam (nebo u těch), kde starý systém (staré myšlení?) doposud funguje; přirozená vlastnost člověka myslet a jednat způsobem jednou již zavedeným, který byl svého času odpovídající (nebo dokonce progresivní) a tehdy se osvědčil;

2/ **nedůvěra vůči novým, neformálním myšlenkám** apriori už jen proto, že nejsou (a nemohou být!) doprovázeny zkušeností, která by oprávnila jejich význam;

3/ **pocit důležitosti vlastní osoby**, vlastního postavení, vlastní „funkce“ a tedy z toho plynoucí důležitosti vlastního názoru, nehovoře o „neopominutelnosti“ vlastní osoby;

4/ **byrokratičnost**, jako výsledný extrakt všeho předchozího, plus strachu z odpovědnosti z vlastního nezávislého rozhodování;

5/ **pocit uraženosti, zneuznání, nevděku**, který – jakmile jednou vznikne, byť nepodložený a neoprávněný – trvale zakořeněn je překážkou a brzdou porozumění a spolupráce a je těžké se jej zbavit.

Tohle všechno a ještě mnohé další, na straně jedné. Na straně druhé pak kromě toho:

6/ **netrpělivost**, domnívající se, že vše se musí podařit prosadit hned, okamžitě, v opačém případě již není šance; že argumenty musejí být pochopeny hned, po „prvním čtení“;

7/ **fundamentalismus naruby**, který vyhrocuje spor novátorství s konzervatismem, aniž by se zamyslel a připustil, že novátorství bez ověření zkušeností může být někdy nezodpovědností;

8/ **nedostatek víry, nedostatek vytrvalosti**, podléhání pocitu „únavy“ a marnosti, házení flinty do žita.

A na obou stranách **pocit deziluze, zklamání** – jednou ze zneuznání zásluh, obětavosti, šedin, podruhé ze zneuznání iniciativy, elánu, samostatnosti myšlení a jednání.

Kdo si však chce dělat právo na „patent na rozum“? A kdo se naivně domnívá, že nové myšlenky (ať už v jakémkoliv oboru) se prosazují ze dne na den, bez námahy, jako boží zjevení?

Posun, ke kterému ve vnitřním životě našeho skautského společenství do dneška došlo, je jednoznačně kladný a zcela nesporný. Je slepý, kdo jej nevidí. Ne, že bychom s tím mohli být spokojeni, avšak řekněme si: je pouhá **spokojenost** kohokoliv z nás (u někoho plus, u druhého minus) tím objektivním měřítkem, jak se věci mají? Jak se vyvíjejí, jaké právě jsou? Není právě ona **nespokojenost hnací silou**, abychom dále usilovali, abychom na místa „vyvolená“ hledali co největší množství osobností „povolanych“?

Namátkou shrnuji: Skauting se otevřel svobodnému projevu, byť někdy trochu bez servítku, ale bez okřikování a bez cenzury;

rozšiřuje se prostor větší autonomie ve výchovném systému (stezky, odborky) i výchově (kursy, semináře, neformální setkání atp);

spolupráce dívčího a chlapeckého kmenu – tak samozřejmě v nižších organizačních jednotkách – se stává (konečně!) skutekem i v ústředních orgánech; kmen dospělých chce sloužit a pomáhat hnutí, ale především hledá a nalézá svou vlastní cestu;

v náčelnictvech se začíná prosazovat názor na potřebnost větší autonomie v otázkách krojových(!);

nepřiliší bratrské boje kolem nových stanov vpluly do klidné, věcné a vstřícné diskuse a společný výsledek v nejbližší době bude prezentován celému hnutí k vyjádření;

a další a další.

Je to hodně? Je to málo?

Že se dosud vyskytují snahy umlčovat hlas kritiky, bagatelizovat odlišné názory jen proto, že jsou nekonformní? Že se stále cítí nedotknutelnými a nedobytnými ve svých obranných věžích ze zásluh nebo jen ze setrvačnosti mnozí z nás? Že

dosud se leckteří pouze „ujímají funkcí“, aniž by jim příliš záleželo na názoru těch, jimž mají sloužit? Že NChK po V. sněmu „postaršilo“, jak říká bratr Riki?

Jak ale bratře Riki, i další, chcete změnit svět, když se dáte otrávit? Jak chcete pomoci tomuto společenství, těm ostatním podobného názoru s vámi, když odejdete na „vlastní píseček“ a druhé necháte v započatém zápasu opuštěné? Zatím vyhráváte „jen“ 2:1 v poločase, je vám to málo a tak do druhé půle opouštíte hřiště?

Kde jste, když právě teď je vás potřeba jako soli, všude: zpravodajská rada ÚR neexistuje, protože není kdo by se jí ujal! Hospodářská rada, organizační, zdravotní, zahraniční zoufale hledá iniciativní, obětavé spolupracovníky, kteří by uměli a kteří by přebírali štafetu!

Je vás potřeba ve výchovných funkcích – od okresů až po náčelnictva a odbory! Že NChK „postaršilo“?

Kde tedy jste?!

Kdo jiný, než vy sami se musíte objevit, promluvit, přijít s iniciativou, kandidovat. Od středisek a okresních rad až po ústředí.

Že vám v tom někdo brání? Kdo? Nesváďejte neúspěch na jiné, když sami nemáte dost vytrvalosti a trpělivosti nebo nedokážete využít možnosti, které legitimně máte!

Nevzdávejte se! Neutíkejte!

Hledejte spřízněné duše, hledejte pozitivní vztahy, nebuďte negativisty a pesimisty! Nebuďte srabi! Nenechávejte osamoceny ty, kteří usilují o totéž, co vy!

Jaké bude skautské hnutí v budoucnosti, záleží jedině na vás!

Na vás, bratři a sestry!

Vladimír Kopřiva – Vik

Ilustrační foto z V. sněmu Jan Zavřel

Také máte svého okresního archiváře?

Všichni se asi postupně přesvědčíme, že je dobré občas se obracet k tomu co bylo a brát si z historie poučení, opravovat zapadlé a dobré nápady a po úpravě je třeba znovu využívat. Shromažďování historických dokladů, vzpomínek a zážitků apod. je přímo ideální přírodní činnost old-skautských klubů. Pamětníci bohužel odcházejí a s nimi i střípky naší historie, které později těžko někdo poskládá. A tak hurá, naše ORJ má konečně svého archiváře. Ten se pomalu dostává do povědomí, získává si důvěru a je pravděpodobné, že

díky němu se povede ledacos zachránit. Bylo by rozumné, kdyby se na každém okrese našel jeden takový podobný zapálený, nesobecký, důvěryhodný, pečlivý a pracovitý old-skaut archivář.

Nedávno, když jsem z Fízovy pozůstatosti připravoval některé věci pro předání do okresního archivu, jsem narazil na zajímavou soutěž. Autorem je br. Markýz (autor publikace „Po stopách junáckých myšlenek“) spolu s br. Fízou, velkým organizátorem. S ohledem na skutečnost, že letní tábory se blíží, zkuste si sami vyhodnotit, jak by v konkurenci soutěže roku 1970 obstál loňský tábor vašeho oddílu a jak jste připraveni na ten tábor letošní.

Soutěž o nejlepší junácký tábor 1970

A. Vyhlášení: Na základě návrhu podaného dne 4. 10. 1969 na členských schůzích JČ KRJ, vyhlašuje představenstvo po zpracování návrhu soutěž o nejlepší junácký tábor roku 70. Pohnutkou k soutěži jsou zkušenosti získané při prohlídkách táborů 1968/69, kdy nebylo a také nemohlo být všechno takové, jak se od junáckých táborů očekává a předpokládá. Soutěž se vyhlašuje dnem 16. dubna 1970.

B. Účelem a cílem soutěže je vyvinout úsilí ke zlepšení úrovně našich táborů a přiblížit ji tak tradiční kvalitě a při tom mnohé zlepšit a obohatit. V této soutěži se vyzdvihuje a bodově hodnotí zvláště výchovný program s tělesnou zdatností a zdravotní péčí.

C. Rozsah: Soutěž je zkušební a vztahuje se na všechny letní junácké tábory junáckého kmene, uspořádané v období od 1. 7. – 31. 8. 1970 na území jihočeského kraje, s trváním nejméně 14 dní, které podají hlášení o táboře na předepsaném vzoru do 30. 6. 1970 (KRJ Č. Budějovice, Jeronýmova 1). V případě, že se do soutěže hlášený tábor chce zapojit, zašle vedoucí tábora s hlášením plánek i orientační plánec tábořiště s vyznačením přístupové a příjezdové cesty a to v měřítku 1 : 1000 na formátu A5 (21x15 cm). Trvání soutěže od doby vyhlášení do 1. 9. (1970).

V soutěži se sleduje: správné vedení písemnosti (45 b). Zařízení tábora a pořádek max 55 bodů. Výchovný program max 90 bodů. Tělesná zdatnost a zdravotní péče max 60 bodů. Hospodaření max 50 bodů. Nejvyšší počet dosažitelných bodů činí 300.

Střediskové tábory budou posuzovány jako jeden tábor.

D. Hodnocení: provede představenstvem KRJ pověřená 3-členná skupina sestávající ze dvou členů KRJ a z vedoucího (nebo jeho zástupce) tábora, který se posuzuje, a to při neohlášené návštěvě, nejdříve začátkem druhého týdne tábora. O výsledku hodnocení bude sepsán a podepsán zápis s jednotným obsahem pro všechny tábory, při čemž některé podmínky jako např. orientační plánec, fotografie apod. budou hodnoceny dodatečně společně za všechny tábory z důvodu možnosti porovnání. Konečné hodnocení výsledků bude provedeno na schůzce představenstva dne 1. 9. 70.

Vítězný tábor s nejvyšším počtem bodů pořadí I, II, III bude oznámen v informačním listě KRJ č. 9 vydaném ke dni 10. 9. 70. Rovněž bude vyhlášeno a potvrzeno pořadí v soutěži dle dosažených bodů i u ostatních táborů. Oddíl nebo středisko, jehož tábor bude vyhodnocen, obdrží diplom i pro každého účastníka, putovní vlajku pořadí I, II, III, což bude předáno zástupcem JČ KRJ s peněžitou odměnou pro pořadí I, II, III (500, 300, 200 Kčs) při slavnostní schůzi dotčeného oddílu nebo střediska v měsíci září 70, kterou vedoucí určí a zajistí.

E. Ukazatelé hodnocení:

I. Správné vedení písemnosti

Body v rozmezí

1. Předložení hlášení tábora před, v a po termínu	5 4 0
kvalita přil. orientač. plánu tábořiště	5 4 3
2. Potvrzení o povolení na tábořiště a o zdravotním stavu tábořících: v pořádku, základy, nedostatky	5 3 1
3. Táborové účetnictví a doklady: v pořádku, základy nedostatky	5 3 1
4. Program na celý tábor: je, jen částečně, není	5 3 0
5. Táborová kronika nebo časopis: je, rozprac., není	5 2 0
6. Táborové bodování: provádí se, jen částečně, není	5 2 0
7. Záznamy vůdce tábora – deník, denní rozkazy – jsou vedeny, částeč., nejsou	5 2 0
8. Nejzdařilejší snímek vel. 12 x 18 cm předložen KRJ do 1. 9. 70. Za každý ostrý různý snímek počítá se	5x 5x 5x
součet bodů	45 28 10

II. Zařízení tábora a pořádek

1. Umístění tábora a náležitosti: vzor., dobré, vyhovuje	5 4 3
2. Stany na podsaďkách: sami na táboře, předem, za pomoci	10 6 3
3. Táborové stavby (sklípky, věž, mosty a podobně) za každý druh	5x 5x 5x
4. Vzhled a výzdoba tábora (brána, totem, oznamovatel, stožár, táborový kruh): vzorný, dobrý, vyhovující	5 4 3
5. Společný stan nebo tee-pee	5 5 5
6. Pořádek ve stanech: vzorný ze 3/4, ze 2/4, z 1/4	10 5 3

7. Pořádek na táboře (kuchyně, prostranství, jáma, latr., zdroj vody (za závady odpočet po 2 bodech

8. Originalita zařízení a rukodělné práce jednotlivců: oboje, jen jedno, není

součet bodů

III. Výchovný program

1. Doba uvítacího nástupu do 30 min, do 45 min, déle	3 2 0
2. Úpravnost a úplnost krojů, všichni, přes 1/2, jen 1/3	5 3 1
3. Vystupování denní služby: dobré, základy, nebyla	2 1 0
4. Zahajovací táborák byl 3., 4., 5. den tábora	5 4 3
5. 2 hod. hra mimo tábor byla 3., 4., 5. den tábora	5 4 3
6. Celodenní hra byla provedena, je připravena, není	5 4 3
7. Výlet s vařením a hrou, byl, připraven, neuvažuje se	5 3 0
8. I. st. zdatnosti ukončen i před táborem, za každého člena z tábořících, počítá se 2 body	10 10 10

i vice

II. st. zdatnosti ukončen i před táborem, za každého člena z tábořících, počítá se 5 bodů

20 20 20

i vice

9. Celotáborový dobrý skutek, brigáda a podobně byl, je připraven, není uvažován

10 5 0

10. Každý táborák s programem vážným nebo veselým mimo zahajovací táborák hodnotí se počtem bodů 5

15 10 10

Táborák uskutečněný po návštěvě bude oznámen KRJ do 1. 9. 70 s uvedením dne a programu k zápočtu

11. Pravidelně denně prováděné noční hlídky 1 hlídka jednotlivce

2 a 2 hod, dvojice 2 hod, bez

součet bodů

90 69 45

IV. Tělesná zdatnost a zdravotní péče

1. Ranní cvičení 30 min. každé ráno, zkracováno při dešti, jen občas	5 3 1
2. Otůžování, každý den do vody: všichni, občas, jen 1/2 těla	10 5 3
3. Hry těles. výchovy (atletika více času, 1 h/den, občas	5 4 3
4. Sportovní olympiáda, byla, je připravena, neuvažuje se	10 3 0
5. Zdravotní stav dobrý, za nemoc, úraz odpočet 1 bod	5–5–5–
6. Táborová lékárnička, vybavená dobře, neúplně, není	5 3 0
7. Osobní čistota těla všech, odpočet 1 bod za základy (neostříhané nehty na končetinách, nečistění zubů)	10–10–10–
8. Zajištění teplé vody stále, obden, týdně	10–6–3
součet bodů	60 39 24

V. Hospodaření

1. Pravidelná doba jídla (do 7 – 12, 30 – 19 hod) nepravidelnost stálá odpočet 3 body za každou dobu	10–10–10–
2. Uspořádání stavu zásob, pořádek, čistota, sucho za základy jednotlivě odpočet 3 body	10–10–10–
3. Nákupy pro hl. jídla obden, týdně, denně	5 2 1
4. Výše poplatku na den do 15, do 20 do 25 Kčs vydání na stravu dělené počtem dní a osob	5 2 1
5. Zásoba dřeva do kuchyně, dostatek, částečně, není	5 3 0
6. Množství zbytků jídel: žádné, málo, hodně	5 3 0
7. Peníze mimo příměr. hotovost – na knížce, v uzamykatelné pokladně, volné za ztráty peněz nebo jiných věcí odpočet 5 bodů	– – –
8. Vaření sami, s pomocí civ. osob, jen výpomoc	5 3 1
součet bodů	50 36 24

F. Přehled bodového hodnocení

Ukazatelé	Skupina táborů		
	vzorný 300 – 215	junácký 215 – 135	přůměrný 135 –
I. Správné vedení písemnosti	45	28	10
II. Zařízení tábora a pořádek	55	43	32
III. Výchovný program	90	69	45
IV. Tělesná zdatnost a zdrav. péče	50	39	24
V. Hospodaření	50	36	24
Úhrn bodů:	300	215	135

Ilustrační foto Zdeněk Bečák. Dokončení na str. 20

Ilustrační foto Václav Kříž

Opravdu pro vlčata?

V pražské prodejně JUN jsem koupil brožuru J. Krátkého – Lososa **RÁDCE VE-DE VLČATA**, vydavatelství AGENS, 1992. Protože jsem si na první stránce přečetl, že autor byl vyzván polenskými skauty k sepsání svých zkušeností se vlčaty roku 1991, čekal jsem, že problematika výchovy vlčat bude zpracována nově, s ohledem na dnešní situaci. Dokonce jsem se po zaplacení znovu do obchodu vrátil a koupil jsem druhý výtisk pro vedoucího naší vlčácké smečky – pod stromček.

Už při prvním listování příručkou mě však zarazilo, že program je pro vlčata příliš náročný a příliš zabíhá do programu skautského. Například (str. 76): „*Vlčata je nutno naučit bezpečně a rychle rozdělávat oheň za každých podmínek v denní i noční době*“. Dále nekomentuji. Po přečtení celé knihy jsem získal dojem, že není ani tak příručkou k výchově nejmladších členů Junáka, ale rukojetí výcviku commandos.

V knize je vyžadována síla, poslušnost, organizovanost, na druhou stranu ale chybí cokoliv o výchově citové a estetické. Nesdělují těm, kteří vlčata povedou, že dítě v tomto věku potřebuje trochu tatinkovský přístup, je velice citově založené, chce se i pomazlit. Zato povělová technika a pořadovost je na úrovni (např. str. 23-24). Co myslí autor tím, že touto formou si vlčata „osvojují základní branné prvky velmi žádané později u chlapců“? Na diskusi tohoto typu zde není prostor, tedy jen dvě otázky: Uvědomují si starší činovníci, že pořadovost, která byla dříve spojena s úctou k armádě, je dnes většinou mladých lidí (do 50 let) protivná až odporná? Nebylo by lépe s přehnaným zdůrazňováním pořadovosti počkat – při nejmenším do doby, až prestiž armády ve společnosti zase vzroste? Pořadovost na určitém stupni je nutná, např. při přesunu po silnici z důvodů bezpečnosti, je však směšná ve formě popsané zde.

Podle autora má mít vlčata navíc stále sbalenou skautskou plnou polní, pouze doplní 300 g chleba, 5 brambor, vodu

a může jít. Pohotovost více než vojenská. Navíc proč bychom vlčeti nedali do KPZ přípravek na úpravu vody? (str. 16) Na výpravě, až budeme bojovat v bažinách, se hodí. Vlče též potřebuje „*silný kapesní nůž*“ – doporučil bych mu třeba vystřelovací, který se také v JUNu prodává.

Autor uvádí, že vlče je možno „*uměrně jeho věku*“ vychovávat tak, že „*umí samo žít a přečkat samostatně 48 hodin v jakémkoliv prostředí – v přírodě i ve městě*“ (str. 17). Navrhuji, aby zkouška Tří orlích per byla stanovena náročnější – ne den o samotě, ale alespoň týden – vždyť by se jinak vlčata skautům vysmála.

Velmi podivně působí kapitoly o ohni a vodě (str. 74 a dále). Zde se skautovi předkládá jakýsi kult živil (*Oheň sám o sobě je pro skauta střed dění a z něho přes ducha, tělo, mysl a službu...*) vyúsťující v symboliku woodcraftu (... se zapalují ohničky krásy, síly, lásky a pravdy ... dále zákony lesní moudrosti). Nemyslím, že by naše Liga lesní moudrosti byla nadšena zařazením svých symbolů do brožury tohoto charakteru. Navíc myslím, že spíše měl být zařazen rozbor vlčáckého zákona a slibu a jejich výchovného využití – obzvláště zákon je pro vlčáckou věkovou kategorii velmi vhodně formulovaný; vedoucí vlčat mu může dát podobu, šitou na míru pro svoji smečku.

V knize jsou též příklady, jak činnost plánovat. Svoji podobou mi opět připomínají vojenské písemné příkazy, vypracované až do naprosto detailu a odevzdávané nadřízenému. Vzory oplývají větami typu: „*Po této soutěži proveďte opeření špekáčku a uklid ohnišť.*“ nebo „*Cestou tam organizovat sběr dřeva.*“ (str. 65). Rádce, který by takto připravoval plány, bych považoval v lepším případě za potrhleho. Protože je rádce pečlivý a ví, že co není v hlavě, musí být na papíře, poznamená si do písemné přípravy na dobu příchodu na tábořiště: „*..., nařídím odložení výstroje*“.

Bohužel, v knize se člověk nedoví, jak využít knihu džungli – z ní přeci vlčáctví vychází přinejmenším motivačně – a další knihy. Není zde doporučeno, aby vlčata hodně kreslila, modelovala, dělala skládky z papíru a jiné věci. Zato v zimě v klubovně (str. 88) mohou opravovat podsady, zhotovovat bedny na pře-

G. Poznámka

Uvedený návrh je předběžný a předává se k vyjádření všem činovníkům kraje. Nebudou-li podány KRJ do 7. 4. 70 závažné a podstatné připomínky, bude návrh vyhlášen v inf. listě KRJ „Štika č. 4“ jako definitivní a platná propozice.

Očekáváme vyjádření jednotlivců i od všech ORJ se sdělením předpokládaného počtu junáckých táborů, které se letos uskuteční a které by se do soutěže zapojily. Uvitáme i návrh vlajky a diplomu (kresby). Laťka je vysoko pro soutěžící i pro hodnotitele. Podán se nám ji přeskočít?

Výchovný zpravodaj Ing. Marek
Návrh připravil: Markýz-Fiz

Je zajímavé, jak se většina z nás po přečtení podobného textu naježí a už hledá nedostatky, námítky, odsuzuje. Ale zkusme projít celý návrh znovu a podívat se na něj jako na zajímavý doklad doby. A také jako na výchovný prostředek, přičemž se zkusme zamyslet, proč autoři vybrali k hodnocení zrovna uvedená kritéria a ne jiná. Věřím, že i dnes se najde ORJ či silné středisko, které po úpravě soutěž vyzkouší. Nenechme zapadnout zajímavé nápady a podobně jako v tomto případě se pokusme z historie vytěžit pro nás všechny co nejvíce.

Riki Šmajcl, NChK

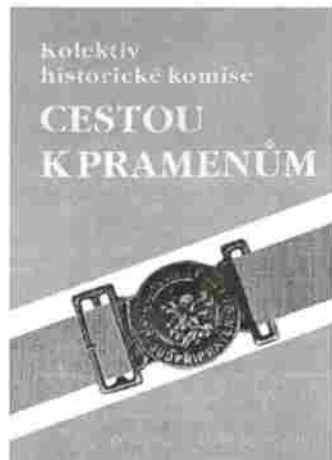

voz materiálu na letní tábor a dělat mnoho dalších užitečných věcí.

Bylo by možno dále dokazovat, že kniha je pro vlčácký věk nepřiměřená, že program vhodný pro skauty způsobí, že vlčata ze skautského oddílu odejdou, protože už vše viděla (ale ještě se to nestihla naučit) atd.

Co bych chtěl na knize zvýdihnout, je autorova snaha o bezpečnost vlčat. Na několika místech, s pečlivostí sobě vlastní zdůrazňuje, že je třeba zajistit bezpečnost při akcích, kontrolovat stále počty vlčat, na srazu zkontrolovat výstroj a zdravotní stav, po akci zajistit, aby se vlčata dostala bezpečně domů atd. To jsou slova, která by se měla vedoucím vlčat opakovat stále a oni by je neměli podceňovat. I zde mám však dvě připomínky. Pokud rádce vystupuje z dopravního prostředku poslední (a nemá dospělého či alespoň velkého pomocníka, který vystoupil první), mohou vlčata padat například z nástupního ostrůvku tramvaje přímo do vozovky, na nádraží pak na vedlejší kolej (str. 91). Dále, pokud budou nastupovat do vlaku a všech na zavazadla ponesou v rukou, nevylezou na schůdky vlaku – to nezvládnou pokadé ani já při své výšce 181 cm. Celkově myslím, že příručka Rádce vede vlčata je metodicky i prakticky nevhodná a vedení prodejny JUN by mělo napříště uvážít, jaké tituly do své nabídky zařadí.

Václav Nehasil,
31. středisko Polaris Praha

CESTOU K PRAMENŮM

„Nesmíme někdy zapominat své povinnosti k tradici ani své odpovědnosti k těm, kdož přicházejí po nás. Uprostřed těchto závazků je umístěna rovnováha našeho mravního citění, těžiště veškerého našeho bytí.“

A. B. Svojsík (Skaut – Junák 1934)

Je přirozené, že člověk chce znát minulost svého rodu, je nezbytné, aby každý národ znal svou pravdivou historii a je potřebné, aby všichni, kdo jsou v Junáku mohli vědět o skautingu to, co bylo dříve než dnes.

Mají k tomu dobrou příležitost. V Junácké edici vychází příručka: „Cestou k pramenům“ určená především k přípravě na činovnícké zkoušky. Vypracovala ji skupina členů Historické komise Junáka, vedená br. Noskem – Windym. Přehledně a srozumitelně jsou v ní uvedeny nejdůležitější informace z historie našeho i světového skautingu. Vše podstatné, mnoho zajímavého, včetně fotografií. V příručce naleznete odpovědi jak na otázky, které obvykle kladou svým vedoucím děvčata a chlapci v našich oddílech, tak na otázky i méně obvyklé. V minulosti vyšla celá řada místních, nebo regionálních brožurek s historií skautingu. V některé jsou chybné údaje, některé jsou necelisticvé, ale soudím, že vydávaná příručka tyto vady nemá (bohužel až na jednu výjimku: není zařazena podrobnější informace o světovém skautském ústředí dospělých skautů (oldskautů) se sídlem v Bruselu: IFOFSAG).

Pro zájemce, kteří by se chtěli hlouběji zabývat historií skautingu, představuje Cesta k pramenům solidní základ. Určitě by mohla být zajímavá i pro vychova-

tele mládeže z řad neskauteckých – zejména pro učitele – případně pro veřejné činné pracovníky.

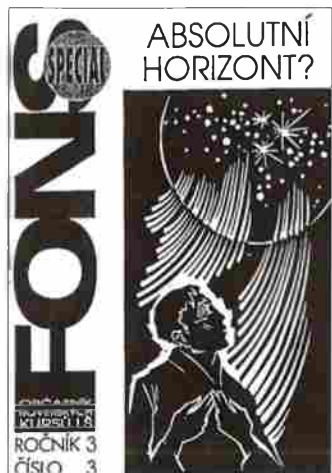
Příručka je upravenou a doplněnou verzí práce br. Vratislava Hanzíka – Mičaby: Průvodce dějinami skautingu, z r. 1969. Navíc jsou v ní uvedeny i zajímavé přehledy, slovníček nejdůležitějších cizích slov ze skautské terminologie a doporučené otázky k činovníckým zkouškám. Brožurka je velmi útlá, což ocení ti, kteří nemají rádi tlusté knihy, ti kteří hledají na malé ploše hodně informací. Z 80 stran patří vlastnímu textu historie 37 stran, následuje zhuštěné opakování v podobě 7 stran kalendáře, 11 stran dalších příloh a zbývajících 24 stran je částí obrazovou. Obálka příručky je laminovaná, prodejní cena 28,- Kč je v dnešní době opravdu nízká.

Vzhledem k tomu, že publikace patří k základní skautské literatuře a zaplňuje již dlouhou pociťovanou mezeru, rozhodla se Ústřední rada spolu s náčelnictvím, že z celkového nákladu dostane každý oddíl a středisko bezplatně jeden výtisk do své knihovničky. Příručky jsou v těchto dnech rozesílány přímo střediskům podle registračních výkazů. Výtisky určené pro volný prodej je možno si objednat v Junácké edici, Sokolovská 44, 186 00 Praha 8. K ceně výtisků(ů) je nutno připočítat poštovné a balné.

Vrátá Řehák – Áček

Absolutní horizont?

Speciál věnovaný otázkám kolem duchovního rozměru skautského hnutí. Ve třech základních kapitolách – Vzdělání, Víra, Inspirace se téměř dvě desítky autorů zamýšlejí nad tímto tématem z hlediska sebezvzdělání i metodiky. Seznámíte se zde s přehledem světových náboženství, duchovní výchovou v roverském věku, problémem sekt, s mýty kolem víry, meditací a... Vše je doplněno modlitbami na citáty. Vysokou kvalitu zaručují jména jako Václav Břicháček, Erazim Kohák, Prokop Remeš, Zdeněk Pinc, Jiří Zajíc a mnoho dalších. 92 stran, cena 20 Kč + poštovné

Co vše vše vyjde v edici FONS do prázdnin '94:

FONS č. 2 – časopis

S přílohou obsahující deset různých příkladů roverských zkoušek.

FONS č. 3 – Absolutní horizont? – kolektiv autorů

První ze základních principů skautingu – plnění povinností vůči Bohu.

FONS č. 4 – Vltava 93 – Expediční kniha Expedice jako výchovný prostředek pardubických roverů.

FONS č. 5 – Obálkový puták – Miro Vosátka – Grizzly

Jak a co lze dělat a zažít na roverském putování, které vedou obálky.

FONS č. 6 – časopis

S přílohou jak různí z nás začínali s vedením roverů.

FONS č. 7 – Roverské pěšiny – Ladislav Rusek – Šaman

Naše roverské cesty k lepšímu lidství.

FONS č. 8 – Výstroje – Ctirad Piskač Spacáky, batohy, stany, vaňče... a jak se v tom všem orientovat.

FONS č. 9 – časopis

A v příloze větší, náročnější hry na roverský tábor.

Pro předplatitele ještě číslování dárček navíc.

Objednávky zasílejte na adresu:

Veronika Macháčková

Nový lesík 1

162 00 Praha 6

Skauti za ostnatými dráty

Tuto útlou knížku, obsahující výpověď dvou skautů, kteří strávili své mládí ve vyšetřovacích celách a komunistických koncentračních táborech, vydal 145. oddíl pražského střediska Ostřiz.

Zájemci se mohou ozvat na kontaktní telefon: 02/3278930 O. Přerovský,

02/6841945 L. Uher nebo

02/774533 M. Hopfinger,

mezi 19 a 21 hodinou.

Cena knihy je 29,80 Kč + 23% DPH.

Česko-slovenský skautský oddíl v Šanghaji

Po 55 letech se v Praze objevil Bratr Pavel „Ben“ Donath, který jako skautík v roce 1938 opustil s rodiči Československo před blížícím se nacismem. Rodina neemigrovala – jak bylo tehdy běžné – do západní Evropy či do Ameriky, ale dostala se do Šanghaje. Tam také v té době vznikl z iniciativy pracovníka čs. zahraničního obchodu a kulturního činitele (ředitele Knize Cultur Academy) E. J. Štembery čs. skautský oddíl, čítající téměř 30 členů – od včítat a světlušek až po rovery a oldskauty.

Br. Ben přivezl s sebou do Prahy celou kupu dokladů, dokumentace, fotografií, odznaků, a další se chystá přivést při své pštní návštěvě. Je to unikátní sbírka

a doklad o bohaté a nadšené skautské činnosti. Čs. oddíl v Šanghaji skautoval zcela tak, jak byli zvyklí z domova: stejný kroj, stejné odznaky (jenže tam, na dalekém východě vlastními silami vyráběné), skautské zkoušky, zákon, slib. Všechno si vyrobili sami – od odznaků po skautské stezky, legitimace, vlajky. Vybudovali si klubovnu, táboři na okraji města v pravém skautském táboře, žili bohatým skautským životem.

Po dvou letech samostatné existence byl oddíl – se zachováním vlastní symboliky, slibu, programu – organizačně začleněn (v souladu s mezinárodními skautskými řády) do tamní britské skautské organizace jako „12. čs. roverský kmen“. Po vypuknutí války s Japonskem se členové oddílu zapojili do strážní civilní

služby („Civil service“), která vykonávala hlídkovou a strážní službu pro případ japonského útoku a připravovala se pro předpád nepřátelskou armádou.

Oddíl fungoval i po celou dobu japonské okupace a uchoval si plně svůj český skautský charakter. (Za japonské okupace – na rozdíl od Evropy – nebyly zakázány spolky a organizace).

V roce 1942 obdržel br. Ben „National Service Badge“, v r. 1944 byl vyznamenán čestnou svastikou kmene. Za svou činnost v době války byl. čs. skautský oddíl vyznamenán v roce 1945 stříbrným stupněm válečného kříže.

Po skončení války se br. Ben s rodiči přestěhoval do USA. Přesto dodnes mluví plynou češtinou a s velkým zájmem sleduje vývoj ve své rodné zemi i obnovené skautské hnutí v ní. Přes svůj kmetický věk se chystá nás znovu navštívit. Těšíme se na něj i na jeho podrobnější vyprávění o jeho skautování na Dálném východě.

V. K.

OTEVÍRÁME ARCHÍVY

(8. pokračování)

Do historie junácké organizace významně zasáhla Mezinárodní porada představitelů mládežnických organizací v Budapešti, která se konala ve dnech 2. – 4. srpna 1948. Za československou mládež se jí zúčastnili předseda Akčního výboru ústředí Junáka J. Preininger, L. Schwab za slovenského Junáka a V. Hájek, generální sekretář Svazu české mládeže.

O konferenci se dochovala ve fondech Státního ústředního archívu písemná zpráva V. Hájka. Tento dokument je zřejmě nejen jediným existujícím písemným dokladem sepsaným přímým účastníkem porady, ale především základním dokumentem, od kterého se odvíjel další vztah KSČ a SČM k junácké organizaci.

Z jeho textu vyplývá, že původní vystoupení československé delegace na konferenci bylo ostatními účastníky kritizováno, neboť nevěnovalo pozornost ani vlivu Sokola na děti, ani se nezabývalo kritikou Baden-Powellovy ideologie a způsoby, kterými by se její vliv na členstvo a vedení odstranil. Podle zprávy V. Hájka čl. delegace pod tlakem této kritiky přímo na místě referát v tomto smyslu doplnila.

Závěry diskuse na konferenci formuloval V. Hájek ve své zprávě takto:

„1) Aby v ČSR a Polsku podrobili důkladnému rozboru stav v skautských organizacích a možnost jejich přebudování na org. pionýrské.

2) Zabývat se především tím, jak provést ideologický boj proti vlivu Baden-Powellovy ideologie.

3) Podrobit revizi členství Junáka ve světovém skautském ústředí.

Prospívá-li členství více reakci než nám“.

V. Hájek dále ve zprávě konstatoval:

„Maďarští soudruzi se domnívají, že přebudování Junáka uvnitř je cesta nesmírně obtížná. Obtíže spočívají především:

1) Vliv Baden-Powellovy ideologie na skauty je ohromný a dokonce i pokrokové živly ve skautské organizaci mu do značné míry podléhají.

2) Členstvo vychovávané skautskými zásadami chová se po-vyšně k ostatním a dokonce zesměšňuje a podřívá autoritu neskauských vedoucích.

3) I když se postupně daří překonávání skautské ideologie, technika skautské výchovy je budována ve prospěch buržoazie a je třeba i tu vyměnit.“

Na podkladě takto formulovaných závěrů doporučoval V. Hájek, aby byla vypracována kritika Junáka v ČSR, aby se udělal rozbor jeho činnosti a aby do vedení junácké organizace přišlo několik mladých soudruhů, kteří dosud v Junáku nepracovali. Ze školních oddílů Junáka, které měly od září 1948 existovat, se měl vytvořit základ Pionýrské organizace. Tyto oddíly doporučoval budovat zatím formálně v rámci Junáka, zamezit v nich však jakýkoliv vliv skautských vedoucích. Vedoucími měli být učitelé, členové SČM. Školní oddíly již měly mít nový program, vlastní zákon, slib, organizační řád, měly se odlišovat i vnějškově. V závěru zprávy pak důrazně naláhal na to, že „jelikož prázdniny chýlí se ke konci a stav je skutečně neutěšitelný, je třeba jednat neprodleně“.

Zpráva byla oficiálně projednávána na junácké subkomisi Komise mládeže ÚV KSČ dne 27. srpna 1948, kde ji ústně doplnil J. Preininger. Na této poradě bylo také definitivně rozhodnuto o tom, že bude vytvořena nová dětská pionýrská organizace, ve které by již nebyl připuštěn žádný vliv „reakčního skautingu“. Organizace Junák sice měla být formálně zachována, junácká mládež však měla být postupně slučována s pionýry a celá situace měla být dovedena do stavu „až Junák úplně vplyne v pionýrskou organizaci“.

K tisku připravil František Morkes

24. DUBNA slaví všichni skauti svátek svého patrona, sv. Jiří.

Sv. Jiří na sk. šátek vyšila Šmudla

BUDE...

Ivančena 94

Ve stejném duchu jako vloni i v předchozích letech bude usku- tečnější pietní výstup na Ivančenu v sobotu 23. dubna, den před svátkem sv. Jiří – patrona všech skautů.

Vedení oblasti Petra Bezruče (ORJ Frýdek – Mistek, Karviná a Ostru Ostrava) chce jako v pře- dejších letech požádat všechny skauty, skautky, včítka i světlušky o ukázněný výstup k tomuto slav- němu vrcholu Lysé hory, který nám připomíná neblahý skon ne- jen vynikajících skautů Vládi Čer- máka, Otto Kleina, Vládi Pacha, Quido Němce či Milana Rottra, ale i všech dalších, kteří položili své životy za ideu skautingu, za prav- du a svobodu.

Trasu výstupu nechceme opět or- ganizovat, ale je nutno se řídit po- kyny těch, jimž leží ochrana příro- dy této části Beskyd na srdci.

Doporučujeme opět znače- né cesty: modrou z Maleno- vic, modrou z Frýdlantu nad Ostra- vici, červenou z Ostravice s návaz- nou modrou z Lysé hory, dále žlu- tou z Krásné s navázáním modré z Lysé hory, anebo zelené z Krá- sné – Zlatníku s navazující červenou na Lysou horu a pak modrou k mo- hyle. Sestup doporučujeme do Frýdlantu nad Ostravici.

Ani letos nebude organizováno skautské shromáždění (k tomu

dojde až v r. 1995 – vždy po pěti letech), ale opět se uskuteční zápisy do Kroniky Ivančeny a položení dalších kamenů do krásné a velké památné mo- hyly, jejíž základ zbudovaly družiny kdysi slavné ostrav- ské „Trčičky“.

Uctěme důstojně a skautsky pa- mátku těch, kteří se již dnes ne- mohou těšit z toho, že opět krá- číme po skautské stezce. Těšme se z toho, že žijeme svobodně v nezávislé republice.

ORJ P. Bezruče zve všechny k tomuto tradičnímu výstupu.
„Budme připraveni!“

Roman Teichmann – Stopař

Mohyla

*Mlčky tu stojíte a já přemýšlím.
Za co se všechno může zemít –
za pravdu, za vlast, za vzduch
k nadýchání,
za život, za lásku a viru,
za prostá přání.*

*Hledat sílu anebo jenom čekat na ni,
být člověkem anebo jenom být,
včas mlčet
a včas promluvit.
Mlčky tu stojíte.*

*To k nám
mluví stěna stavěná úžasem,
obdivem, vděčností.
Stavěná přátelstvem.*

*Ivančena. Petra, Praha
převzato z MS 1986*

Skaut – diakon

Bratr biskup František Lobko- wicz udělí jáhenské svěcení tajemníku ÚR Vášovi Muchovi, který se na to připravoval čtyři roky studiem na teologické fa- kultě UK. Svěcení se koná ve stře- du 20. dubna 1994 v 17.30 hod. v bazilice sv. Víta na Smíchově.

Zveme vás na 1. máje, nikoliv do průvodu, ale na hrad Bezděz. Až bude slunce v zenitu, sejdu se tu skauti z blízkého i vzdáleného okolí. Přijďte pobejt i vy. Setkání pod hradem se vzpomínkou na básníka tohoto kraje, K. H. Má- chu, patří už léta k tradicím stře- diska Doksy.

Českobudějovičtí skauti se le- tos 24. 4. sejdu již popáté na skautské pouti. U věže Železná panna u Slepého ramene řeky Malše bude od 9 do 14 hodin pro- bihat skautský jarmark, kde se oddělky pochlubí svými výrobky a atrakcemi. Všichni jste srdečně zváni.

Náclnictvo OS pořádá dne 28. 5. seminář na téma Postavení do- spělých v mezinárodním skautingu, IFOFSAG, Rok rodiny a ro- dinný skauting. Semináře se zúčastní president IFOFSAG Pauli Martin. Žádáme všechny zájemce, aby obětem – do 10. 5. – poslali svoji přihlášku k účasti náclnictvu OS. Počet míst je omezen. Místo a přesný čas konání sdělíme přihlášeným písemně.

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

Ústřední rada Junáka vypisuje výběrové řízení na místo ta- jemníka ÚR.

Požadavky: vysokoškolské vzdělání, znalost angličtiny (přp. jiných jazyků), organizační schopnosti, umění jednat s lidmi, spolehlivost a přesnost v práci, občanská bezúhonnost, praxe ve skautském hnutí.

Přihlášky s písemným zdůvodněním zasílejte do 15. kvě- tna 1994 na adresu: JUNÁK – Ústřední rada, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1. Přihlášení budou přivzání k výběro- vému řízení písemně.

Přístav vodních skautů Racek pořádá výstavu 25 let trvání vodního skautingu ve Žďáře nad Sázavou. Součástí výstavy bude i expozice 50 let skau- tingu ve Žďáře nad Sázavou, je- hož výročí připadá na příští rok. Výstava se uskuteční v prosto- rách Regionálního muzea ve dnech 21. 5. – 5. 6. 1994. Přístup- na bude denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.

Součástí výstavy bude i den otev- řených dveří kluboven vždy o vi- kendu, sportovní a společenské akce pro děti i dospělé. K dispo- zici bude almanach o historii i sou- časnosti organizace, sběratelský materiál.

Zájemci o almanach si mohou napsat na adresu:

*Ivo Zita, Komenského 19/7,
Žďár nad Sázavou*

70 let 9. oddílu Havířov

Oddíl vznikl v lednu 1923, jako 5. oddíl Suchá, středisko Lazy. Za- kladatelem a vůdcem byl podle pamětníků bratr Smrčka. Oddíl pracoval v době mezi zákazy činnosti postupně pod vedením bratra Miroslava Kobierského. V roce 1968 byl registrován jako 9. oddíl Havířov. Dále pracoval pod vedením Miroslava Nogola – Jestřába, Vlastimila Kempného – Medvěda, Milostava Velčovské- ho – Jelena. Prvními členy po obnově v r. 1968 byli hudebníci z dětského dechového orches- tru Dolu Dukla, kde bratr Nogol působil jako dirigent.

V roce 1990 zahájil činnost 9. od- dílu opět bratr Nogol. 27. března 1994 se dožívá 63 let. Celý oddíl blahopřeje a děkuje za vše co pro oddíl a celé skautské hnutí udělal.

*Milan Sporek – Sokol
Jiří Kruš – Dědek*

Zájemci o pamětní odznak se mohou ozvat na adresu: Jiří Kru- š, 17. listopadu 11, 736 01 Havířov – Město. Minimální odběr 10 kusů, předpokládaná cena 22 Kč/kus.

Knihovnu skautské a táborní- ké literatury Břetislava Ška- roupky slavnostně otevřeli 22. března 1994 v Brně, Mo- ravské nám. 2.

Všechny zájemce srdečně zve YMCA v ČR, skautský a táborový sekretariát a místní sdružení

Dívčí kmen střediska Skály – Cho- ceň nabízí dívčím oddílům celo- táborovou hru se souvislým dobrodružně pohádkovým dě- jem s názvem **Godur aneb osvobození krále Orofina**.

Hra je podrobně vypracována na 14 dní, a částečně inspirována J. R. Tolkienem. Zahnuje skautské disciplíny a úkoly z I. stupně zdatnosti, některé úkoly jsou rozděleny pro skautky a světlušky. Brožuru můžete ob- jednat dobírkou za 25 Kč + pošt- tovné.

*Alena Nováková
Orlické nábř. 785
565 01 Choceň*

Máme pronajatý pozemek dlou- hý cca 300 – 400 m na břehu řeky Sázavy v nádherném místě v okolí lesů a skal. Chtěli bychom se o toto nádherné místo podělit na tábořiště pro rok 1994, případně i jiné roky s některým z oddí- lů, kteří nemají pro tento rok ještě tábořiště.

Náš oddíl zde již v loňském ro- ce tábořil k plné spokojenosti a chtěli bychom letos změnit pů- sobiště.

*Liboslav Steiner
Na kavkách 357
284 01 Kutná Hora.*

NEZAPOMENE ME!

Dne 11. března odešel ve vě- ku 87 let dlouholetý pracov- ník Slovenského Skautingu, RNDr. PhMr. Miloslav Stržinec. Skautoval od svých osmi let, a až do poslední chvíle byl aktivním členem hnutí. V letech 1945-1948 byl náclíčníkem (starostou) Slovenského Skautingu. V r. 1968 byl jmenován čestným náclí- čníkem.

Byl mj. nositelem nejvyššího skautského vyznamenání- Stří- brného vlka.

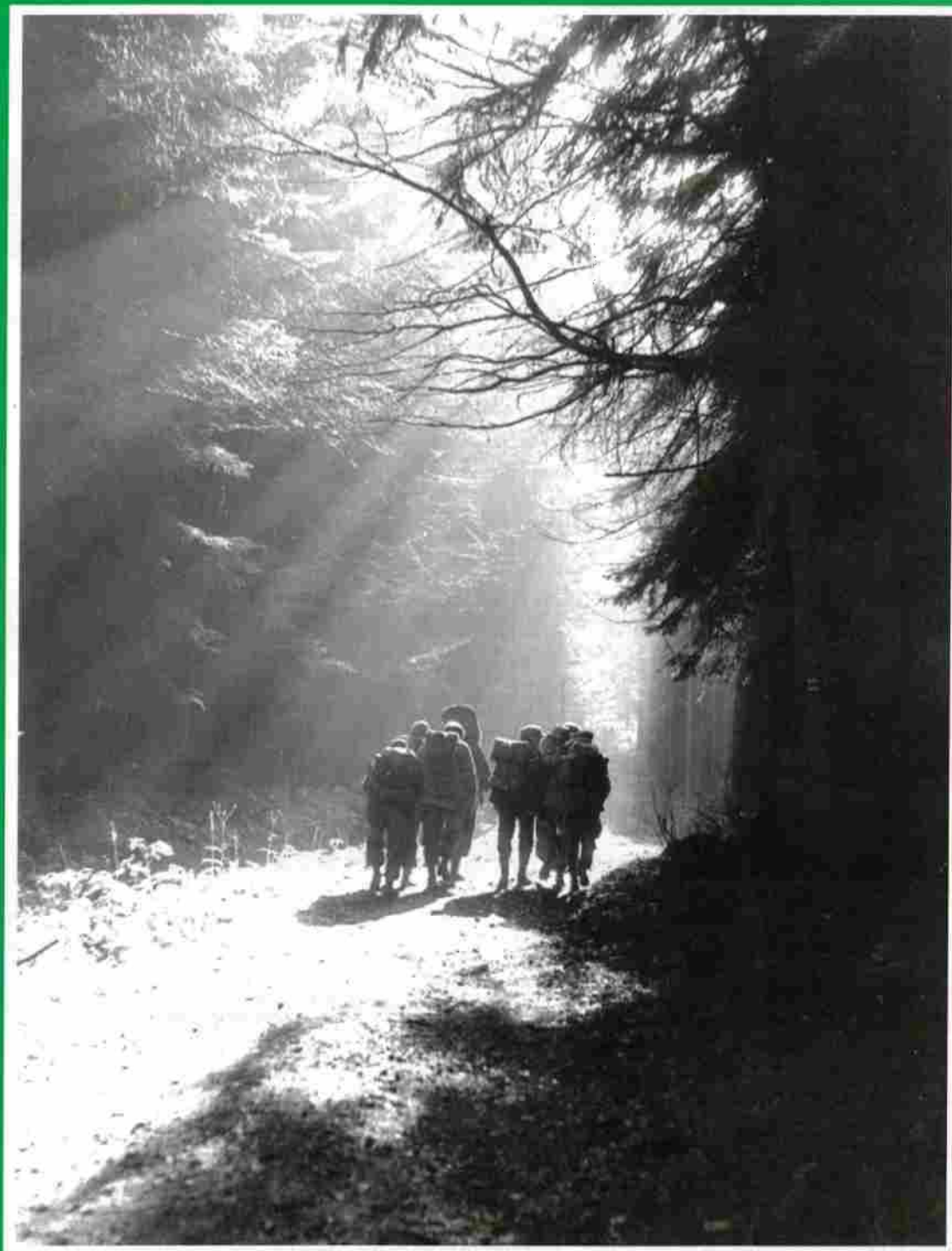
Berounští skauti se rozloučili s bratrem Janem Burdou – Šedákem, který zesnul po těžké nemoci 11. 3. 1994.

Ztratili v něm obětavého činovní- ka, který se věnoval těm nejmen- ším – včítům, a jako vůdce smeč- ky šedý vlk učil skautským ideá- lům a dovednostem desítek chlap- ců. Ani přes zákazy činnosti Juná- ka v těžkých dobách neopustil svá včítka a pracoval s mládeží pod ji- nými organizacemi.

V roce 1989, když nastala vho- dná doba ke znovuzřízení skaut- ské organizace, stal se bratr Bur- da opět iniciátorem příprav. Por- dějí byl zvolen předsedou ORJ. Když v r. 1992 odcházela do „skautského důchodu“, nesla již jeho práce ovoce – pracující stře- diska a oddíly.

*Skauti 1. střediska Miloše Seiferta,
Beroun*

SKAUTING 8